

Nova univerza
Evropska pravna fakulteta

Pravice proizvajalcev fonogramov v sodni praksi

Magistrsko delo

Andreja Čuk Pavkovič

Ljubljana, 2025

Nova univerza
Evropska pravna fakulteta

Pravice proizvajalcev fonogramov v sodni praksi

Magistrsko delo

Kandidatka: Andreja Čuk Pavkovič
Vpisna št.: 93135054
Štud. program: Podiplomski magistrski študijski program
Pravo II. stopnje
Mentorica:izr. prof. dr. Eneja Drobež

Ljubljana, 2025

Izjava o avtorstvu

S podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo zaključno delo izključno rezultat mojega lastnega raziskovalnega dela;
- je delo pripravljeno v skladu s Tehničnimi navodili za izdelavo zaključnih del Nove univerze ter pripombami mentorja in članov komisije;
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženem delu, navedena oz. citirana v skladu s fakultetnimi navodili;
- se zavedam, da je plagiatstvo – predstavljanje tujih del, bodisi v obliki citata bodisi v obliki dobesednega parafraziranja bodisi v grafični obliki, s katerim so tuje misli oz. ideje predstavljene kot moje lastne – kaznivo po zakonu (Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP). Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15, 63/16 – ZKUASP, 59/19 in 130/22);
- je elektronska oblika predloženega dela tehnično potrjena in ustrezna ter soglašam, da Univerzitetna knjižnica Nove univerze objavi zaključno delo na spletnih straneh pod pogoji, ki v nekomercialne namene dovoljujejo neomejeno reproduciranje, distribucijo in dajanje na voljo javnosti ter predelavo z namenom prevoda, pod pogojem, da je avtorstvo izvirnega dela ustrezno navedeno. Če je kasneje reproduciran ali razširjan le del zaključnega dela, je to potrebno jasno označiti. Dovoljenje nadaljnjega prenašanja pridobljenih pravic v skladu s to alinejo velja tudi za prenos pravic na prosto dostopne digitalne knjižnice in repozitorije.

Ljubljana, 26. 12. 2024

Andreja Čuk Pavkovič

Za Pijo.

*Posebna zahvala gre mentorici, izr. prof. dr. Eneji Drobež,
za vso pomoč in zavzetost med pripravo magistrskega dela ter
mojemu možu za neomajno podporo in razumevanje.*

IZVLEČEK

V magistrskem delu so obravnavane pravice proizvajalcev fonogramov. Zastavljeni sta bili dve raziskovalni vprašanji: prvič, katere vidike teh pravic je Sodišče Evropske unije (EU) največkrat obravnavalo in ali slovenska sodna praksa sledi njegovim smernicam, ter drugič, ali se pri obravnavi navedene tematike odločitve slovenskih in tujih sodišč razhajajo. Sodna praksa je pokazatelj, kje vsakokratna ureditev potrebuje natančnejšo razlago določb pravnih virov in praks ali pa drugačne rešitve. Zato je namen magistrskega dela raziskati pravice proizvajalcev fonogramov v sodni praksi z njihovim razvojem do današnje ureditve. Z zgodovinsko, normativno-dogmatično, deskriptivno, kvalitativno, primerjalno, analitično in sintetično raziskovalno metodo se je raziskalo zgodovino navedenih pravic, preučeni so bili mednarodni, evropski in nacionalni pravni viri, temeljni pojmi, zbrana, analizirana in primerjana je bila tudi sodna praksa. Ugotovljeno je bilo, da je Sodišče EU v svoji sodni praksi na obravnavanem področju največkrat razlagalo pojem »priobčitev javnosti« iz prvega odstavka 3. člena Direktive 2001/29/ES, slovenska sodišča pa sledijo razlagam le-tega ter se nanje v obrazložitvah sklicujejo, v nekaterih primerih pa so podala enako oziroma podobno odločitev kot Sodišče EU že leta pred odločitvijo slednjega. Ugotovljeno je bilo tudi, da so se nacionalna sodišča drugih držav članic EU prav tako v večji meri soočala z vprašanji v zvezi s priobčitvijo javnosti. V primerjavi s sodno prakso slovenskih sodišč je bilo možno ugotoviti tudi razhajanja v odločitvah slovenskih in tujih sodišč. Nadalje se je uporaba »primernega« in »pravičnega« nadomestila v ZASP izkazala za nedosledno, v nekaterih primerih pa niti ne sledi uradnim slovenskim prevodom določb pravnih virov EU, ki so implementirane v ZASP. Pri pregledu literature, pravnih virov in sodne prakse pa se je pokazalo tudi nekaj neenotnosti v mnenjih oziroma stališčih teorije oziroma sodne prakse, kar pomeni odprta vprašanja za nadaljnji razvoj pravic proizvajalcev fonogramov.

Ključne besede: sorodne pravice, proizvajalec fonogramov, fonogram, nadomestilo, sodna praksa, priobčitev javnosti, Sodišče Evropske unije.

ABSTRACT

Rights of phonogram producers in case law

The master's thesis deals with the rights of phonogram producers. Two research questions were posed: first, which aspects of these rights have been most frequently addressed by the Court of Justice of the European Union (CJEU) and whether Slovenian case law follows its guidelines, and second, whether there is a divergence between the decisions of Slovenian and foreign courts on these issues. The purpose of the research in this master's thesis is to investigate the rights of phonogram producers in case law and their development to today's regulation. Historical, normative-dogmatic, descriptive, qualitative, comparative, analytical and synthetic research methods have been used to explore the history of these rights, examine international, European and national legal sources and fundamental definitions and collect, analyse and compare case law. It was found that in its case law in the area in question, the CJEU has most often interpreted the term »communication to the public« from the first paragraph of Article 3 of Directive 2001/29/EC. Slovenian case law follows the CJEU's interpretations and refers to them in the explanations, and in some cases, Slovenian courts have given the same or a similar decision to the CJEU already years before the latter's decision. The national courts of other EU Member States have also dealt to a greater extent with issues related to »communication to the public« in the selected case law and, compared to the case law of the Slovenian courts, it is also possible to identify discrepancies in the decisions of Slovenian and foreign courts. The application of »equitable remuneration« and »fair compensation« in the Copyright and Related Rights Act has proved to be inconsistent and in some cases does not even follow the official Slovenian translations of the provisions of the EU legal sources that are implemented in the Copyright and Related Rights Act. A review of the literature, legal sources and case law has also revealed some inconsistencies in the opinions or positions of theory or case law, which means open questions for the further development of the rights of producers of phonograms.

Keywords: related rights, phonogram producer, phonogram, remuneration, case law, communication to the public, Court of Justice of the European Union.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	12
1.1 OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PODROČJA IN RAZISKOVALNIH VPRAŠANJ	12
1.2 NAMEN IN CILJI RAZISKOVANJA.....	13
1.3 OPREDELITEV TEMELJNIH POJMOV.....	13
1.4 TEORETIČNA IZHODIŠČA IN PREGLED DOSEDANJIH RAZISKAV	14
1.5 OPIS METODOLOGIJE RAZISKOVANJA	15
1.6 STRNJENI OPIS PO PREDVIDENIH POGLAVJIH	15
2 SORODNE PRAVICE IN ZGODOVINSKI RAZVOJ PRAVIC	17
2.1 POJEM SORODNIH PRAVIC.....	17
2.2 ZGODOVINSKI RAZVOJ SORODNIH PRAVIC NA OZEMLJU REPUBLIKE SLOVENIJE	18
2.3 ZGODOVINSKI RAZVOJ PRAVIC PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV V REPUBLIKI SLOVENIJI	18
3 PRAVICE PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV	22
3.1 PRAVNI VIRI	22
3.1.1 Mednarodni pravni viri	22
3.1.1.1 <i>Bernska konvencija za varstvo književnih in umetniških del</i>	22
3.1.1.2 <i>Mednarodna konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij</i>	22
3.1.1.3 <i>Konvencija za varstvo proizvajalcev fonogramov pred nedovoljenim presnemavanjem njihovih fonogramov</i>	24
3.1.1.4 <i>Marakeški sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije – Aneks 1 C: Sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine</i>	25
3.1.1.5 <i>Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih</i>	27
3.1.2 Pravni viri EU	28
3.1.2.1 <i>Listina EU o temeljnih pravicah</i>	29
3.1.2.2 <i>Uredbi</i>	30
3.1.2.3 <i>Direktive</i>	31
3.1.3 Nacionalni pravni viri.....	34
3.1.3.1 <i>URS</i>	34
3.1.3.2 <i>Zakonodaja</i>	35
3.2 TEMELJNI POJMI.....	35
3.2.1 Proizvajalec fonogramov	35
3.2.2 Fonogram	36
3.2.3 Posnetek.....	38
3.2.4 Zvoki, nadomestki zvokov in drugi zvoki.....	38
3.2.5 Javnost.....	38
3.2.6 Nova javnost.....	40
3.2.7 Priobčitev javnosti.....	40

3.2.7.1 Priobčitev javnosti po satelitu	50
3.2.7.2 Priobčitev javnosti v okviru storitev deljenja vsebin na spletu	52
3.3 IZKLJUČNA PREMOŽENJSKA UPRAVIČENJA PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV	53
3.3.1 Pravica reproduciranja svojih fonogramov	54
3.3.2 Pravica predelave svojih fonogramov	55
3.3.3 Pravica distribuiranja svojih fonogramov	56
3.3.4 Pravica dajanja svojih fonogramov v najem.....	57
3.3.5 Pravica dajanja svojih fonogramov na voljo javnosti.....	58
3.4 DRUGA UPRAVIČENJA PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV	59
3.4.1 Pravica do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti	59
3.4.1.1 Fonogram, izdan za komercialne namene	60
3.4.1.2 Priobčitev javnosti.....	62
3.4.1.3 Uporabnik	63
3.4.1.4 Enkratno primerno nadomestilo	64
3.4.1.5 Delitev nadomestila z izvajalcem	65
3.4.2 Pravica do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje	66
3.4.2.1 ZASP	66
3.4.2.2 Točka (b) drugega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES	67
3.4.2.2.1 Pravično nadomestilo	68
3.4.2.2.2 Zavezanci.....	70
3.4.2.2.3 Mediji.....	71
3.4.2.2.4 Pobiranje in financiranje pravičnega nadomestila	72
3.4.2.2.5 Primeri	73
3.4.3 Pravici do nadomestila v uradnih prevodih pravnih virov	74
3.4.3.1 Pravica do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti	75
3.4.3.2 Pravica do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje	77
3.5 VSEBINSKE OMEJITVE PRAVIC.....	78
3.6 TRAJANJE PRAVIC PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV	79
4 SODNA PRAKSA	81
4.1 SODIŠČE EU	81
4.1.1 SEU, <i>Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación S.A. proti Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI) in Artistas e Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE)</i> , C-147/19, 18. 11. 2020 – izničenje fonograma	81
4.1.2 SEU, <i>Recorded Artists Actors Performers Ltd proti Phonographic Performance (Ireland) Ltd in drugim</i> , C-265/19, 8. 9. 2020 – omejitev pravice do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti za izvajalce in proizvajalce fonogramov, ki so državljani tretjih držav, pogodbenic WPPT.....	82
4.1.3 SEU, <i>Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (Ametic) proti Administración General del Estado in</i>	

<i>drugim</i> , C-263/21, 8. 9. 2022 – oprostitev in vračilo nadomestila za privatno reproduciranje	82
4.1.4 SEU, <i>Reprobel CV proti Copaco Belgium NV</i> , C-230/23, 14. 11. 2024 – neposredni učinek (b) točke drugega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES	83
4.1.5 SEU, <i>Republika Poljska proti Evropskemu parlamentu in Svetu Evropske unije</i> , C-401/19, 26. 4. 2022 – odgovornost ponudnikov storitev deljenja vsebin na spletu	83
4.1.6 SEU, <i>Pelham GmbH in drugi proti Ralfu Hütterju in Florianu Schneider-Eslebnu</i> , C-476/17, 29. 7. 2019 – prepoznaven zvočni vzorec, odvzet iz fonograma, kot citat	85
4.2 SLOVENSKA SODIŠČA	85
4.2.1 VSL, Sodba in sklep I Cp 997/2016, 14. 9. 2016 – izničenje fonograma	85
4.2.2 VSL, Sodba I Cpg 1265/2013, 10. 7. 2014 – priobčitev javnosti	85
4.2.3 VSL, Sodba V Cpg 631/2018, 30. 8. 2018 – priobčitev javnosti	86
4.2.4 VSL, Sodba I Cp 866/2017, 6. 9. 2017 – priobčitev javnosti	86
4.2.5 VSL, Sodba V Cpg 202/2023, 19. 12. 2023 – pravica reproduciranja	86
4.2.6 VSL, Sodba I Cpg 929/2004, 20. 10. 2005 – privatno reproduciranje	87
4.3 NACIONALNA SODIŠČA IZBRANIH DRŽAV ČLANIC EU	87
4.3.1 Okrožno sodišče v Rigi (Latvija), Sodba C30573322 (CA 1307-23/30), 8. 12. 2023 – priobčitev javnosti	87
4.3.2 Zahodno višje sodišče (Danska), Sodba BS-4136/2021-VLR, 1. 9. 2023 – priobčitev javnosti	87
4.3.3 Zahodno višje sodišče (Danska), Sodba BS-13588/2021-VLR, 22. 12. 2022 – priobčitev javnosti	87
4.3.4 Višje sodišče v Coimabri (Portugalska), Sodba 211/15.4GATND.C1, 22. 2. 2017 – priobčitev javnosti	88
4.3.5 Vrhovno sodišče (Avstrija), Sodba 4 Ob 120/10s, 31. 8. 2010 – priobčitev javnosti	88
4.3.6 Vrhovno sodišče (Avstrija), Sodba 4 Ob 138/13t, 17. 12. 2013 – privatno ali drugo lastno reproduciranje	88
4.3.7 Višje sodišče (Luksemburg), Sodba 37207*/12, 13. 6. 2012 – zavezanci nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje	89
4.3.8 Vrhovno sodišče Litve (Litva), Sodba 3K-3-4/2008, 3. 3. 2008 – zavezanci nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje	89
5 ZAKLJUČEK	90
6 LITERATURA IN VIRI	94
6.1 SAMOSTOJNE PUBLIKACIJE	94
6.2 ČLANKI V REVIJAH	94
6.3 PRISPEVKI V ZBORNIKIH, ENCIKLOPEDIČNI SESTAVKI IN POGLAVJA V KNJIGAH	95
6.4 PRAVNI VIRI	97
6.5 SODNA PRAKSA	102

6.6 SPLETNI VIRI	110
6.7 DRUGI VIRI.....	112

KAZALO TABEL

Tabela 1: Primerjava uradnih prevodov lastnosti nadomestila v pravnih virih, ki so določali ali določajo pravico proizvajalcev fonogramov do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti	75
Tabela 2: Primerjava uradnih prevodov lastnosti nadomestila v pravnih virih, ki so določali ali določajo pravico proizvajalcev fonogramov do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje	77
Tabela 3: Primerjava uradnih prevodov pravnih virov lastnosti nadomestila v zvezi s poučevanjem z uporabo elektronskih sredstev, na daljavo ali čezmejno.....	78

SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC IN OKRAJŠAV

BK: Bernska konvencija za varstvo književnih in umetniških del
dogovorjena izjava WPPT: dogovorjena izjava v zvezi z (b) točko 2. člena Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih
DZ RS: Državni zbor Republike Slovenije
EGP: Evropski gospodarski prostor
EUIPO: Urad Evropske unije za intelektualno lastnino
FK: Konvencija za varstvo proizvajalcev fonogramov pred nedovoljenim presnemavanjem njihovih fonogramov
KO: kolektivna organizacija
Listina EU: Listina Evropske unije o temeljnih pravicah
Marakeška pogodba: Marakeška pogodba o olajšanem dostopu do objavljenih del za slepe in slabovidne osebe ter osebe z drugimi motnjami branja
MKVIPF: Zakon o ratifikaciji Mednarodne konvencije za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij
MMSTO: Zakon o ratifikaciji Marakeškega sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije
MSOILAP: Zakon o ratifikaciji Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici
MSOILIF: Zakon o ratifikaciji Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih
PDEU: Pogodba o delovanju Evropske unije
PEU: Pogodba Evropske unije
PISRS: Pravno-informacijski center Republike Slovenije
Predlog ZASP-?: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-?)
Predlog ZASP-B: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-B)
Predlog ZASP-C: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-C)
Predlog ZASP-D: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-D)
Predlog ZASP-F: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-F)
Predlog ZASP-G: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-G)
Predlog ZASP-H: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravic (ZASP-H)
Predlog ZASP-I: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-I)
RK: Mednarodna konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij

RS: Republika Slovenija
RTV organizacija: radijska in/ali televizijska organizacija
SEU: Sodišče Evropske unije
TRIPS: Aneks 1 C Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine Marakeškega sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije
UPRS: Upravno sodišče Republike Slovenije
URS: Ustava Republike Slovenije
USRS: Ustavno sodišče Republike Slovenije
VSL: Višje sodišče v Ljubljani
VSRS: Vrhovno sodišče Republike Slovenije
WCT: Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici
WIPO: Svetovna organizacija za intelektualno lastnino
WPPT: Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih
WTO: Svetovna trgovinska organizacija
ZAP: Zakon o avtorski pravici
ZASP: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah
ZASP/95: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (1995)
ZASP-A: Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o avtorski in sorodnih pravicah (2001)
ZASP-B: Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o avtorski in sorodnih pravicah (2004)
ZASP-C: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (2006)
ZASP-D: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (2006)
ZASP-F: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (2013)
ZASP-G: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (2015)
ZASP-H: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (2019)
ZASP-I: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (2022)
ZKUASP: Zakon o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic
ZS: Zakon o sodiščih

SEZNAM SLOVENSКИH PREVODOV TUJIH IZRAZOV

Prevodi iz angleškega jezika:

Copyright and Related Rights Act – Zakon o avtorski in sorodnih pravicah

equitable remuneration – pravično/primerno nadomestilo

digital enhancement – digitalna izboljšava

fair compensation – pravično nadomestilo

re-mastering – predelava

sample – vzorec

sampling – vzorčenje

Prevodi iz francoskega jezika:

compensation équitale – pravično nadomestilo

droit d`auteur – avtorske pravice

rémunération équitale – pravično nadomestilo

Prevoda iz nemškega jezika:

angemessene Vergütung – pravično/primerno nadomestilo

gerechten Ausgleich – pravično nadomestilo

Prevoda iz hrvaškega jezika:

pravična naknada – pravično nadomestilo

primjerena naknada – pravično nadomestilo

1 UVOD

1.1 OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PODROČJA IN RAZISKOVALNIH VPRAŠANJ

Magistrsko delo obravnava ureditev in sodno prakso s področja pravic proizvajalcev fonogramov, natančneje pravic, sorodnih avtorski. Sorodne pravice na splošno so bile priznane veliko kasneje kot avtorska pravica. Če se je zgodovina avtorskega prava na Slovenskem začela že v začetku 19. stoletja, pa so bile sorodne pravice na slovenskih tleh prvič uzakonjene šele v letu 1990 z novelo ZAP, pa še to zgolj sorodne pravice izvajalcev.¹ To pomeni, da so bile sorodne pravice proizvajalcev fonogramov prvič uzakonjene leta 1995 prav s še danes veljavnim ZASP. Prav tako sorodne pravice proizvajalcev fonogramov za razliko od avtorske pravice ne izhajajo iz proizvajalčeve ustvarjalnosti, zato njihovo varstvo ne zagotavlja isti člen URS, to je 60. člen (pravice iz ustvarjalnosti), temveč pravice proizvajalcev fonogramov uživajo varstvo v okviru 33. člena URS (pravica do zasebne lastnine in dedovanja).²

Pravice proizvajalcev fonogramov so svoj razcvet na slovenskih tleh doživele s sprejetjem in uveljavitvijo ZASP. Ta zakon je sprva urejal tudi področje kolektivnega upravljanja avtorske in sorodnih pravic, dokler ni to v letu 2016 dobilo svoj ločeni zakon – ZKUASP. Sorodne pravice so se spreminjale tudi z razvojem ureditve v mednarodnih in evropskih virih, ki so terjali spremembe ureditve tudi v ZASP.

Od ureditve pravic proizvajalcev fonogramov v ZASP so pretekla že skoraj tri desetletja. V tem času pa se je razvijala, spreminjala in dopolnjevala tudi sodna praksa. V magistrskem delu bo na tem področju predstavljena sodna praksa Sodišča Evropske unije (v nadaljevanju: SEU), slovenskih sodišč in tudi nacionalnih sodišč nekaterih drugih držav članic Evropske unije (v nadaljevanju: EU). V zvezi z navedenim se bo tako skušalo odgovoriti na naslednji raziskovalni vprašanji:

RAZISKOVALNO VPRAŠANJE 1: Katere določbe pravnih virov in pojme, ki se nanašajo na pravice proizvajalcev fonogramov, je SEU v svoji sodni praksi najpogosteje razlagalo in ali iz pregleda oziroma analize slovenske sodne prakse izhaja, da ta sledi razlagam SEU?

RAZISKOVALNO VPRAŠANJE 2: S kakšnimi vprašanji, ki se nanašajo na pravice proizvajalcev fonogramov, so se soočala nacionalna sodišča drugih držav članic EU in ali je iz pregleda oziroma primerjave sodne prakse slovenskih sodišč s sodno prakso sodišč nekaterih drugih držav članic EU možno ugotoviti razhajanja v odločitvah slovenskih in tujih sodišč?

¹ Trampuž, 2000, str. 17, 38.

² Trampuž, 2002, str. 602.

Zastavljeni raziskovalni vprašanja se bo preverilo in poskušalo nanje odgovoriti s preučevanjem primerov v sodni praksi ter njihovim analiziranjem, primerjavo in zbiranjem ugotovitev, pri čemer se bo sodno prakso SEU iskalo v zbirki portala InfoCuria, sodno prakso slovenskih sodišč v nacionalnih podatkovnih bazah ter sodno prakso drugih držav članic EU na portalu Urada EU za intelektualno lastnino (v nadaljevanju: EUIPO³) eSearch.

Pri raziskovanju teme magistrskega dela predstavlja omejitev neobjavljanje sodne prakse Okrožnega sodišča v Ljubljani, ki je sicer krajevno izključno pristojno za odločanje v sporih o pravicah intelektualne lastnine na prvi stopnji⁴.

1.2 NAMEN IN CILJI RAZISKOVANJA

Namen raziskovanja oziroma magistrskega dela je raziskati pravice proizvajalcev fonogramov v sodni praksi in njihov razvoj, ki je botroval njihovi poti do današnje ureditve. Sodna praksa je pokazatelj, kje vsakokratna ureditev potrebuje natančnejšo razlago določb pravnih virov in praks ali pa potrebo po drugačnih rešitvah. Kot taka je pomemben element ureditve določenega področja kot celote, kar velja tudi za področje ureditve pravic proizvajalcev fonogramov.

Cilji raziskovanja oziroma magistrskega dela so:

- preučiti literaturo in pravne vire, ki urejajo sorodne pravice in pravice proizvajalcev fonogramov;
- raziskati temeljne pojme, ki se nanašajo na temo magistrskega dela;
- raziskati in analizirati sodno prakso SEU, slovenskih sodišč in nacionalnih sodišč nekaterih drugih držav članic EU, ki se nanaša na tematiko magistrskega dela;
- primerjati raziskano in analizirano sodno prakso slovenskih sodišč z raziskano in analizirano sodno prakso SEU in nacionalnih sodišč drugih držav članic EU ter poiskati odgovora na zgoraj navedeni zastavljeni raziskovalni vprašanja.

1.3 OPREDELITEV TEMELJNIH POJMOV

V magistrskem delu bodo raziskani in opredeljeni naslednji temeljni pojmi: proizvajalec fonogramov, fonogram, posnetek, zvoki, njihovi nadomestki in drugi zvoki, javnost, nova javnost ter priobčitev javnosti.

³ Angleško: European Union Intellectual Property Office.

⁴ Razen za spore med delodajalci in delavci v zvezi z izumi, oblikami teles, slikami, risbami in tehničnimi izboljšavami. ZS, 103. člen, 2. odstavek.

1.4 TEORETIČNA IZHODIŠČA IN PREGLED DOSEDANJIH RAZISKAV

Ker se to magistrsko delo nanaša predvsem na ureditev tematike in sodno prakso zadnjih desetih let, je tudi pregled literature na obravnavanem področju osredotočen na zadnjih deset let. Pri tem je možno najti predvsem članke⁵ in zaključna dela⁶, v katerih so obravnavani zgolj posamezni elementi tematike magistrskega dela, pri čemer večinoma niso obravnavane posebnosti pravic proizvajalcev fonogramov (npr. pri obravnavi pojma priobčitve javnosti niso obravnavani pojmi, kot so npr. fonogram, posnetek, »v komercialne namene«, nadomestilo pri priobčitvi fonograma javnosti itd.), še manj je del, ki so osredotočena na slovensko in tujo sodno prakso. Analizo izbrane slovenske sodne prakse na področju intelektualne lastnine je možno sicer najti v Analizi stanja na področju uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji avtoric Eneje Drobež in Magde Teppey⁷, v kateri pa so zbrane predvsem odločitve sodišč, ki se nanašajo na kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic, kar pa zaradi preobsežnosti ni obravnavano v tem magistrskem delu.

Pomembnejše znanstveno delo, ki se nanaša tudi na tematiko tega magistrskega dela, je izšlo v letu 2017, in sicer delo Eneje Drobež z naslovom Kolektivno varstvo avtorske in sorodnih pravic: novosti v slovenskem in evropskem pravu ter uveljavljanje zahtevkov v pravnih postopkih. V delu je navedena tudi sodna praksa, a je od njegove izdaje preteklo že nekaj let, sprememb ureditve in sodne prakse.

Sicer pa je v letu 2023 izšla pomembna knjiga na področju intelektualne lastnine, in sicer Pravo intelektualne lastnine avtoric Martine Repas, Maje Ovčak Kos in Elizabete Zirnstein⁸, ki obravnava celotno področje prava intelektualne lastnine, vendar je pri nekaterih poglavjih, kot je poglavje o sorodnih pravicah⁹, že uvodoma navedeno, da ne gre za poglobljeno obravnavo, temveč predvsem opis temeljnih značilnosti, ne zajema pa tudi obravnave sodne prakse v zvezi s tem. Tematike magistrskega dela se dotikajo tudi drugi posamezni deli knjige, ki pa ali niso podkrepjeni s sodno prakso ali pa so, a ne zajemajo tudi specifičnosti pravic proizvajalcev fonogramov v zvezi z obravnavanim.

Čeprav so za raziskavo teme magistrskega dela pomembna tudi dela, ki se nanašajo zgolj na posamezne elemente izbrane tematike, pa bo izdelano magistrsko delo za razliko od dosedanjih raziskav oziroma del celovito zajelo sorodne pravice proizvajalcev fonogramov s specifičnostmi le-teh ter pomembnejšo slovensko in tujo

⁵ Glej Prete, 2020; Rejc, Artnak, 2015; Trampuž, 2017; Trampuž, 2023.

⁶ Glej Bezjak, 2014; Kuralt, 2019; Lukšič, 2018.

⁷ Avtorici sta analizo izbranih sodb pripravili za obdobje od 1. januarja 2015 do 31. decembra 2018 (2019), v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2019 (2020), v letu 2020 (2021), v letu 2021 (2022), v letu 2022 (2023) in v letu 2023 (2024).

⁸ Repas (ur.).

⁹ Repas, 2023, str. 629–656.

sodno prakso, ki se na le-te nanaša, pri čemer bo imela pomemben doprinos raziskava in zbir odločitev nacionalnih sodišč nekaterih drugih držav članic EU. Poleg tega se bo obravnava dotaknila tudi razprave o »pravičnem« in »primernem« nadomestilu, katerega razlikovanje v poimenovanju v 37. členu ZASP je prinesla novela ZASP-D, o čemer razprave ni bilo možno najti v nobenem viru.

1.5 OPIS METODOLOGIJE RAZISKOVANJA

V tem magistrskem delu bodo uporabljene naslednje raziskovalne metode:

- zgodovinska (preučevanje razvoja raziskovalnega pojava od njegovega nastanka do danes)¹⁰: s pomočjo znanstvene literature bo opisan zgodovinski razvoj sorodnih pravic in pravic proizvajalcev fonogramov na ozemlju današnje Republike Slovenije (v nadaljevanju: RS);
- normativno-dogmatična (preučevanje pravnih norm v pravnem sistemu)¹¹: predstavljeni in preučeni bodo pravni viri, ki urejajo tematiko magistrskega dela;
- deskriptivna (opisovanje)¹²: opisani bodo temeljni pojmi, literatura in viri, odločitve sodišč ter področje tematike magistrskega dela;
- kvalitativna (npr. študije primerov)¹³: preučevanje primerov v sodni praksi;
- primerjalnoppravna (primerjava istih pravnih sestavin različnih pravnih sistemov)¹⁴: primerjana bo sodna praksa slovenskih sodišč s sodno prakso SEU in nacionalnih sodišč drugih držav članic EU na obravnavanem področju;
- analitična (razgraditev ter razstavitev preučevanega pojava na več posameznih elementov)¹⁵: analizirane bodo značilnosti obravnavanih pravic, pravni viri ter sodna praksa;
- sintetična (povezava zbranih ugotovitev v skupno celoto)¹⁶: zbrane ugotovitve na podlagi prejšnjih metod bodo s sintezo povezane v celoto ponudile odgovore na zastavljeni raziskovalni vprašanji.

1.6 STRNJENI OPIS PO PREDVIDENIH POGLAVJIH

V 2. poglavju bodo najprej na splošno predstavljene sorodne pravice, ki so del avtorskega prava ter širše prava intelektualne lastnine. Najprej bo razložen pojem sorodnih pravic in kaj te pravzaprav so. Zatem pa bo prikazan opis razvoja sorodnih pravic na ozemlju današnje RS s kronološko predstavitvijo sprememb in dopolnitev ZASP, ki se nanašajo na pravice proizvajalcev fonogramov.

¹⁰ Avbelj, 2020, str. 220.

¹¹ Novak, 2020, str. 39.

¹² Ivanko, 2007, str. 14.

¹³ Justinek, 2020, str. 157.

¹⁴ Novak, 2020, str. 43.

¹⁵ Avbelj, 2020, str. 221.

¹⁶ Ibid.

V 3. poglavju bodo najprej podrobneje obravnavani pravni viri, ki urejajo področje pravic proizvajalcev fonogramov, torej mednarodni, evropski ter nacionalni pravni viri. Nato bodo raziskani temeljni pojmi, potrebni razlage za namene nadaljnje obravnave. Ta se bo dalje nanašala na izključna premoženjska upravičenja (materialne pravice) in druga upravičenja (druge pravice) proizvajalcev fonogramov, ki jih določa ZASP. Prve so izključna pravica reproduciranja svojih fonogramov, predelava svojih fonogramov, distribuiranje svojih fonogramov, dajanja svojih fonogramov v najem in dajanja svojih fonogramov na voljo javnosti, drugi dve pravici pa sta t. i. poplačilni pravici, in sicer pravica do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti in pravica do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje. ZASP v prvem primeru določa »primerno nadomestilo«, v drugem primeru pa govori o »pravičnem nadomestilu«, zato se bo razprava dotaknila tudi navedenega razlikovanja. Namreč ob sprejemanju novele ZASP-D je ta zgolj v primeru pravice do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje »primerno nadomestilo« nadomestila s »pravičnim nadomestilom«. Na kratko bodo opisane vsebinske omejitve pravic, nazadnje pa bo obravnavano še trajanje pravic proizvajalcev fonogramov.

V 4. poglavju bo s področja sorodnih pravic proizvajalcev fonogramov predstavljena in analizirana predvsem novejša sodna praksa SEU in slovenskih sodišč, nato pa bo prikazana tudi sodna praksa v različnih državah članicah EU.

Glede na pregled in analizo sodne prakse, navedene v celotnem magistrskem delu, bosta raziskani zgoraj navedeni raziskovalni vprašanji.

V 5. poglavju bodo za zaključek magistrskega dela glede na ugotovitve preteklih poglavij predstavljeni doseženi rezultati in cilji raziskave, odgovora na zastavljeni raziskovalni vprašanji, rezultati raziskave k znanosti oziroma stroki ter uporabnost in omejitve rezultatov raziskave.

V 6. poglavju bodo navedeni uporabljena literatura in viri.

2 SORODNE PRAVICE IN ZGODOVINSKI RAZVOJ PRAVIC

2.1 POJEM SORODNIH PRAVIC

Sistem avtorskega prava v RS spada med evropske kontinentalne avtorskopravne sisteme – *droit d'auteur*. V tem je temelj in središče ureditve avtor kot fizična oseba, avtorska pravica pa je človekova pravica, ki je naravnopravna ter izvir absolutnih in premoženjskih upravičenj.¹⁷ Sorodne pravice niso avtorska pravica. So pa slednji blizu, so z njo povezane in nanjo mejijo. Gre torej za neke druge pravice intelektualne lastnine, ki jih različni pravni sistemi različno poimenujejo – kot sorodne, sosednje ali povezane pravice.¹⁸

Sorodne pravice varujejo fizične ali pravne osebe, ki pomagajo posredovati sporočilo avtorjev, t. j. intelektualnim ustvarjalcem, javnosti. Te osebe dajejo v tem procesu posredovanja svoje dragocene in včasih bistvene prispevke, ki pa jih je tehnološko zelo lahko množično izkoriščati, to izkoriščanje pa težko nadzorovati in preprečevati njegove nezakonite oblike.¹⁹ Ti »posredovalci« so subjekti oziroma imetniki sorodnih pravic, objekti sorodnih pravic pa so različni končni rezultati, ki so posledica interpretativnega ali poslovnega truda in investicijskih vložkov njihovih nosilcev. Ti so lahko nematerialni (umetniške izvedbe) ali materialni (npr. fonogrami, videogrami ter radijske ali televizijske oddaje).²⁰

Razmerje med avtorsko in sorodnimi pravicami je urejeno tudi v ZASP. Slednji pri varstvu sorodnih pravic določa neokrnjenost varstva avtorske pravice in netoleranco kakršnega koli poseganja vanj.²¹ Trampuž meni, da ima avtorska pravica, ki varuje duhovno kreacijo, prednost pred sorodnimi pravicami, ki se nanašajo na varstvo podjetij, podobnih avtorjevim stvaritvam ali realiziranih v zvezi z avtorskimi deli. Vendar pa dodaja, da ta prednost ni absolutna, ker je omejena le na varstvo avtorske pravice in ne tudi na njeno siceršnje izvajanje.²² Po drugi strani pa je sodna praksa enotna, da je varstvo iz avtorskih in sorodnih pravic izenačeno.²³ V skladu z ZASP se nekatere določbe, ki se nanašajo na avtorsko pravico, smiselno uporabljajo tudi za sorodne pravice²⁴ (glej 3.1.3.2).

¹⁷ Dietz v: Trampuž, 1997a, str. 18.

¹⁸ Zupančič, 2000, str. 1293–1301.

¹⁹ WIPO v: *Ibid.*

²⁰ Zupančič, 1996, str. 463–482.

²¹ ZASP, 4. člen, 1. odstavek.

²² Trampuž, 1997d, str. 25–26.

²³ VSL, Sodba V Cpg 571/2018, 23. 8. 2018; VSL, Sodba V Cpg 865/2018, 13. 12. 2018; VSL, Sodba in sklep V Cpg 488/2018, 23. 8. 2018; VSL, Sodba V Cpg 817/2016, 3. 11. 2016.

²⁴ ZASP, 4. člen, 2. odstavek.

2.2 ZGODOVINSKI RAZVOJ SORODNIH PRAVIC NA OZEMLJU REPUBLIKE SLOVENIJE

Sorodne pravice so v primerjavi z avtorsko pravico svoje mesto v ureditvi avtorskega prava na slovenskih tleh dobile zelo pozno. Kot navaja Trampuž, je zgodovina avtorskega prava na Slovenskem začela svoj razvoj v začetku 19. stoletja v času Napoleonovih Ilirskih provinc.²⁵ Sorodne pravice pa so bile na slovenskih tleh prvič uzakonjenje šele z novelo ZAP leta 1990 in le pravice izvajalcev^{26,27} Tudi mednarodno priznanje sorodnih pravic je potekalo težko in počasi. Eden glavnih razlogov za to so bili avtorji in njihova združenja, ki jim je priznavanje sorodnih pravic pomenilo ekonomsko nevarnost. Bali so se, da bi države morebiti omogočale varstvo le sorodnih pravic in ne tudi avtorske, da bi bilo poleg avtorjevega potrebno pridobiti tudi dovoljenje imetnika sorodne pravice, ki bi, če bi dovoljenje odklonil, onemogočal izkoriščanje dela in posledično tudi pridobivanje avtorjevega dohodka, ali pa da bi uporabniki dela za uporabo avtorju plačevali manjši znesek, ker bi morali le-te za uporabo dela plačevati tudi imetnikom sorodnih pravic.

Danes imajo sorodne pravice v RS mesto v dveh krovnih zakonih – ZASP in ZKUASP. Do leta 2016 sta bili njuni področji urejanja celo združeni pod eno streho – ZASP. Od veljave ZKUASP dne 22. 10. 2016 pa je njuno področje urejeno v dveh zakonih. ZKUASP ureja področje kolektivnega upravljanja pravic, zaradi preobsežnosti tega področja pa določen obseg magistrskih del ne dovoljuje njegove obravnave v tem magistrskem delu.

Glede na navedeno so bile izrecno sorodne pravice proizvajalcev fonogramov na slovenskih tleh tako prvič uzakonjene šele leta 1995 s še danes veljavnim ZASP.

2.3 ZGODOVINSKI RAZVOJ PRAVIC PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV V REPUBLIKI SLOVENIJI

ZASP je bil sprejet 30. marca 1995, veljati pa je začel 29. aprila 1995. Od tedaj je bil že sedemkrat deležen noveliranja. To je posledica predvsem usklajevanja z mednarodnimi pravnimi viri ter implementacij evropskih direktiv v pravni red RS. V nadaljevanju so prikazane pomembnejše spremembe in dopolnitve ZASP, nanašajoče na sorodne pravice proizvajalcev fonogramov.

²⁵ Trampuž, 2000, str. 17.

²⁶ ZAP, 99.a–99.u.

²⁷ Zupančič, 1996, str. 463–482; Trampuž, 2000, str. 36, 38.

ZASP-A: uskladitev z Direktivo Sveta 93/98/EGS²⁸ in Direktivo 96/9/ES. Skladno s slednjo ter Pogodbo Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (v nadaljevanju: WPPT²⁹)³⁰ in Pogodbo Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici (v nadaljevanju: WCT³¹)^{32 33} se je v ZASP uvedla nova materialna avtorska in sorodna pravica »dajanje na voljo javnosti«, bolj natančno pa se je tudi opredelilo definicijo pravice reproduciranja. V skladu z WPPT se je spremenila definicija proizvajalca fonograma ter dodala definicija fonograma in posnetka. Slednjega je WPPT prvič vpeljala. Vsem trem definicijam pa je skupno, da vsebujejo »nadomestke zvokov«. WPPT razširja »fonogram, ki je bil izdan za komercialne namene«, na fonogram, dan na voljo javnosti, v skladu z novo pravico dajanja na voljo javnosti. V zvezi z WPPT se je črtal datum prve priobčitve fonograma javnosti za začetek teka varstvenih rokov. Redakcijsko se je zakon dopolnilo na način, da je pri pravici do nadomestila za privatno reproduciranje v zvezi z napravami za tonsko in vizualno snemanje izenačilo druge naprave, ki omogočajo isti učinek.^{34 35 36}

ZASP-B: v skladu z Direktivo 2001/29/ES sta bili določeni omejitve avtorske in sorodne pravice v korist invalidnih oseb ter proste t. i. začasno in tehnološko nujne reprodukcije. Preurejen je bil 50. člen ZASP, ki se nanaša na privatno in drugo lastno reproduciranje in ki jo je direktiva na novo uredila – omejitve se razlikuje znotraj kategorij fizičnih oseb in javnih ustanov, pa tudi glede nosilca (npr. papir ali drugi medij). Dopolnile so se določbe v zvezi z varstvom t. i. tehničnih ukrepov³⁷, zaradi vstopa v EU pa se je slovensko izčrpanje pravice distribuiranja nadomestilo z evropskim.^{38 39}

ZASP-C: Direktiva 2004/48/ES je med drugim prvič harmonizirala procesne določbe s področja uveljavljanja pravic intelektualne lastnine. Do njene implementacije je domneva avtorstva veljala le za avtorje, za tem pa se določbe o domnevi smiselno uporabljajo tudi za sorodne pravice.^{40 41}

²⁸ Kasneje je bila spremenjena z Direktivo 2001/29/ES in razveljavljena – sklicevanje nanjo se upošteva kot sklicevanje na Direktivo 2006/116/ES. Direktiva 2006/116/ES, 12. člen, 2. odstavek.

²⁹ Angleško: WIPO Performances and Phonograms Treaty.

³⁰ MSOILIF.

³¹ Angleško: WIPO Copyright Treaty.

³² MSOILAP.

³³ EU je k WPPT in WCT pristopila s Sklepom Sveta 2000/278/ES.

³⁴ ZASP-A, 5., 6., 8., 13., 15.–16. člen.

³⁵ Predlog ZASP-?, str. 20, 26–27.

³⁶ Predlog ZASP-? se je kasneje razvil v novelo ZASP-A.

³⁷ Tehnični ukrepi, ki so pravno varovani, niso le tisti, ki preprečujejo in ovirajo kršitev pravic, ampak tudi tisti, ki preprečujejo dejanja, sicer pravno dopustna (vsebinske omejitve avtorskih pravic), ki pa jih imetnik pravice ni dovolil. Levovnik, 2004, str. 17.

³⁸ ZASP-B, 4., 6.–8., 18.–19. člen.

³⁹ Predlog ZASP-B, str. 32, 46, 48–49.

⁴⁰ ZASP-C, 2. člen.

⁴¹ Predlog ZASP-C, str. 30, 37.

ZASP-D: v določbah v zvezi s pravico do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje se je termin »primerno nadomestilo« nadomestilo s terminom »pravično nadomestilo«, zaradi pristopa k EU se je dodalo odstavek z definicijo »uvoza«, t. j. sprostitev blaga v prost promet v skladu s carinskimi predpisi Evropske skupnosti ter vsak vnos na ozemlje RS iz drugih držav članic EU, za zavezance za nadomestilo pa se je dodalo dve izjemi – kadar gre za naprave oziroma nosilce za komercialno reproduciranje avtorskih del, pri katerem je treba pridobiti dovoljenje imetnikov pravic, ali reproduciranje avtorskih del v korist invalidnih oseb.^{42 43}

ZASP-F: v pravni red RS se je preneslo Direktivo 2011/77/EU, na podlagi katere se je varstvo proizvajalcev fonogramov na fonogramu za primer, če je bil fonogram zakonito izdan ali pa priobčen javnosti, podaljšalo s 50 na 70 let.^{44 45}

ZASP-G: v skladu z Direktivo 2001/29/ES, WPPT in WTC se je uskladilo definicijo pravice dajanja na voljo javnosti, pri čemer se je iz definicije izvzelo dejanje delo narediti dostopno javnosti na način, da se ga pošlje posamezniku na podlagi ponudbe, ki je namenjena javnosti. Usklajevanje z Direktivo 2001/29/ES je nadalje prineslo nekatere vsebinske omejitve pravic, zaradi prenosa Direktive 2012/28/EU pa se je dodalo člene, ki se nanašajo na osirotela dela.^{46 47}

ZASP-H: cilj novele je bil predvsem implementacija Direktive (EU) 2017/1564, ki se nanaša na izvajanje Marakeške pogodbe o olajšanem dostopu do objavljenih del za slepe in slabovidne osebe ter osebe z drugimi motnjami branja (v nadaljevanju: Marakeška pogodba)^{48 49 50 51}

ZASP-I: v skladu z Direktivo (EU) 2019/789 se je za radiodifuzno oddajanje s satelitom in pomožne spletne storitve določilo načelo države izvora, na novo definiralo in uredilo pravico radiodifuzne retransmisije ter uvedlo pojem »operater retransmisije«. Direktiva (EU) 2019/790 je v pravni red RS narekovala uvedbo obveznih in enotnih vsebinskih omejitev avtorske in sorodnih pravic za namene poučevanja z uporabo elektronskih sredstev, na daljavo ali čezmejno, ureditev del izven pravnega prometa ter njihovo

⁴² ZASP-D, 1.–2. člen.

⁴³ Predlog ZASP-D.

⁴⁴ ZASP-F, 5. člen.

⁴⁵ Predlog ZASP-F, str. 2, 12–13.

⁴⁶ ZASP-G, 2., 3., 5.–8. člen.

⁴⁷ Predlog ZASP-G.

⁴⁸ EU je k Marakeški pogodbi pristopila s Sklepom Sveta (EU) 2018/254.

⁴⁹ Zonta in Bogataj Jančič menita, da se z implementacijo Marakeške pogodbe oziroma Direktive (EU) 2017/1564 širita krog pravic ter krog koristnikov izjem in omejitev v korist invalidov. Zonta, Bogataj Jančič, 2018, str. 15–17.

⁵⁰ ZASP-H, 2.–3. člen.

⁵¹ Predlog ZASP-H, str. 21.

dovoljeno uporabo, ureditev besedilnega in podatkovnega rudarjenja ter reproduciranja, distribuiranja in priobčitve javnosti za namene znanstvenega raziskovanja in reproduciranje za namene ohranjanja kulturne dediščine, da je predelava objavljenega dela prosta tudi v primeru, da gre za predelavo v pastiš (delo, ki posnema stil ali značilnosti drugega dela), in ureditev priobčitve javnosti v okviru storitev deljenja vsebin na spletu. V skladu z Direktivo 2001/29/ES pa se je v zvezi z znanstvenim raziskovanjem uvedla nova omejitev avtorske in sorodnih pravic.^{52 53}

⁵² ZASP-I, 2.–3., 6.–8., 27., 29. člen.

⁵³ Predlog ZASP-I, str. 4, 8–10, 12, 15, 17, 20–24, 26–27.

3 PRAVICE PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV

3.1 PRAVNI VIRI

3.1.1 Mednarodni pravni viri

V URS velja načelo primata mednarodnega prava pred domačim⁵⁴. Zato imajo konvencije, predstavljene v nadaljevanju, prednost pred določbami ZASP.⁵⁵ Mednarodni sporazumi, katerih sopogodbena je EU, pa imajo prednost tudi pred sekundarnim pravom EU, zato se mora le-to razlagati skladno z mednarodnimi sporazumi.⁵⁶

3.1.1.1 Bernska konvencija za varstvo književnih in umetniških del

Bernska konvencija za varstvo književnih in umetniških del (v nadaljevanju: BK)⁵⁷ je bila sprejeta dne 9. septembra 1886 v Bernu ter od tedaj večkrat spremenjena in dopolnjena⁵⁸. Velja samo v primeru razmerij z mednarodnim elementom.⁵⁹

BK sorodnih pravic sicer ne obravnava, vendar pa Aneks 1 C: Sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine Marakeškega sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljevanju: TRIPS⁶⁰)⁶¹ ⁶² in WPPT, ki sta opisana v nadaljevanju, v zvezi s pravicami proizvajalcev fonogramov na fonogramih določata smiselno uporabo njenega 18. člena.⁶³ Slednje določa načelo, da delo, ki mu je potekel čas varstva in postane javna dobrina države, v kateri se zahteva varstvo, ne more biti v njej znova zavarovano.⁶⁴

3.1.1.2 Mednarodna konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij

26. oktobra 1961 je bila v Rimu sestavljena in podpisana Mednarodna konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij (v

⁵⁴ URS, 8. člen, 153. člen, 2. odstavek.

⁵⁵ Trampuž, 1997i, str. 408.

⁵⁶ Drobež, 2017, str. 264.

⁵⁷ RS je pravna naslednica BK, katere članica je bila Socialistična federativna republika Jugoslavija. Akt o notifikaciji nasledstva glede konvencij, za katere je depozitar vlada ZDA, haaških konvencij in konvencij o intelektualni lastnini, C točka, 2. točka.

⁵⁸ Bernska konvencija za varstvo književnih in umetniških del, Pariz, 24. 7. 1971, PISRS, e-vir.

⁵⁹ Ulmer v: Trampuž, 1997i, str. 409.

⁶⁰ Angleško: The Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights.

⁶¹ MMSTO.

⁶² EU je k TRIPS pristopila s Sklepom Sveta 94/800/ES.

⁶³ TRIPS, 14. člen, 6. odstavek; WPPT, 22. člen, 1. odstavek.

⁶⁴ BK, 18. člen.

nadaljevanju: RK)⁶⁵. Bila je prvi mednarodni instrument, ki omogoča varstvo sorodnih pravic, RS pa zavezuje od 9. oktobra 1996.⁶⁶ Konvencija velja samo v primeru razmerja z mednarodnim elementom⁶⁷ ter ni del pravnega reda EU in se v njem ne uporablja, vendar pa posredno učinkuje⁶⁸.

RK je določila naslednje pomembne definicije pojmov:

- »fonogram« je »vsak izključno slušni posnetek zvokov izvedbe ali drugih zvokov«;
- »proizvajalec fonogramov« je fizična ali pravna oseba, »ki prva posname zvoke izvedbe ali druge zvoke«,
- »izdaja« je »ponujanje kopij fonograma javnosti v razumni količini« in
- »reproduciranje« je »izdelava kopije ali kopij posnetka«.

Proizvajalci fonogramov imajo v skladu z RK pravico dovoliti ali prepovedati neposredno ali posredno reprodukcijo svojih fonogramov. Vsaka država pogodbenica lahko določi izjeme od varstva, določenega v konvenciji, glede zasebne uporabe, uporabe kratkih izvlečkov pri poročanju o aktualnih dogodkih, efemernih posnetkov radiodifuznih organizacij, narejenih z napravami organizacij in za potrebe njihovih lastnih oddaj, ter glede uporabe za pouk ali znanstveno raziskovanje. Države pogodbenice lahko določijo tudi enake vrste omejitev, kot jih nacionalno pravo določa glede varstva avtorskih pravic na književnih in umetniških delih. Vendar pa so prisilne licence lahko predvidene le v obsegu, združljivem z RK.⁶⁹

Varstvo, urejeno s konvencijo, temelji na načelu nacionalnega tretmaja. Za proizvajalce fonogramov to pomeni obravnavo v skladu z domačim pravom države pogodbenice, v kateri se zahteva varstvo proizvajalcev fonogramov, ki so njeni državljani, za fonograme, ki so prvič posneti ali prvič objavljeni na njenem ozemlju. Vsaka pogodbenica mora proizvajalcem fonogramov to načelo zagotavljati tudi, če so ti državljani druge države pogodbenice (kriterij državljanstva) ali če je bil posnetek zvoka prvič narejen v drugi državi pogodbenici (kriterij posnetka) ali če je bil fonogram prvič izdan v drugi državi pogodbenici (kriterij izdaje), kamor spada tudi, če je bil fonogram prvič sicer izdan v državi nepogodbenici, vendar je bil v tridesetih dneh od prve izdaje nato izdan tudi v državi pogodbenici.⁷⁰ RS je z MKVIPF izjavila, da ne bo uporabljala kriterija izdaje.⁷¹

⁶⁵ MKVIPF.

⁶⁶ Trampuž, 1997i, str. 411.

⁶⁷ Ulmer v: Trampuž, 1997i, str. 411.

⁶⁸ SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012.

⁶⁹ RK, 3. člen, (b)–(e) točka, 10., 15. člen.

⁷⁰ Ibid., 2. člen, 1. odstavek, 5. člen, 1.–2. odstavek.

⁷¹ MKVIPF, 3. člen, 1. odstavek. Država pogodbenica lahko izjavi, da ne bo uporabljala kriterija izdaje ali pa kriterija posnetka. RK, 5. člen, 3. odstavek.

Če je varstvo proizvajalcev fonogramov ali izvajalcev ali obojih v zvezi s fonogrami v državi pogodbenici pogojeno z izpolnjevanjem določenih formalnosti, RK določa, da so te izpolnjene, če je na vseh kopijah izdanega fonograma v prometu ali njihovih ovitkih primerno opozorilo z znakom P skupaj z letnico prve izdaje; če proizvajalec ali imetnik licence proizvajalca (ime, blagovna znamka ali druga ustrezna označba) ni naveden, opozorilo vsebuje tudi ime lastnika pravic proizvajalca; in če glavni izvajalci niso navedeni, opozorilo vsebuje tudi ime osebe, ki je v državi, v kateri je bil narejen zvočni posnetek, lastnik pravic teh izvajalcev.

V skladu s konvencijo lahko države pogodbenice določajo enkratno pravično nadomestilo, če se fonogram, izdan v komercialne namene, ali njegova reprodukcija uporablja neposredno za radiodifuzno oddajanje ali za kakršno koli posredovanje javnosti, in sicer proizvajalcem fonogramov ali izvajalcem ali obojim. Nadomestilo se deli v skladu z dogovorom med strankami, če pa tega ni, pa pravila delitve določi domače pravo.

Varstvo za fonograme mora po RK trajati najmanj 20 let od konca leta, v katerem je bil posnetek narejen.⁷²

3.1.1.3 Konvencija za varstvo proizvajalcev fonogramov pred nedovoljenim presnemavanjem njihovih fonogramov

Konvencija za varstvo proizvajalcev fonogramov pred nedovoljenim presnemavanjem njihovih fonogramov (v nadaljevanju: FK)⁷³ je bila sestavljena in podpisana v Ženevi 29. oktobra 1971 in pomeni nadgradnjo RK ter mednarodni instrument boja proti fonogramskemu piratstvu⁷⁴. Velja samo v primeru razmerja z mednarodnim elementom⁷⁵, RS pa zavezuje od 15. oktobra 1996⁷⁶.

FK je za »fonogram« in »proizvajalca fonograma« določila isto definicijo kot RK, dodala pa je še naslednji dve definiciji:

- »kopija« je »predmet, ki vsebuje zvoke, prevzete neposredno ali posredno s fonograma, in obsega vse ali znaten del zvokov, posnetih na tem fonogramu«, in
- »distribuiranje javnosti« pomeni »vsako dejanje, s katerim se kopije fonograma ponudijo neposredno ali posredno široki javnosti ali njenemu delu«.

⁷² RK, 11.–12., 14. člen, (a) točka.

⁷³ MKVNPF.

⁷⁴ Trampuž, 1997i, str. 411.

⁷⁵ Ulmer v: Ibid.

⁷⁶ Konvencija za varstvo proizvajalcev fonogramov pred nedovoljenim presnemavanjem njihovih fonogramov, PISRS, e-vir.

Varstvo v konvenciji se nanaša na zahtevo, da vsaka država pogodbenica varuje proizvajalce fonogramov druge države pogodbenice, in sicer pred:

- izdelavo kopij brez soglasja proizvajalca fonograma,
- uvozom kopij iz prejšnje alineje, če je izdelava ali uvoz storjen z namenom distribuiranja javnosti, in
- distribucijo kopij iz prve alineje tega odstavka javnosti.

Če je navedeno varstvo proizvajalcev fonogramov v državi pogodbenici pogojeno z izpolnjevanjem določenih formalnosti, FK določa, da so le-te izpolnjene:

- če je na vseh avtoriziranih kopijah fonograma, distribuiranih javnosti, ali na njihovih ovitkih primerno opozorilo z znakom P;
- če proizvajalec, njegov pravni naslednik ali imetnik izključne licence (ime, blagovna znamka ali druga ustrezna označba) ni naveden, opozorilo vsebuje tudi ime proizvajalca, njegovega pravnega naslednika ali imetnika izključne licence.

FK državam pogodbenicam omogoča določitev enakih omejitev, kot so dopustne za varstvo avtorjev književnih in umetniških del, niso pa dopustne prisilne licence, razen ob izpolnjevanju vseh naslednjih pogojev:

- kopije se uporabljajo le za pouk ali znanstveno raziskovanje;
- licenca velja le za izdelavo kopij na ozemlju države pogodbenice, katere pristojni organ je podelil licenco, ne pa tudi dovoljenje za izvoz kopij;
- za kopije, izdelane na podlagi licence, je predvideno pravično nadomestilo v znesku, ki ga določi navedeni organ, ki pri tem upošteva tudi število kopij, ki bodo izdelane.

Trajanje varstva ne sme biti krajše od dvajsetih let od konca leta, v katerem so bili zvoki na fonogramu prvič posneti, ali od leta, v katerem je bil fonogram prvič izdan.⁷⁷

3.1.1.4 Marakeški sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije – Aneks 1 C: Sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine

Sporazum je bil sprejet v Marakešu 15. aprila 1994⁷⁸, v RS pa velja od 30. julija 1995⁷⁹. Z njim je bila ustanovljena Svetovna trgovinska organizacija (v nadaljevanju: WTO⁸⁰)⁸¹. Sporazum o ustanovitvi WTO vključuje več prilog, ki vsebujejo posebne sporazume, pri čemer je za namene tega magistrskega dela najpomembnejši TRIPS. Ureja varstvo

⁷⁷ FK, 1.–2., 4.–6. člen.

⁷⁸ MMSTO, 1. člen.

⁷⁹ Marakeški sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije, PISRS, e-vir.

⁸⁰ Angleško: World Trade Organization.

Ustanovljena je bila 1. januarja 1995. What is the World Trade Organization?, WTO, e-vir.

⁸¹ Sporazum o STO, EU, 2023, e-vir.

pravic intelektualne lastnine na področju trgovine, določa pa tudi minimalna pravila pri boju proti ponarejanju.⁸²

TRIPS velja samo v primeru razmerja z mednarodnim elementom.⁸³ Uporablja se v pravnem redu EU⁸⁴ in je njegov sestavni del⁸⁵.

Osnovni načeli v zvezi z varstvom intelektualne lastnine:

1. načelo nacionalne obravnave: članice WTO ne smejo obravnavati državljanov drugih držav članic manj ugodneje kot svoje državljane,
2. načelo obravnave države z največjimi ugodnostmi: članica WTO vsako ugodnost, ki je zagotovljena državljanom druge države članice, zagotovijo tudi državljanom vseh drugih držav članic, tudi v primeru, da gre za ugodnejšo obravnavo od obravnave, zagotovljene domačim državljanom.⁸⁶

Navedeni načeli se za proizvajalce fonogramov uporabljata izrecno le za pravice, določene s TRIPS (ne pa tudi za pravice, določene z mednarodnimi akti, na katere se TRIPS v svojih določbah sklicuje).⁸⁷

Poleg navedenih načel pa TRIPS uvaja tudi splošen cilj, in sicer da mora varstvo intelektualne lastnine prispevati k tehničnim inovacijam in prenosu tehnologije iz razvitejših držav članic v manj razvite države, koristi pa bi morali uživati oboji – proizvajalci in uporabniki.⁸⁸

TRIPS proizvajalcem fonogramov zagotavlja pravico dovoliti ali prepovedati neposredno ali posredno reproduciranje svojih fonogramov, pri čemer lahko država članica določi pogoje, omejitve, izjeme in zadržke, kot so dovoljeni z RK, ob upoštevanju, da tudi za pravice proizvajalcev fonogramov na fonogramih veljajo določbe 18. člena BK (glej 3.1.1.1). Proizvajalcem fonogramov pa zagotavlja tudi pravico dovoliti ali prepovedati komercialno dajanje svojih fonogramov v najem.⁸⁹

Varstvo za proizvajalce fonogramov po TRIPS traja vsaj 50 let od konca koledarskega leta, v katerem je bil posnetek narejen.⁹⁰

⁸² STO: sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine, EU, 2017, e-vir.

⁸³ Katzenberger v: Trampuž, 1997i, str. 412.

⁸⁴ SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012.

⁸⁵ Uredba (EU) 2017/1128, uvodna izjava 7.

⁸⁶ STO: sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine, EU, 2017, e-vir.

⁸⁷ TRIPS, 3. člen, 1. odstavek, 4. člen.

⁸⁸ Intellectual property: protection and enforcement, WTO, e-vir.

⁸⁹ TRIPS, 11. člen, 14. člen, 2., 4., 6. odstavek.

⁹⁰ TRIPS, 14. člen, 5. odstavek.

Nenazadnje pa je sporazum TRIPS edini mednarodni sporazum, ki podrobno opisuje uveljavljanje pravic intelektualne lastnine.⁹¹ Na splošno velja, da morajo biti postopki predvsem pravični in ne brez potrebe zapleteni, cenovno neugodni, časovno omejeni ali neupravičeno zamudni.⁹²

Trampuž meni, da je TRIPS eden izmed najpomembnejših mednarodnih instrumentov s področja pravic intelektualne lastnine.⁹³ Po drugi strani pa Ovčak Kos navaja, da razen priznavanja izključne pravice dajanja v najem v primeru določenih del in določb o učinkovitem varstvu pravic, TRIPS ni pomenil revolucije.⁹⁴

3.1.1.5 Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih

WPPT je bila sprejeta v Ženevi dne 20. decembra 1996⁹⁵, veljati pa je začela leta 2002⁹⁶. Uporablja se v pravnem redu EU⁹⁷ in je njegov sestavni del⁹⁸, njene določbe pa sicer nimajo neposrednega učinka⁹⁹.

WPPT je definirala veliko pojmov, pri čemer se definicije »fonograma«, »proizvajalca fonogramov« in »izdaje« razlikujejo v primerjavi z definicijami v RK in FK. Te so:

- »fonogram« je »posnetek zvokov izvedbe ali drugih zvokov oziroma njihovih nadomestkov, razen če je v obliki posnetka, ki je vključen v kinematografskem ali drugem avdiovizualnem delu«;
- »proizvajalec fonograma« pomeni fizična ali pravna oseba, »ki prevzame pobudo in odgovornost, da prva posname zvoke neke izvedbe ali druge zvoke oziroma nadomestke teh zvokov«;
- »izdaja« posnete izvedbe ali fonograma je »ponujanje primerkov posnete izvedbe ali fonograma javnosti s soglasjem imetnika pravic pod pogojem, da so ti primerki ponujeni javnosti v razumni količini«.

Nadalje je WPPT definirala še:

- »posnetek« je »vključitev zvokov ali njihovih zapisov na nosilec, s katerega se ti lahko zaznajo, reproducirajo ali priobčujejo s pomočjo naprave«;

⁹¹ Intellectual property: protection and enforcement, WTO, e-vir.

⁹² TRIPS, 41. člen, 2. odstavek.

⁹³ Trampuž, 1997i, str. 412.

⁹⁴ Ovčak Kos, 2023a, str. 493–494.

⁹⁵ MSOILIF, 1. člen.

⁹⁶ Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih, PISRS, e-vir.

⁹⁷ SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012.

⁹⁸ Uredba (EU) 2017/1128, uvodna izjava 7; SEU, *Recorded Artists Actors Performers Ltd proti Phonographic Performance (Ireland) Ltd in drugim*, C-265/19, 8. 9. 2020.

⁹⁹ SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012.

- »radiodifuzno oddajanje« je »brezžično prenašanje zvoka ali slike in zvoka oziroma njihovih nadomestkov, namenjeno javnosti«, pa tudi takšno prenašanje po satelitu in prenašanje kodiranih signalov, če radiodifuzne organizacije javnosti zagotovijo sredstva za dekodiranje ali so zagotovljena z njenim soglasjem;
- »javna priobčitev« izvedbe ali fonograma je »prenašanje zvokov izvedbe ali zvokov oziroma nadomestkov zvokov, posnetih na fonogramih, javnosti na kateri koli način, razen z radiodifuznim oddajanjem«. Za namene nadomestila za radiodifuzno oddajanje in javno priobčitev pojem vključuje še, da zvoki ali nadomestki zvokov, posneti na fonogramih, postanejo slišni javnosti.

WPPT proizvajalcem fonogramov podeljuje varstvo v skladu z načelom nacionalne obravnave, in sicer za izključne pravice do reproduciranja, distribuiranja, dajanje v najem ter dajanja fonograma na voljo javnosti. Ureja tudi pravico do enkratnega pravičnega nadomestila za neposredno ali posredno uporabo fonogramov, ki so bili izdani s komercialnim namenom, za radiodifuzno oddajanje ali drugo javno priobčitev, države pogodbenice pa lahko določijo tudi delitev tega nadomestila.¹⁰⁰

Varstvo pravic po pogodbi mora trajati najmanj 50 let¹⁰¹ od konca leta, v katerem je bil fonogram izdan, oziroma od konca leta, v katerem je bil posnetek narejen, če ni bil izdan v 50 letih po tem, ko je bil posnet. Države pogodbenice pa morajo v zvezi z varstvom zagotavljati tudi ustrezno pravno varstvo in učinkovita pravna sredstva zoper izogibanju tehničnim ukrepov proizvajalcev fonogramov za uresničevanje svojih pravic, pa tudi ustrezna in učinkovita pravna sredstva zoper osebe, ki ne spoštujejo pravice proizvajalcev fonogramov po WPPT.

WPPT ne predvideva nobenih formalnosti za uresničevanje pravic in pridržkov, tako kot TRIPS pa tudi WPPT za pravice proizvajalcev fonogramov napotuje na 18. člen BK (glej 3.1.1.1).¹⁰²

3.1.2 Pravni viri EU

Pravo EU sestavlja primarno in sekundarno pravo. Prvo sestavljajo: ustanovitvene pogodbe in njihove priloge, protokoli in drugi dodatki, pogodbe o spremembah ustanovitvenih pogodb, pristopne pogodbe, mednarodni sporazumi, katerih pogodbenica je EU, Listina EU o temeljnih pravicah, temeljna načela, običajno pravo (nezapisano) in sodna praksa SEU. Drugo pa sestavljajo: uredbe, direktive, sklepi, priporočila in mnenja.¹⁰³

¹⁰⁰ WPPT, 2. člen, (b)–(g) točka, 4., 11.–14., 15. člen, 1.–2. odstavek.

¹⁰¹ Summary of the WIPO Performances and Phonograms Treaty (WPPT) (1996), WIPO, e-vir.

¹⁰² WPPT, 17. člen, 2. odstavek, 18.–19. člen, 1. odstavek, 20.–22. člen, 1. odstavek.

¹⁰³ Trstenjak, Brkan, 2012, str. 175.

3.1.2.1 Listina EU o temeljnih pravicah

Listina EU o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina EU) je bila sprejeta že junija 1999, vendar je dobila polno pravno veljavo šele z Lizbonsko pogodbo, ki spreminja PEU in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, podpisana v Lizboni dne 13. decembra 2007. Slednja je začela veljati 1. decembra 2009.¹⁰⁴

Listina EU ima enako veljavo kot PEU in PDEU¹⁰⁵, za njeno razlago in odločanje o njenih kršitvah pa je pristojno SEU. Določbe Listine EU se uporabljajo za institucije, organe, urade in agencije EU ob spoštovanju načela subsidiarnosti, za države članice EU pa samo, ko izvajajo pravo EU^{106, 107}.

V Listini EU je lastninska pravica urejena v 17. členu. Prvi stavek določa: »Vsakdo ima pravico imeti v posesti svojo zakonito pridobljeno lastnino, jo uporabljati, z njo razpolagati in jo komu zapustiti. Lastnina se nikomur ne sme odvzeti, razen v javno korist v primerih in pod pogoji, ki jih določa zakon, vendar le proti pravični in pravočasni odškodnini za njeno izgubo. Uživanje lastnine se lahko uredi z zakonom, kolikor je to potrebno zaradi splošnega interesa.« Drugi odstavek navedenega člena, na podlagi katerega so varovane tudi pravice proizvajalcev fonogramov, pa izrecno določa: »Zagotovljeno je varstvo intelektualne lastnine.« Evropska komisija se je v zvezi s pojmom intelektualne lastnine, sicer nanašajoča na Direktivo 2004/48/ES, že opredelila, da ta pojem obsega avtorsko in sorodne pravice, če gre po nacionalni zakonodaji za izključne pravice.¹⁰⁸

Kakršno koli omejevanje uresničevanja pravic in svoboščin iz Listine EU mora spoštovati bistveno vsebino le-teh, omejitve pa so dovoljene le ob upoštevanju načela sorazmernosti – če so potrebne in če dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jih priznava EU, ali če so potrebne zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih.¹⁰⁹ Tako npr. iz 2. odstavka 17. člena Listine EU in sodne prakse SEU ne izhaja, da so pravice intelektualne lastnine nedotakljive in da mora biti njihovo varstvo absolutno zagotovljeno¹¹⁰, saj je treba varstvo pravice intelektualne lastnine uravnotežiti z

¹⁰⁴ Ibid., str. 81–82.

¹⁰⁵ PEU, 6. člen, 1. odstavek.

¹⁰⁶ Listina EU, 51. člen, 1. odstavek, 1. stavek.

¹⁰⁷ Trstenjak, Brkan, 2012, str. 200.

¹⁰⁸ Streinz v : Drobež, 2017, str. 335.

¹⁰⁹ Listina EU, 52. člen, 1. odstavek.

¹¹⁰ SEU, *BY proti CX*, C-637/19, 28. 10. 2020; SEU, *Pelham GmbH in drugi proti Ralfu Hütterju in Florianu Schneider-Eslebnu*, C-476/17, 29. 7. 2019; SEU, *Scarlet Extended SA proti Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM)*, C-70/10, 24. 11. 2011; SEU, *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) proti Netlog NV*, C-360/10, 16. 2. 2012; SEU, *UPC Telekabel Wien GmbH proti Constantin Film Verleih GmbH in Wega Filmproduktionsgesellschaft*

varstvom drugih temeljnih pravic¹¹¹ – varstvo intelektualne lastnine npr. ne sme ovirati varstva osebnih podatkov, ki ga zagotavlja 8. člen Listine EU¹¹², ali pravice do učinkovitega pravnega sredstva, ki jo zagotavlja 47. člen Listine EU¹¹³. Po drugi strani pa razlaga npr. pravice do spoštovanja družinskega življenja, priznane s 7. členom Listine EU, ne napotuje na to, da se imetnikom pravice intelektualne lastnine odvzame vsakršna možnost, da svojo pravico zavarujejo.¹¹⁴

3.1.2.2 Uredbi

Uredbe EU se uporabljajo splošno, to je v objektivnih primerih, osebe, za katere nastanejo pravni učinki, pa so splošno in abstraktno določene.¹¹⁵ Zavezujejo v celoti ter so neposredno uporabljive v vseh državah članicah EU, kar pomeni, da državam članicam EU za njihovo uporabo ni potrebno sprejeti nobenega akta in prenos v njihov pravni red ni potreben.¹¹⁶

S področja pravic proizvajalcev fonogramov sta pomembni uredbi, predstavljeni v nadaljevanju.

Uredba (EU) 2017/1128: poenotila je, da lahko naročniki prenosljivih storitev spletnih vsebin (tudi fonogramov), zakonito zagotovljenih v državi članici EU, v kateri ima naročnik prebivališče, do teh storitev dostopajo in jih uporabljajo tudi, v kolikor se začasno nahajajo v drugi državi članici EU.¹¹⁷

Uredba (EU) 2017/1563: področje urejanja je harmonizirano z Direktivo (EU) 2017/1564 in Direktivo 2001/29/ES. V izogib zgolj harmonizacije izključnih pravic in izjem v državah članicah EU ta uredba unificira pravila o čezmejni izmenjavi izvodov določenih del in predmetov urejanja med EU in tretjimi državami, pogodbenicami Marakeške pogodbe, v dostopnem formatu. Določa izjeme avtorske in sorodnih pravic (tudi pravic proizvajalcev fonogramov) v korist slepih, slabovidnih ali oseb z drugimi motnjami branja, na podlagi katerih se lahko distribuira, posreduje ali da na voljo izvod

mbH, C-314/12, 27. 3. 2014; SEU, *Funke Medien NRW GmbH proti Bundesrepublik Deutschland*, C-469/17, 29. 7. 2019.

¹¹¹ SEU, *Scarlet Extended SA proti Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM)*, C-70/10, 24. 11. 2011; SEU, *Pelham GmbH in drugi proti Ralfu Hütterju in Florianu Schneider-Eslebnu*, C-476/17, 29. 7. 2019; SEU, *BY proti CX*, C-637/19, 28. 10. 2020.

¹¹² SEU, *Coty Germany GmbH proti Stadtsparkasse Magdeburg*, C-580/13, 16. 7. 2015.

¹¹³ SEU, *BY proti CX*, C-637/19, 28. 10. 2020.

¹¹⁴ SEU, Sklepni predlogi generalnega pravobranilca M. Szpunarja, *Bastei Lübbe GmbH & Co. KG proti Michael Strotzer*, C-149/17, 6. 6. 2018.

¹¹⁵ Tako sodna praksa Splošnega sodišča EU in SEU. Trstenjak, Brkan, 2012, str. 178.

¹¹⁶ *Ibid.*, str. 181.

¹¹⁷ Uredba (EU) 2017/1128, 1. člen, 1. odstavek.

dela ali drugih predmetov urejanja v dostopnem formatu brez dovoljenja imetnika pravice.¹¹⁸

3.1.2.3 Direktive

Direktive so za naslovljene države članice EU zavezujoče glede cilja, nacionalnim organom pa je prepuščeno, katero obliko in metodo si bodo izbrali za doseg le-tega. Države članice EU morajo direktive še prenesti v svoj pravni red.¹¹⁹

V nadaljevanju so direktive, ki se nanašajo na področje sorodnih pravic proizvajalcev fonogramov, navedene kronološko po datumu dokumenta.

Direktiva 93/83/EGS: varstvo avtorjev, izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in RTV organizacij se je uskladilo v vseh državah članicah EU z namenom, da to ne bi bilo zajeto s sistemom prisilne licence.¹²⁰ Priobčitev javnosti po satelitu poteka v državi članici EU, v kateri se pošiljajo nosilni signali programa pod nadzorom in odgovornostjo radiodifuzne organizacije neprekinjeno do satelita in nazaj na Zemljo – načelo države izvora. To pomeni, da je soglasje za satelitsko radiodifuzno oddajanje potrebno pridobiti le za državo izvora radiodifuzije in ne tudi za države članice EU, ki sprejemajo signale.¹²¹ S sklicevanjem na Direktivo Sveta 92/100/EGS¹²² oziroma Direktivo 2006/115/ES pa je uredila, da se proizvajalcem fonogramov zagotovi enkratno primerno nadomestilo za priobčitev javnosti po satelitu njihovih fonogramov.¹²³

Direktiva 2001/29/ES: pomeni prilagoditev ureditve avtorske in sorodnih pravic tehnološkemu razvoju ter izvajanje WPPT in WCT. Določa pravico proizvajalcev fonogramov do reproduciranja in dajanja na voljo javnosti za njihove fonograme ter izjeme od teh pravic, pa tudi pravično nadomestilo v zvezi s privatnim ali drugim lastnim reproduciranjem, sankcije ter pravna sredstva v zvezi s kršitvami pravic in obveznosti, določenih z direktivo.¹²⁴ Določena je tudi obvezna izjema v zvezi s pravico reproduciranja za nekatera začasna dejanja razmnoževanja (prehodna in spremljevalna) pod pogojem, da so sestavni in bistveni del tehnološkega procesa (začasni primerki), prenos po omrežju med tretjimi strankami preko posrednika ali zakonita uporaba pa je njihov edini namen.¹²⁵

¹¹⁸ Uredba (EU) 2017/1563, 1., 3. člen.

¹¹⁹ Trstenjak, Brkan, 2012, str. 183.

¹²⁰ Direktiva 93/83/EGS, uvodna izjava 21.

¹²¹ Avtorska in sorodne pravice: satelitska radiodifuzija in kabelska retransmisija, EU, 2019, e-vir.

¹²² Kasneje je bila razveljavljena – sklicevanje nanjo se upošteva kot sklicevanje na Direktivo 2006/115/ES. Direktiva 2006/115/ES, 14. člen, 2. odstavek.

¹²³ Direktiva 93/83/EGS, uvodna izjava 25, 4. člen, 1. odstavek.

¹²⁴ Direktiva 2001/29/ES, 2., 3., 5., 8. člen.

¹²⁵ Avtorska in sorodne pravice v informacijski družbi, EU, 2021, e-vir.

Direktiva 2004/48/ES: zagotavlja enotno varstvo oziroma uveljavljanje pravic intelektualne lastnine na celotnem notranjem trgu EU z določitvijo ukrepov, postopkov, pravnih sredstev¹²⁶ ter pravil v zvezi s pridobivanjem in zavarovanjem dokazov.¹²⁷ Njen cilj je vzpostaviti ustrezno ravnovesje med interesom imetnikov za varstvo njihove pravice intelektualne lastnine iz 2. odstavka 17. člena Listine EU na eni strani ter varstvom interesov in temeljnih pravic uporabnikov varovanih predmetov in splošnega interesa na drugi strani.¹²⁸

Direktiva 2006/115/ES: ureja izključno pravico proizvajalca fonogramov za njegove fonograme, da dovoli ali prepove dajanje v najem in posojanje ter dajanje na voljo javnosti, vključno s kopijami, s prodajo ali kako drugače (pravica distribuiranja), in določa omejitve v zvezi s temi pravicami. Določa tudi pravico, da uporabnik plača enkratno pravično nadomestilo, ki se razdeli med izvajalce in proizvajalce fonogramov, in sicer v primeru, če se fonogram, izdan v komercialne namene, ali reprodukcija takšnega fonograma uporablja za brezžično oddajanje ali kakršno koli priobčitev javnosti.¹²⁹

Direktiva 2006/116/ES: cilj je uskladitev trajanja varstva avtorske in sorodnih pravic ter način izračunavanja le-tega.¹³⁰ Direktiva 2011/77/EU, ki je kasneje spremenila Direktivo 2006/116/ES, pa je iz 50 na 70 let podaljšala varstvo proizvajalcev fonogramov na fonogramu v primerih, ko je bil fonogram zakonito izdan ali priobčen javnosti. Trajanje varstva v skladu z direktivo začne teči prvega januarja v letu, ki sledi letu, v katerem je pravica nastala.¹³¹

Direktiva 2012/28/EU: se nanaša na uporabo del, ki so zaščitena z avtorsko in sorodnimi pravicami, vendar ni možno pridobiti soglasja avtorja oziroma drugega imetnika pravic, saj ta ni znan ali ga ni mogoče najti.¹³² Ureja izjemo ali omejitev pravice reproduciranja in pravice do dajanja na voljo javnosti, kot ju opredeljuje Direktiva 2001/29/ES. Osiretelo delo lahko uporabijo javno dostopne knjižnice, izobraževalne ustanove, muzeji, arhivi ter ustanove filmske ali avdio dediščine iz svojih zbirk in javne RTV organizacije, v kolikor so jih same proizvedle do vključno 31. decembra 2002 in se nahajajo v njihovih arhivih, vse s sedežem v državah članicah EU. Fonogram je določen za osiretelo delo, če nihče izmed njegovih imetnikov pravic ni opredeljen ali,

¹²⁶ Direktiva 2004/48/ES, 1. člen.

¹²⁷ Uveljavljanje pravic intelektualne lastnine, EU, 2018, e-vir.

¹²⁸ SEU, *Constantin Film Verleih GmbH proti YouTube LLC in Google Inc.*, C-264/19, 9. 7. 2020.

¹²⁹ Direktiva 2006/115/ES, 3. člen, 1. odstavek, 8. člen, 2. odstavek, 9.–10. člen; Pravica dajanja v najem, pravica posojanja in določene druge pravice, sorodne avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine, EU, 2014, e-vir.

¹³⁰ Avtorska in sorodne pravice: trajanje varstva, EU, 2019, e-vir.

¹³¹ Direktiva 2006/116/ES, 3. člen, 2. odstavek, 8. člen; Direktiva 2011/77/EU, 1. člen, 2. odstavek, (b) točka.

¹³² Širši dostop do gradiv, zaščiteneh z avtorskimi pravicami – osiretela dela, EU, 2018, e-vir.

če je eden ali več izmed njih opredeljen, pa nihče ni najden. Če ima fonogram več kot enega imetnika pravic, pri čemer niso vsi opredeljeni ali pa so opredeljeni, pa niso najdeni, se lahko tak fonogram uporablja, v kolikor so opredeljeni in najdeni imetniki pravic dali dovoljenje zgoraj navedenim organizacijam, da fonogram reproducirajo in dajejo na voljo javnosti. Direktiva obravnava fonogram, ki je prvič objavljen, če ni bil objavljen, pa prvič predvajan v državi članici EU. Če pa ni bil nikoli objavljen ali predvajan, a so jih zgoraj navedene organizacije dale na voljo javnosti ob soglasju imetnikov pravic, a le, če se upravičeno domneva, da imetniki pravic ne bi oporekali uporabi, ki jo direktiva dovoljuje. Določena so tudi pravila v zvezi s skrbnim iskanjem, fonogram pa je osirotelo delo, s pregledom določenih virov, in sicer pred njegovo uporabo – iskanje se izvede v državi izvora in če v tej imetnika pravic ni mogoče najti, je predmet pravic osirotelo delo v vseh državah članicah EU¹³³; pa tudi v zvezi s koncem statusa osirotelega dela in pravico do poštenega nadomestila s strani organizacij za uporabo fonograma pred ukinitvijo takega statusa.¹³⁴ Fonogram kot osirotelo delo sicer ni predmet obravnave tega magistrskega dela.

Direktiva (EU) 2017/1564: direktivo je potrebno brati v povezavi z Uredbo (EU) 2017/1563¹³⁵, ki je bila sprejeta sočasno¹³⁶, pri čemer direktiva pomeni nadaljnjo harmonizacijo prava EU znotraj notranjega trga¹³⁷. Usklajena je z Marakeško pogodbo, ki spodbuja izdajanje knjig za upravičene osebe v njim dostopnem formatu (npr. Braillova pisava, e-knjiga, zvočna knjiga ali velik tisk). Uporaba je urejena na način, da je le-ta možna brez dovoljenja imetnika pravic.¹³⁸

Direktiva (EU) 2019/789: namen direktive je olajšanje čezmejnega dostopa in ureditev pravic za zagotavljanje pomožnih spletnih storitev.¹³⁹ Določa načelo države izvora¹⁴⁰ za nekatere spletne storitve radiodifuznih organizacij za vse radijske in nekatere vrste televizijskih programov. Kadar radiodifuzna organizacija signal preko zasebne linije prenaša distributerjem, te pa nato programe ponujajo javnosti (neposredno oddajanje), ter kadar radiodifuzna organizacija ne izvaja vzporednih prenosov istih programov sama, se šteje, da radiodifuzna organizacija in distributer signala sodelujeta v enotnem dejanju priobčitve javnosti. Navedeno pomeni, da morata dovoljenje za svoj doprinos v tej aktivnosti pridobiti obe pogodbenici.¹⁴¹

¹³³ Drobež, 2013, str. 12.

¹³⁴ Direktiva 2012/28/EU, 1. člen, 1.–3. odst., 2. člen, 1.–2. odstavek, 3., 5., 6. člen, 1., 5. odstavek.

¹³⁵ Direktiva (EU) 2017/1564, uvodna izjava 22.

¹³⁶ Direktiva o izvajanju Marakeške pogodbe v EU, EU, 2019, e-vir.

¹³⁷ Direktiva (EU) 2017/1564, 1. člen.

¹³⁸ Direktiva o izvajanju Marakeške pogodbe v EU, EU, 2019, e-vir.

¹³⁹ Direktiva (EU) 2019/789, 1. člen.

¹⁴⁰ Glej zgoraj opis Direktive 93/83/EGS.

¹⁴¹ Avtorske pravice – spletni prenosi radiodifuznih organizacij ter retransmisije televizijskih in radijskih programov, EU, 2019, e-vir.

Direktiva (EU) 2019/790: ureja izjeme in omejitve avtorske in sorodnih pravic ter licenciranje z vidika olajšane digitalne in čezmejne uporabe, predvsem v povezavi s širšim dostopanjem izobraževalnih vsebin in ohranjanjem kulturne dediščine.¹⁴² Vsebina direktive so tudi določbe o uporabi varovanih vsebin s strani ponudnikov storitev deljenja vsebin na spletu.¹⁴³

3.1.3 Nacionalni pravni viri

3.1.3.1 URS

URS zagotavlja varstvo sorodnih pravic v dveh členih, in sicer v 60. in 33. členu. 60. člen nosi naslov »pravice iz ustvarjalnosti« ter zajema varstvo avtorskih in drugih pravic, opirajočih na ustvarjalnost in izvirajočih iz umetniške, znanstvene, raziskovalne in izumiteljske dejavnosti. Med sorodnimi pravicami zajema pravice izvajalcev na izvedbah¹⁴⁴, ne pa tudi preostale sorodne pravice, med katere spadajo tudi pravice proizvajalcev fonogramov. Slednje namreč ne izhajajo iz proizvajalčeve ustvarjalnosti ter se od pravic ustvarjalnosti razlikujejo v naravi predmeta in značilnostih pravic, osebnostnem momentu, posebnostih v pravnem prometu s pravicami ter vsebinskih in časovnih omejitvah. Njihovo varstvo zato ureja 33. člen URS, ki zagotavlja pravico do zasebne lastnine.¹⁴⁵

Varstvo lastnine po 33. členu URS obsega: svobodno pridobivanje lastnine, obstoj lastnine, pravico do odtujevanja lastnine ter zaupanje v pridobljene pravice.¹⁴⁶ Človekova pravica (jamstvo zasebne lastnine) pa omogoča svobodo na premoženjskem področju.¹⁴⁷ 33. člen URS je neločljivo povezan s 67. členom URS, ki opredeljuje vsebino lastnine. Ta zakonodajalca pooblašča, da določi način pridobivanja in uživanja lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija, navedeni cilji pa morajo biti zasledovani pri vsakem posegu v 33. člen URS, ki mora biti skladen z ustavnim načelom sorazmernosti – za dosego cilja primeren, nujno potreben in sorazmeren s koristjo, ki jo prinaša.¹⁴⁸ Iz navedenega sledi, da so pravice proizvajalcev fonogramov tako varovane s 33. in 67. členom URS.¹⁴⁹

¹⁴² Avtorska in sorodne pravice na enotnem digitalnem trgu, EU, 2019, e-vir.

¹⁴³ Direktiva (EU) 2019/790, naslov II, naslov III – poglavje 1, 2, naslov IV – poglavje 2.

¹⁴⁴ Pravice »ustvarjalnih« izvajalcev. Drobež, 2019, str. 511.

¹⁴⁵ Trampuž, 2002, str. 599, 602.

¹⁴⁶ Virant, Šturm, 2002, str. 343.

¹⁴⁷ USRS, Odločba U-I-60/98, 16. 7. 1998.

¹⁴⁸ Virant, 2002, str. 637, 640.

¹⁴⁹ USRS, Odločba U-I-240/10-15, 16. 5. 2013.

3.1.3.2 Zakonodaja

Materijo pravic proizvajalcev fonogramov ureja ZASP, pri čemer imajo le-te svoje mesto v istoimenskem 2. oddelku Petega poglavja o sorodnih pravicah. Poleg tega pa se nekatere določbe ZASP v zvezi z avtorsko pravico smiselno uporabljajo tudi v zvezi s sorodnimi pravicami, kar velja tudi za proizvajalce fonogramov. Njihovo razmerje odraža drugi odstavek 4. člena ZASP, ki določa, da se določbe zakona o sestavinah avtorskega dela, domnevi avtorstva, soavtorjih, avtorjih združenih del, vsebini materialnih avtorskih pravic in drugih pravic avtorja, razmerju med avtorsko in lastninsko pravico, vsebinskih omejitvah avtorske pravice, začetku in učinku teka rokov pri trajanju avtorske pravice) ter avtorski pravici v pravnem prometu smiselno uporabljajo tudi za vse sorodne pravice, razen če je v Petem poglavju določeno drugače. Na podlagi 3. odstavka 163.b člena ZASP pa se smiselno za predmete sorodnih pravic, sorodne pravice in njihove imetnike uporablja Šesto a poglavje, ki se tiče priobčitve javnosti v okviru storitev deljenja vsebin na spletu, in sicer v delu, ki se nanaša na avtorsko delo, avtorsko pravico in avtorja. Nadalje pa se na pravice proizvajalcev fonogramov nanašajo še poglavja o varstvu pravic, o razmerjih s tujimi elementi in kazenskimi določbami.

Sicer pa dopolnilno regulira avtorsko pravo v RS še vrsta drugih predpisov, med njimi npr. zakoni, ki urejajo kazensko in obligacijsko pravo, pravdni postopek, splošni upravni postopek, upravni spor itd.¹⁵⁰ Na podlagi ZASP pa je bila izdana tudi npr. Uredba o določitvi načina izračunavanja in plačila pravičnega nadomestila za uporabo del, ki jim preneha status osirotelega dela.¹⁵¹

3.2 TEMELJNI POJMI

3.2.1 Proizvajalec fonogramov

V skladu s prvim odstavkom 128. člena ZASP je proizvajalec fonogramov fizična ali pravna oseba, ki prevzame pobudo in odgovornost za prvi posnetek zvokov neke izvedbe ali drugih zvokov, ali nadomestkov zvokov. Definicija je povzeta iz WPPT in kaže proizvajalčevo inicialno, organizacijsko in finančno delo pri nastanku fonograma.¹⁵² Njihovo varstvo namreč ne izhaja iz umetniškega, ampak naložbenega prispevka. Vložek so predvsem precejšnja sredstva in poslovno-organizacijska prizadevanja za pridobitev pravic za snemanje, plačilo izvajalcev in tehničnega osebja,

¹⁵⁰ Ovčak Kos, 2023a, str. 491–492; Trampuž, 1997a, str. 17.

¹⁵¹ Uredba o določitvi načina izračunavanja in plačila pravičnega nadomestila za uporabo del, ki jim preneha status osirotelega dela, uvodno besedilo; ZASP, 50.d člen, 4. odstavek.

¹⁵² Predlog ZASP-?, str. 26.

vzdrževanje studia za snemanje in proizvodnih obratov ter drugo v povezavi s proizvodnimi in tržnimi dejavnostmi, ki rezultira v fonogramu.¹⁵³

Varstvo v skladu z ZASP uživajo imetniki pravic, ki so državljani RS ali držav članic EU ali Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljevanju: EGP)¹⁵⁴ ali osebe, ki imajo stalno prebivališče ali sedež na območju RS. Druge tuje fizične ali pravne osebe (tujci) pa, če tako določa ZASP, mednarodna pogodba ali če je podana dejanska vzajemnost. Ne glede na navedeno, uživajo tujci varstvo po ZASP v zvezi s pravico do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje le pod pogojem dejanske vzajemnosti.¹⁵⁵ Poleg teh naveznih okoliščin je nadalje za proizvajalce fonogramov potrebno upoštevati tudi, da je bil fonogram prvič posnet v RS^{156, 157}

Proizvajalci fonogramov, ki nimajo državljanstva ali ga ni možno ugotoviti (apatridi), uživajo v skladu z ZASP enako varstvo kot državljani RS, če imajo v njej svoje prebivališče. Če tega nimajo ali ga ni mogoče ugotoviti, pa, če imajo v njej svoje bivališče. Če v RS nimajo niti prebivališča niti bivališča, uživajo v RS enako varstvo kot državljani države, v kateri imajo svoje prebivališče oziroma bivališče. Enako velja tudi za proizvajalce fonogramov, ki imajo po mednarodnih pogodbah ali predpisih RS status begunca.¹⁵⁸

3.2.2 Fonogram

Drugi odstavek 128. člena ZASP določa, da je fonogram »posnetek zvokov neke izvedbe ali drugih zvokov, ali nadomestka zvokov, razen posnetek, ki je vključen v avdiovizualno delo«. Definicija je povzeta iz WPPT.¹⁵⁹

ZASP v navedeni definiciji izrecno določa, da ne gre za fonogram, kadar je posnetek vključen v avdiovizualno delo. V slednje spadajo kinematografski, televizijski, risani filmi, kratki glasbeni videofilmi, reklamni in dokumentarni filmi ter druga avdiovizualna dela, ki so izražena v obliki zaporedja povezanih gibljivih slik, z zvokom ali brez, ne glede na vrsto nosilca, na katerem so vsebovana.¹⁶⁰ Navedeno v teoriji¹⁶¹ in sodni

¹⁵³ Zupančič, 2000, str. 1293–1301.

¹⁵⁴ Določbe ZASP, ki se nanašajo na države članice EU, veljajo tudi za države članice EGP. ZASP, 176. člen, 5. odstavek.

¹⁵⁵ Ibid., 176. člen.

¹⁵⁶ Ibid., 179. člen, 1. odstavek.

¹⁵⁷ Trampuž, 1997j, str. 421.

¹⁵⁸ ZASP, 183. člen.

¹⁵⁹ Predlog ZASP-?, str. 26.

¹⁶⁰ ZASP, 103. člen.

¹⁶¹ Zupančič, da se nadomestila na podlagi 130. člena ZASP ne plačuje, če gre za radiodifuzno oddajanje skladbe, ki je posneta na glasbenem videu. Zupančič, 1997d, str. 314.

praksi¹⁶² pomeni, da gre v navedenih primerih avdiovizualnih del za utopitev oziroma izničenje fonograma, posledično pa ne nastane obveznost plačila nadomestila na podlagi 130. člena ZASP, ki se nanaša na priobčitev fonograma javnosti¹⁶³.

Na splošno je torej fonogram vsak materialni nosilec (predmet) z na kakršni koli način oziroma s kakršno koli metodo posnetimi kakršnimi koli zvoki. Mednje spadajo nosilci glasbenih vsebin in tudi drugi, kot so recitacije del klasične književnosti, javni politični govori, nastopi komikov itd.¹⁶⁴ – npr. fonogrami so lahko tudi zvočne knjige¹⁶⁵, njihovi proizvajalci pa proizvajalci fonogramov¹⁶⁶. Višje sodišče v Ljubljani pa na kratko, da fonogram ni nič drugega kot posnetek zvokov.¹⁶⁷

Trampuž (2007), da se fonogram za čas inkorporacije v avdiovizualnem delu in njune hkratne eksploatacije ne šteje za fonogram. Trampuž, 2007, str. 60.

Repas, da zvok na nosilcu zvoka in slike skupaj ni fonogram, zato imetnik pravice na fonogramih nima varstva, ki ga sicer ZASP določa za to vrsto pravice. Repas, 2023, str. 635.

Reinbothe in von Lewinski, da fonogram z vključitvijo v avdiovizualno delo ne izgubi kvalitete v smislu pravic, ko je ločen oziroma ni več vključen v takem delu. Reinbothe, von Lewinski v: Drobež, 2017, str. 167.

Trampuž (2020), da videospoti ne morejo utopiti oziroma izničiti fonogramov, ker ne pride do inkorporacije fonograma v videospot, ter predlaga, da se razširi uporabo drugega odstavka 8. člena Direktive 2006/115/ES ter razširi 130. člen ZASP tudi na videograme, ustrezna nadomestila pa bi v takih primerih pripadala tudi proizvajalcu fonogramov. Trampuž, 2020, str. II–VI.

V času priprave besedila ZASP-I Trampuž v izogib plačevanju nadomestil za uporabo fonogramov doda predlog sprememb in dopolnitev 128. in 130. člena ZASP. Trampuž, 2022, str. 22.

Spremembe 130. člena ZASP, ki bi pomenile obveznost plačila za priobčitev javnosti fonograma tudi za avdiovizualni posnetek, pri oblikovanju ZASP-I v 2022 niso bile upoštevane zaradi sklicevanja na odločitev SEU, *Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación S.A. proti Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI) in Artistas e Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE)*, C-147/19, 18. 11. 2020 (glej 4.1.1), da za avdiovizualni posnetek, v katerega je vključen fonogram, ni treba plačati nadomestila. Predlog ZASP-I, str. 66.

¹⁶² Odločbe Okrožnega sodišča v Ljubljani, opr. št. IV Pg 4799/2014, I P 2854/2014, I P 112/2014, v: Prete, 2020, str. 16–18; VSL, Sodba V Cpg 490/2020, 22. 10. 2020; VSL, Sodba V Cpg 744/2018, 30. 8. 2018; VSL, Sodba V Cpg 1153/2016, 21. 9. 2016; VSL, Sodba in sklep I Cp 997/2016, 14. 9. 2016; VSL, Sklep in sodba I Cpg 1084/2011, 12. 1. 2012; SEU, *Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación S.A. proti Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI) in Artistas e Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE)*, C-147/19, 18. 11. 2020.

¹⁶³ V primerih, ko se fonogram vključi v avdiovizualno delo, mora filmski producent razmerje z izvajalcem in proizvajalcem fonogramov tudi pogodbeno urediti. Dovoljenje navadno obsega vsaj pravico reproduciranja in predelave fonogram ter način izkoriščanja predmeta pravic, teritorialen obseg in trajanje dovoljenja. Blázquez v: Damjan, 2022, str. 248.

¹⁶⁴ Zupančič, 1997b, str. 309.

¹⁶⁵ Zgolj z branim besedilom ali pa vsebujoče glasbo. VSL, Sodba V Cpg 828/2017, 7. 11. 2017.

¹⁶⁶ VSL, Sodba V Cpg 744/2018, 30. 8. 2018; VSL, Sodba V Cpg 828/2017, 7. 11. 2017.

¹⁶⁷ VSL, Sodba I Cpg 396/2013, 28. 3. 2013.

3.2.3 Posnetek

V tretjem odstavku 128. člena ZASP je definicija »posnetka«, kar pomeni fiksiranje zvokov ali njihovih nadomestkov na nosilec, s katerega se ti lahko zaznajo, reproducirajo ali priobčujejo s pomočjo naprave.¹⁶⁸ S slednjo so mišljeni kateri koli tehnični ali materialni procesi.¹⁶⁹ Definicija je na novo uvedena in povzeta iz WPPT.¹⁷⁰

3.2.4 Zvoki, nadomestki zvokov in drugi zvoki

Z »zvoki neke izvedbe« so v 128. členu ZASP mišljene tako izvedbe glasbenih ali gledališko-glasbenih avtorskih in folklornih del kot tudi npr. recitacije književnih del, javni politični govori, verski nastopi itd.¹⁷¹

»Nadomestki zvokov« so zvoki, ki jih ustvarja računalnik¹⁷² oziroma digitalne tehnike, ki generirajo nove zvoke¹⁷³. To so tudi t. i. »sintetični zvoki«.¹⁷⁴

»Drugi zvoki« pomenijo zvoke, ki izvirajo predvsem v živi ali neživi naravi in ne iz avtorskega ali folklornega dela. Taki so npr. zvok tekoče reke, morskih valov, dežja itd.¹⁷⁵

3.2.5 Javnost

Javnost v skladu z 2. členom ZASP pomeni, da gre za večje število oseb, ki so izven običajnega kroga družine ali kroga osebnih znancev. Gre za pravni standard, zato se ta ugotavlja od primera do primera. Spodnja meja je med pet in osem oseb, zgornje meje pa ni. Definicijo javnosti torej izoblikuje predvsem sodna praksa. ZASP niti ne določa, ali bi morala biti javnost navzoča hkrati ali v istem prostoru, zato omogoča široko interpretacijo ter prostorsko in časovno nevtralno definicijo.¹⁷⁶

¹⁶⁸ ZASP, 128. člen, 3. odstavek.

¹⁶⁹ The International Federation of Musicians (FIM), 1996.

¹⁷⁰ Predlog ZASP-?, str. 26.

¹⁷¹ Zupančič, 1997b, str. 309.

¹⁷² The International Federation of Musicians (FIM), 1996.

¹⁷³ Predlog ZASP-?, str. 26.

¹⁷⁴ Zupančič, 1997b, str. 310.

¹⁷⁵ Ibid., str. 309–310.

¹⁷⁶ Trampuž, 1997b, str. 20–21.

Iz sodna prakse SEU pa izhaja, da »javnost« tvori nedoločeno število potencialnih naslovnikov¹⁷⁷, pri tem pa mora biti število oseb dovolj veliko.¹⁷⁸ »Nedoločeno število« je SEU razlagalo v skladu z glosarjem Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (WIPO¹⁷⁹), in sicer da gre za osebe na splošno, natančneje, da osebe niso omejene na posebne posameznike, ki so del zasebne skupine¹⁸⁰, kot je npr. zaprta skupina oseb, ki opravljajo naloge javne službe na sodišču¹⁸¹. »Dovolj veliko število oseb« pa izključuje premajhno ali številčno zanemarljivo skupino zadevnih oseb, pri tem pa je potrebno upoštevati število oseb, ki imajo lahko dostop do istega predmeta pravic vzporedno, pa tudi število tistih, ki imajo do tega lahko dostop zaporedno¹⁸² – npr. javnost sestavljajo vse skupine potnikov, ki so bile hkrati ali zaporedoma na vseh letih

¹⁷⁷ SEU, *Lagardère Active Broadcast proti Société pour la perception de la rémunération équitable (SPRE) in Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL)*, C-192/04, 14. 7. 2005; SEU, *Mediakabel BV proti Commissariaat voor de Media*, C-89/04, 2. 6. 2005.

¹⁷⁸ SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012; SEU, *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, C-306/05, 7. 12. 2006; SEU, *Blue Air Aviation SA proti UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor in Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) proti Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) „CFR Călători“ SA*, C-775/21 in C-826/21, 20. 4. 2023; SEU, *Frank Peterson proti Google LLC in drugim in Elsevier Inc. proti Cyando AG*, C-682/18 in C-683/18, 22. 6. 2021; SEU, *BY proti CX*, C-637/19, 28. 10. 2020; SEU, *Lagardère Active Broadcast proti Société pour la perception de la rémunération équitable (SPRE) in Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL)*, C-192/04, 14. 7. 2005; SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016; SEU, *VCAST Limited proti RTI SpA*, C-265/16, 29. 11. 2017; SEU, *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA) proti GL*, C-135/23, 20. 6. 2024; SEU, *Sociedade Portuguesa de Autores CRL proti Ministério Público in drugim*, C-151/15, 14. 7. 2015.

¹⁷⁹ Angleško: World Intellectual Property Organization.

¹⁸⁰ SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012; SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016.

¹⁸¹ SEU, *BY proti CX*, C-637/19, 28. 10. 2020; Sklepni predlogi generalnega pravobranilca G. Hogana, *BY proti CX*, C-637/19, 3. 9. 2020.

¹⁸² SEU, *Phonographic Performance (Ireland) Limited proti Ireland in Attorney General*, C-162/10, 15. 3. 2012; SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012; SEU, *Nederlands Uitgeversverbond in Groep Algemene Uitgevers proti Tom Kabinet Internet BV in drugim*, C-263/18, 19. 12. 2019; SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016; SEU, *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA) proti GL*, C-135/23, 20. 6. 2024; SEU, *Blue Air Aviation SA proti UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor in Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) proti Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) „CFR Călători“ SA*, C-775/21 in C-826/21, 20. 4. 2023; SEU, *Stichting Brein proti Ziggo BV in XS4All Internet BV*, C-610/15, 14. 6. 2017.

določene letalske družbe, na katerih je bilo varovano delo oddajano¹⁸³, medtem ko ozkega kroga ljudi, ki lahko sprejemajo signale iz satelita izključno z uporabo profesionalne opreme, ni možno šteti za javnost.¹⁸⁴

3.2.6 Nova javnost

Prav tako kot pojem javnost se je v sodni praksi izoblikoval tudi pojem »nova javnost«. SEU je razlagalo, da je »nova javnost« drugačna od tiste, na katero se nanaša dejanje prvotne priobčitve predmeta pravic¹⁸⁵. Pomeni javnost, ki je imetniki pravic niso upoštevali, ko so dovolili priobčitev predmeta pravic prvotni javnosti¹⁸⁶ – npr. najemniki stanovanj, ki se oddajajo v kratkoročni najem (npr. turistično), predstavljajo »novo javnost«, saj te osebe brez posredovanja upravnika stavbe s tem, ko je v stanovanja namestil televizijske sprejemnike s sobno anteno, razširjanega predmeta pravic ne bi mogle uživati. Nasprotno pa najemnikov, ki v teh stanovanjih prebivajo, ni možno šteti za »novo javnost«.¹⁸⁷

3.2.7 Priobčitev javnosti

Priobčitev javnosti ZASP umešča v skupino materialnih pravic, ki zagotavljajo izkoriščanje oziroma uporabo avtorskega dela oziroma predmeta sorodnih pravic v netelesni obliki oziroma nesnovni obliki. Te so: pravica javnega izvajanja, pravica

¹⁸³ SEU, *Blue Air Aviation SA proti UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor in Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) proti Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) „CFR Călători“ SA*, C-775/21 in C-826/21, 20. 4. 2023.

¹⁸⁴ SEU, *Lagardère Active Broadcast proti Société pour la perception de la rémunération équitable (SPRE) in Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL)*, C-192/04, 14. 7. 2005.

¹⁸⁵ SEU, *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, C-306/05, 7. 12. 2006.

¹⁸⁶ SEU, *Phonographic Performance (Ireland) Limited proti Ireland in Attorney General*, C-162/10, 15. 3. 2012; SEU, *Frank Peterson proti Google LLC in drugim in Elsevier Inc. proti Cyando AG*, C-682/18 in C-683/18, 22. 6. 2021; SEU, *Nederlands Uitgeversverbond in Groep Algemene Uitgevers proti Tom Kabinet Internet BV in drugim*, C-263/18, 19. 12. 2019; SEU, *Stichting Brein proti Ziggo BV in XS4All Internet BV*, C-610/15, 14. 6. 2017; SEU, *Stichting Brein proti Jacku Frederiku Wullemsu*, C-527/15, 26. 4. 2017; SEU, *ITV Broadcasting Ltd in drugi proti TV Catch Up Ltd*, C-607/11, 7. 3. 2013; SEU, *Football Association Premier League Ltd in drugi proti QC Leisure in drugi in Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd*, C-403/08 in C-429/08, 4. 10. 2011; SEU, *Airfield NV in Canal Digitaal BV proti Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (Sabam) in Airfield NV proti Agicoa Belgium BVBA*, C-431/09 in C-432/09, 13. 10. 2011; SEU, *Nils Svensson in drugi proti Retriever Sverige AB*, C-466/12, 13. 2. 2014; SEU, *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, C-306/05, 7. 12. 2006; SEU, *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV in drugim*, C-160/15, 8. 9. 2016; SEU, *BestWater International GmbH proti Michaelu Mebesu in Stefanu Potschu*, C-348/13, 21. 10. 2014; SEU, *Sociedade Portuguesa de Autores CRL proti Ministério Público in drugim*, C-151/15, 14. 7. 2015.

¹⁸⁷ SEU, *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA) proti GL*, C-135/23, 20. 6. 2024.

javnega prenašanja, pravica javnega predvajanja s fonogrami in videogrami, pravica javnega prikazovanja, pravica radiodifuznega oddajanja, pravica radiodifuzne retransmisije, pravica sekundarnega radiodifuznega oddajanja in pravica dajanja na voljo javnosti.¹⁸⁸ Rezultat navedenih pravic so neotipljive in minljive reprodukcije, zaznavne za uho in oko. Ker je pomembno le izkoriščanje predmeta pravic v javnosti, je navedena oblika uporabe dobila ime priobčitev javnosti.¹⁸⁹

SEU je v zvezi s priobčitvijo javnosti razvilo obširno sodno prakso. Pojem priobčitve javnosti je v evropskih direktivah naveden v prvem odstavku 3. člena Direktive 2001/29/ES (po zgledu 8. člena WCT), ki avtorjem podeljuje »izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo vsakršno obliko priobčenja njihovih del javnosti, po žici ali na brezžični način, vključno z dajanjem svojih del na voljo javnosti tako, da imajo člani javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami«, in drugem odstavku 8. člena Direktive 2006/115/ES (po zgledu 12. člena RK), ki se nanaša na pravico izvajalcev in proizvajalcev fonogramov do enkratnega pravičnega nadomestila, če se fonogram, objavljen v komercialne namene, ali reprodukcija takšnega fonograma uporablja za brezžično oddajanje ali za kakršno koli priobčitev javnosti. Iz njune primerjave izhaja, da je ta pojem v teh določbah uporabljen v kontekstih, ki nista enaka, cilja, ki se ju želi doseči, pa sta sicer podobna, delno pa drugačna. Na podlagi prve določbe imajo avtorji preventivno pravico, s katero lahko preprečijo priobčitev javnosti s strani uporabnikov, na podlagi druge določbe pa imajo proizvajalci fonogramov pravico do nadomestila, ki pa jo lahko izvršujejo šele, ko uporabniki fonograma, objavljenega v komercialne namene, ali reprodukcije tega fonograma uporabijo za priobčitev javnosti^{190, 191}.

Prvi odstavek 3. člena Direktive 2001/29/ES se mora uporabiti ne glede na uporabo drugega odstavka 8. člena Direktive 2006/115/ES. Zato je treba v zadevah, v katerih se vpliva tudi na pravice proizvajalcev fonogramov, uporabiti oba navedena člena, pri tem pa ima pojem »priobčitev javnosti« v obeh določbah enak pomen¹⁹². Glede na navedeno se ta pojem v izogib protislovnim in neskladnim razlagam presoja po enakih merilih.¹⁹³

¹⁸⁸ ZASP, 22. člen, 2. odstavek.

¹⁸⁹ Oman, 1997a, str. 90–92.

¹⁹⁰ SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016.

¹⁹¹ SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012.

¹⁹² SEU, *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV in drugim*, C-160/15, 8. 9. 2016.

¹⁹³ SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016.

SEU je v svojih odločitvah obrazložilo, da je treba določbe Direktive 2001/29/ES, ki za določitev njihovega pomena in obsega ne obsegajo izrecne napotitve na pravo držav članic EU, običajno v vsej EU razlagati neodvisno in enotno.¹⁹⁴ Ker v prvem odstavku 3. člena navedene direktive pojem »priobčitev javnosti« ni pojasnjen, je treba pomen in obseg tega pojma ugotoviti glede na cilje direktive in kontekst umeščenosti določbe.¹⁹⁵ Direktiva 2001/29/ES torej pravic, ki spadajo v pojem »priobčitev javnosti«, ne našteva taksativno, temveč pojem razlaga široko, tehnološko nevtrarno¹⁹⁶ in v skladu s svojim namenom.¹⁹⁷ Pri razlagi pojma »priobčitev javnosti« je treba upoštevati tudi enake pojme, njihov kontekst ter cilj upoštevanih določb iz RK, TRIPS in WPPT.¹⁹⁸

»Priobčitev javnosti« obsega vsakršno priobčitev javnosti, ki ni prisotna na kraju izvora priobčitve, torej vsako tovrstno oddajanje ali retransmisijo dela v javnosti po žici ali na brezžični način, vključno z radiodifuznim oddajanjem.¹⁹⁹ Pojem ne zajema nobenih

¹⁹⁴ SEU, *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, C-306/05, 7. 12. 2006; SEU, *The Queen proti Secretary of State for the Home Department, ex parte Nana Yaa Konadu Yiadom*, C-357/98, 9. 11. 2000; SEU, *Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten (SENA) proti Nederlandse Omroep Stichting (NOS)*, C-245/00, 6. 2. 2003; SEU, *Veliko vojvodstvo Luksemburg proti Berthe Linster, Aloyse Linster in Yvonne Linster*, C-287/98, 19. 9. 2000.

¹⁹⁵ SEU, *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA) proti GL*, C-135/23, 20. 6. 2024; SEU, *Blue Air Aviation SA proti UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor in Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) proti Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) „CFR Călători“ SA*, C-775/21 in C-826/21, 20. 4. 2023; SEU, *Land Nordrhein-Westfalen proti Dirku Renckhoffu*, C-161/17, 7. 8. 2018; SEU, *Stichting Brein proti Ziggo BV in XS4All Internet BV*, C-610/15, 14. 6. 2017; SEU, *Stichting Brein proti Jacku Frederiku Wullemsu*, C-527/15, 26. 4. 2017; SEU, *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV in drugim*, C-160/15, 8. 9. 2016; SEU, *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, C-306/05, 7. 12. 2006; SEU, *Football Association Premier League Ltd in drugi proti QC Leisure in drugi in Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd*, C-403/08 in C-429/08, 4. 10. 2011; SEU, *Zvezna republika Nemčija proti Komisiji Evropskih skupnosti*, C-156/98, 19. 9. 2000.

¹⁹⁶ To pomeni, da morajo biti pravice in obveznosti oseb v zakonu določene na splošno, da se ne daje prednost uporabi ene tehnologije na škodo druge. SEU, *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA) proti GL*, C-135/23, 20. 6. 2024; SEU, *Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH proti Strato AG*, C-433/20, 24. 3. 2022.

¹⁹⁷ Trampuž, 2017, str. 515.

¹⁹⁸ SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012.

¹⁹⁹ Direktiva 2001/29/ES, uvodna izjava 23; SEU, *VG Bild-Kunst proti Stiftung Preußischer Kulturbesitz*, C-392/19, 9. 3. 2021; SEU, *Nederlands Uitgeversverbond in Groep Algemene Uitgevers proti Tom Kabinet Internet BV in drugim*, C-263/18, 19. 12. 2019; SEU, *Citadines Betriebs GmbH proti MPLC Deutschland GmbH*, C-723/22, 11. 4. 2024; SEU, *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA) proti GL*, C-135/23, 20. 6. 2024; SEU, *Blue Air Aviation SA proti UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor in Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) proti Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) „CFR Călători“ SA*, C-775/21 in C-826/21, 20. 4. 2023.

drugih dejanj, zato države članice EU imetnikom pravic pri tem ne morejo zagotavljati širšega varstva.²⁰⁰

Pojem »priobčitev javnosti« zahteva posamično presojo in združuje dva kumulativna elementa:

- dejanje priobčitve: kateri koli prenos varovanih del ne glede na uporabljeno sredstvo ali tehnični postopek²⁰¹ oziroma vsako dejanje, s katerim uporabnik da dostop do varovanih del, pri čemer se le-ta popolnoma zaveda posledic svojega ravnanja²⁰², in
- dejanska priobčitev »javnosti« (glej 3.2.5).²⁰³

²⁰⁰ Direktiva 2001/29/ES, uvodna izjava 23; SEU, *Nils Svensson in drugi proti Retriever Sverige AB*, C-466/12, 13. 2. 2014.

²⁰¹ SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016; SEU, *SBS Belgium NV proti Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (SABAM)*, C-325/14, 19. 11. 2015; SEU, *Football Association Premier League Ltd in drugi proti QC Leisure in drugi in Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd*, C-403/08 in C-429/08, 4. 10. 2011; SEU, *VCAST Limited proti RTI SpA*, C-265/16, 29. 11. 2017; SEU, *Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM) proti Zürs.net Betriebs GmbH*, C-138/16, 16. 3. 2017; SEU, *Sociedade Portuguesa de Autores CRL proti Ministério Público in drugim*, C-151/15, 14. 7. 2015.

²⁰² SEU, *VG Bild-Kunst proti Stiftung Preußischer Kulturbesitz*, C-392/19, 9. 3. 2021; SEU, *Föreningen Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå u.p.a. (Stim) in Svenska artisters och musikers intresseorganisation ek. för. (SAMI) proti Fleetmanager Sweden AB in Nordisk Biluthyrning AB*, C-753/18, 2. 4. 2020; SEU, *BY proti CX*, C-637/19, 28. 10. 2020; SEU, *Stichting Brein proti Ziggo BV in XS4All Internet BV*, C-610/15, 14. 6. 2017.

²⁰³ SEU, *Föreningen Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå u.p.a. (Stim) in Svenska artisters och musikers intresseorganisation ek. för. (SAMI) proti Fleetmanager Sweden AB in Nordisk Biluthyrning AB*, C-753/18, 2. 4. 2020; SEU, *Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM) proti Zürs.net Betriebs GmbH*, C-138/16, 16. 3. 2017; SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016; SEU, *SBS Belgium NV proti Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (SABAM)*, C-325/14, 19. 11. 2015; SEU, *Nils Svensson in drugi proti Retriever Sverige AB*, C-466/12, 13. 2. 2014; SEU, *ITV Broadcasting Ltd in drugi proti TV Catch Up Ltd*, C-607/11, 7. 3. 2013; SEU, *VG Bild-Kunst proti Stiftung Preußischer Kulturbesitz*, C-392/19, 9. 3. 2021; SEU, *BY proti CX*, C-637/19, 28. 10. 2020; SEU, *Nederlands Uitgeversverbond in Groep Algemene Uitgevers proti Tom Kabinet Internet BV in drugim*, C-263/18, 19. 12. 2019; SEU, *Stichting Brein proti Ziggo BV in XS4All Internet BV*, C-610/15, 14. 6. 2017; SEU, *Stichting Brein proti Jacku Frederiku Wullemsu*, C-527/15, 26. 4. 2017; SEU, *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV in drugim*, C-160/15, 8. 9. 2016; SEU, *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA) proti GL*, C-135/23, 20. 6. 2024; SEU, *Blue Air Aviation SA proti UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor in Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) proti Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) „CFR Călători“ SA*, C-775/21 in C-826/21, 20. 4. 2023; SEU, *Frank Peterson proti Google LLC in drugim in Elsevier Inc. proti Cyando AG*, C-682/18 in C-683/18, 22. 6. 2021; SEU, *Ocilion IPTV Technologies GmbH proti Seven.One Entertainment Group GmbH in Puls 4 TV GmbH & Co. KG*, C-426/21, 13. 7. 2023; SEU, *VCAST Limited proti RTI SpA*, C-265/16, 29. 11. 2017.

Za ugotovitev, ali je uporabnik priobčeval javnosti (varovane fonograme), je treba presoditi položaj določenega uporabnika in vseh oseb, ki jim je ta priobčeval. Pri presoji je potrebno upoštevati naslednja merila, nesamostojna in odvisna en od drugega:

- vloga uporabnika in namernost njegovega posredovanja je bistvenega pomena²⁰⁴ – npr. brez posredovanja in omogočanja dostopa s strani upravitelja hotela in gostišča (uporabnik) ob zavedanju posledic takega ravnanja stranke varovanega predmeta pravic, oddajane radiodifuzno, načeloma ne bi mogle spremljati. Pri tem pa je dovolj že, če je predmet pravic dan javnosti na voljo tako, da lahko osebe, ki jo sestavljajo, do njega dostopajo²⁰⁵;
- pridobitnost priobčitve javnosti, kar pomeni, da ima uporabnik od tega gospodarsko korist²⁰⁶, je upoštevana (ni pa nujen pogoj)²⁰⁷ – npr. vpliv na obiskovanje lokala in

²⁰⁴ SEU, *Phonographic Performance (Ireland) Limited proti Ireland in Attorney General*, C-162/10, 15. 3. 2012; SEU, *Föreningen Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå u.p.a. (Stim) in Svenska artisters och musikers intresseorganisation ek. för. (SAMI) proti Fleetmanager Sweden AB in Nordisk Biluthyrning AB*, C-753/18, 2. 4. 2020; SEU, *Football Association Premier League Ltd in drugi proti QC Leisure in drugi in Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd*, C-403/08 in C-429/08, 4. 10. 2011; SEU, *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA) proti GL*, C-135/23, 20. 6. 2024; SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016; SEU, *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, C-306/05, 7. 12. 2006; SEU, *Blue Air Aviation SA proti UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor in Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) proti Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) „CFR Călători“ SA*, C-775/21 in C-826/21, 20. 4. 2023; SEU, *Stichting Brein proti Ziggo BV in XS4All Internet BV*, C-610/15, 14. 6. 2017; SEU, *Stichting Brein proti Jacku Frederiku Wullemsu*, C-527/15, 26. 4. 2017; SEU, *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV in drugim*, C-160/15, 8. 9. 2016; SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012.

²⁰⁵ SEU, *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, C-306/05, 7. 12. 2006; SEU, *Citadines Betriebs GmbH proti MPLC Deutschland GmbH*, C-723/22, 11. 4. 2024.

²⁰⁶ SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016; SEU, *Football Association Premier League Ltd in drugi proti QC Leisure in drugi in Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd*, C-403/08 in C-429/08, 4. 10. 2011.

²⁰⁷ SEU, *Blue Air Aviation SA proti UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor in Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) proti Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) „CFR Călători“ SA*, C-775/21 in C-826/21, 20. 4. 2023; SEU, *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV in drugim*, C-160/15, 8. 9. 2016; SEU, *Football Association Premier League Ltd in drugi proti QC Leisure in drugi in Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd*, C-403/08 in C-429/08, 4. 10. 2011; SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012; SEU, *Phonographic Performance (Ireland) Limited proti Ireland in Attorney General*, C-162/10, 15. 3. 2012; SEU, *ITV Broadcasting Ltd in drugi proti TV Catch Up Ltd*, C-607/11, 7. 3. 2013; SEU, *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, C-306/05, 7. 12. 2006; SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016.

njegov poslovni izid²⁰⁸. To še toliko bolj velja v primeru drugega odstavka 8. člena Direktive 2006/115/ES glede na ekonomsko naravo pravice do pravičnega nadomestila²⁰⁹;

- naslovnica priobčitev je javnost (glej 3.2.5), ki je ciljna, dovezna za priobčitev in te ne sprejme po naključju²¹⁰ – pridobitnost priobčitev javnosti ni upoštevana, v kolikor ciljna javnost takemu oddajanju ne pripisuje nobenega pomena²¹¹. Npr. običajne stranke zobozdravnika niso dovezne za predvajanje varovanih predmetov pravic, saj naključno in neodvisno od svojih želja dostopajo do nekaterih fonogramov, odvisno od časa, ko pridejo v ordinacijo, dolžine čakanja in od vrste storitve, ki so je deležne^{212,213}
- predmet pravic se priobči javnosti z uporabo posebne tehnične metode, ki se razlikuje od tistih, uporabljenih do tedaj, ali pa se, v nasprotnem primeru, priobči »novi javnosti«²¹⁴ (glej 3.2.6). – npr. če je predmet pravic na spletnem mestu z dovoljenjem imetnika te pravice že prosto dostopno vsem spletnim uporabnikom, uporabe hiperpovezave na drugem spletnem mestu, ki napotuje do prvotnega spletnega mesta, ni mogoče šteti za priobčitev »novi javnosti«, saj se šteje, da so imetniki pravic upoštevali vse spletne uporabnike²¹⁵.

²⁰⁸ SEU, *Football Association Premier League Ltd in drugi proti QC Leisure in drugi in Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd*, C-403/08 in C-429/08, 4. 10. 2011.

²⁰⁹ SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012.

²¹⁰ Ibid.; SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016.

²¹¹ SEU, *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA) proti GL*, C-135/23, 20. 6. 2024; SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016.

²¹² SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012.

²¹³ Ibid.

²¹⁴ SEU, *Frank Peterson proti Google LLC in drugim in Elsevier Inc. proti Cyando AG*, C-682/18 in C-683/18, 22. 6. 2021; SEU, *Nederlands Uitgeversverbond in Groep Algemene Uitgevers proti Tom Kabinet Internet BV in drugim*, C-263/18, 19. 12. 2019; SEU, *Stichting Brein proti Ziggo BV in XS4All Internet BV*, C-610/15, 14. 6. 2017; SEU, *Stichting Brein proti Jacku Frederiku Wullemsu*, C-527/15, 26. 4. 2017; SEU, *ITV Broadcasting Ltd in drugi proti TV Catch Up Ltd*, C-607/11, 7. 3. 2013; SEU, *Airfield NV in Canal Digitaal BV proti Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (Sabam) in Airfield NV proti Agicoa Belgium BVBA*, C-431/09 in C-432/09, 13. 10. 2011; SEU, *Nils Svensson in drugi proti Retriever Sverige AB*, C-466/12, 13. 2. 2014; SEU, *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, C-306/05, 7. 12. 2006; SEU, *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV in drugim*, C-160/15, 8. 9. 2016; SEU, *Land Nordrhein-Westfalen proti Dirku Renckhoffu*, C-161/17, 7. 8. 2018; SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016.

²¹⁵ SEU, *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV in drugim*, C-160/15, 8. 9. 2016; SEU, *Nils Svensson in drugi proti Retriever Sverige AB*, C-466/12, 13. 2. 2014; SEU, *BestWater International GmbH proti Michaelu Mebesu in Stefanu Potschu*, C-348/13, 21. 10. 2014.

Navedena merila za presojo morajo biti uporabljena posamično in v interakciji enih z drugimi, saj imajo lahko v različnih konkretnih situacijah zelo različno intenzivnost.²¹⁶

Če gre samo za nudenje fizičnih zmogljivosti, ki olajšajo ali omogočijo priobčitev, pa se ne šteje za priobčitev javnosti.²¹⁷ Primera golega »nudenja fizičnih zmogljivosti« sta:

1. dajanje v najem motornih vozil, opremljenih z radijskimi sprejemniki, ki brez posredovanja družbe, ki oddaja v najem, omogočajo sprejemanje prizemnega radiodifuznega oddajanja, dostopnega na območju, na katerem je vozilo²¹⁸ in
2. zvočna oprema in glede na okoliščine primera programska oprema, ki omogoča razširjanje ambientalne glasbe, na krovu prevoznega sredstva²¹⁹.

Iz besedila in namena prvega odstavka 3. člena Direktive 2001/29/ES, ki zahteva dovoljenje avtorja za dejanja priobčitve, s katerimi se javnosti daje dostop do dela, in ne za retransmisijo na javnem kraju ali prostoru, odprtem za javnost, je razvidno, da zasebnost ali javnost kraja priobčitve, nista pomembni – npr. v primeru distribucije signala, ki jo hotel po televizijskih sprejemnikih omogoči svojim strankam, nastanjenim v hotelskih sobah, je stranke, nastanjene v sobah hotela, in stranke, ki so navzoče v vseh drugih prostorih tega obrata in imajo tam na voljo televizijski sprejemnik, pri čemer je treba upoštevati tudi, da se običajno stranke takega obrata hitro zamenjajo, zato gre na splošno za dovolj veliko število oseb, mogoče šteti za javnost.²²⁰

²¹⁶ SEU, *Föreningen Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå u.p.a. (Stim) in Svenska artisters och musikers intresseorganisation ek. för. (SAMI) proti Fleetmanager Sweden AB in Nordisk Biluthyrning AB*, C-753/18, 2. 4. 2020; SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016; SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012; SEU, *Stichting Brein proti Ziggo BV in XS4All Internet BV*, C-610/15, 14. 6. 2017; SEU, *Stichting Brein proti Jacku Frederiku Wullemsu*, C-527/15, 26. 4. 2017; SEU, *Phonographic Performance (Ireland) Limited proti Ireland in Attorney General*, C-162/10, 15. 3. 2012; SEU, *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV in drugim*, C-160/15, 8. 9. 2016; SEU, *Frank Peterson proti Google LLC in drugim in Elsevier Inc. proti Cyando AG*, C-682/18 in C-683/18, 22. 6. 2021; SEU, *VG Bild-Kunst proti Stiftung Preußischer Kulturbesitz*, C-392/19, 9. 3. 2021; SEU, *Ocilion IPTV Technologies GmbH proti Seven.One Entertainment Group GmbH in Puls 4 TV GmbH & Co. KG*, C-426/21, 13. 7. 2023; SEU, *Blue Air Aviation SA proti UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor in Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) proti Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) „CFR Călători“ SA*, C-775/21 in C-826/21, 20. 4. 2023.

²¹⁷ Direktiva 2001/29/ES, uvodna izjava 27.

²¹⁸ SEU, *Föreningen Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå u.p.a. (Stim) in Svenska artisters och musikers intresseorganisation ek. för. (SAMI) proti Fleetmanager Sweden AB in Nordisk Biluthyrning AB*, C-753/18, 2. 4. 2020.

²¹⁹ SEU, *Blue Air Aviation SA proti UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor in Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) proti Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) „CFR Călători“ SA*, C-775/21 in C-826/21, 20. 4. 2023.

²²⁰ SEU, *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, C-306/05, 7. 12. 2006.

V nadaljevanju si na primerih predvsem iz sodne prakse SEU pogledjmo, kaj (ne) spada pod pojem »priobčitev javnosti«.

Primeri priobčitve javnosti:

- upravnik večstanovanjske stavbe, katere stanovanja se oddajajo v najem, da namerno na voljo televizijske sprejemnike, opremljene s sobno anteno, ki (brez drugega posredovanja) sprejemajo signale in omogočajo predvajanje oddaj, v kolikor se najemniki teh stanovanj lahko štejejo za »novo javnost« (glej 3.2.6)²²¹;
- prenos predmetov pravic, ki se oddajajo radiodifuzno prek televizijskega zaslona in zvočnikov strankam, ki so v gostišču²²²;
- nudenje televizijskih sprejemnikov, nameščenih v sobah ali športni dvorani hotela, kadar se signal poleg tega nanje prenaša po kablenskem distribucijskem omrežju tega hotela²²³;
- oddajanje glasbenega dela kot ambientalne glasbe v sredstvu za prevoz potnikov²²⁴;
- vključitev varovanih del, ki so na podlagi dovoljenja imetnika pravice prosto na voljo javnosti na spletnem mestu, s tehniko okvirjanja²²⁵ na drugo spletno stran tretje osebe, če se z vključitvijo izogiba zaščitnim ukrepom proti okvirjanju, ki jih je sprejel ali naložil ta imetnik²²⁶;
- spletna objava fotografije, ki je bila predhodno brez omejevalnih ukrepov za preprečitev njenega prenosa in z dovoljenjem imetnika avtorske pravice objavljena na neki spletni strani, na drugi spletni strani²²⁷;
- namestitev hiperpovezave do predmeta pravic, ki je na internetu objavljen nezakonito, če je dokazano, da je ta oseba vedela ali bi morala vedeti to (če gre za objavo brez pridobitnega namena, v primeru pridobitnega namena pa se domneva, da je ta oseba za nezakonitost objave vedela)²²⁸;
- hiperpovezava uporabnikom omogoča obiti omejevalne ukrepe, sprejete na mestu, na katerem je varovan predmet pravic, da bi se omejil dostop javnosti samo na

²²¹ SEU, *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA) proti GL*, C-135/23, 20. 6. 2024.

²²² SEU, *Football Association Premier League Ltd in drugi proti QC Leisure in drugi in Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd*, C-403/08 in C-429/08, 4. 10. 2011; SEU, *Sociedade Portuguesa de Autores CRL proti Ministério Público in drugim*, C-151/15, 14. 7. 2015.

²²³ SEU, *Citadines Betriebs GmbH proti MPLC Deutschland GmbH*, C-723/22, 11. 4. 2024.

²²⁴ SEU, *Blue Air Aviation SA proti UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor in Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) proti Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) „CFR Călători“ SA*, C-775/21 in C-826/21, 20. 4. 2023.

²²⁵ Tehnika okvirjanja je »[...] razdelitev strani spletnega mesta na več okvirjev in objava na enem od njih s klikljivo povezavo ali inkorporirano internetno povezavo (inline linking) elementa, ki izvira iz drugega spletnega mesta, zato da se uporabnikom tega mesta prikrije izvorno okolje, ki mu pripada ta element [...]«. SEU, *VG Bild-Kunst proti Stiftung Preußischer Kulturbesitz*, C-392/19, 9. 3. 2021.

²²⁶ Ibid.

²²⁷ SEU, *Land Nordrhein-Westfalen proti Dirku Renckhoffu*, C-161/17, 7. 8. 2018.

²²⁸ SEU, *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV in drugim*, C-160/15, 8. 9. 2016.

- naročnike, zaradi česar ti uporabniki ne bi mogli pregledovati razširjenih predmetov pravic²²⁹;
- prodaja multimedijskega predvajalnika, na katerem so vnaprej nameščeni dodatki, ki so na voljo na spletu in vsebujejo hiperpovezave, ki napotujejo na spletna mesta, prosto dostopna javnosti in na katerih so bili varovani predmeti pravic javnosti dani na voljo brez dovoljenja imetnikov teh pravic²³⁰;
 - distribucija signala, ki jo hotel po televizijskih sprejemnikih omogoči svojim strankam, nastanjenim v hotelskih sobah, ne glede na uporabljen tehniko za prenos signala^{231 232};
 - upravljavec zdravilišča s posredovanjem sprejetega signala, ki je nosilec varovanih predmetov pravic, v sobe zdravilišča svojim pacientom omogoči dostop do teh predmetov, ki se oddajajo radiodifuzno prek televizijskih ali radijskih sprejemnikov²³³;
 - retransmisija predmetov pravic, ki so vključeni v prizemno televizijsko radiodifuzno oddajanje, ki ga opravlja subjekt, ki ni prvotni izdajatelj, in sicer po internetnem toku, do tega pa lahko dostopajo naročniki tega subjekta, ki lahko s priključitvijo na strežnik subjekta sprejemajo to retransmisijo, čeprav so na ciljnem ozemlju prizemnega televizijskega radiodifuznega oddajanja in bi lahko to oddajanje zakonito sprejemali po televizijskem sprejemniku²³⁴;
 - prenos del, oddajanih radiodifuzno prek televizijskega zaslona in zvočnikov strankam, ki so v gostišču²³⁵;
 - upravitelj hotela v sobah svojih gostov namesti televizijske in/ali radijske sprejemnike, ki jim posreduje radiodifuzni signal, ali druge naprave in fonograme v fizični ali digitalni obliki, ki jih je s tako napravo mogoče predvajati ali poslušati²³⁶;
 - upravljavec rehabilitacijskega centra v svojih prostorih namesti televizijske sprejemnike, prek katerih predvaja televizijske oddaje²³⁷;

²²⁹ Ibid.; SEU, *Nils Svensson in drugi proti Retriever Sverige AB*, C-466/12, 13. 2. 2014.

²³⁰ SEU, *Stichting Brein proti Jacku Frederiku Wullemsu*, C-527/15, 26. 4. 2017.

²³¹ SEU, *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, C-306/05, 7. 12. 2006.

²³² SEU tudi, da hotelir zgolj z namestitvijo televizijskih sprejemnikov v hotelskih sobah priobčuje javnosti. SEU, *Organismos Sillogikis Diacheirisis Dimiourgou Theatrikon kai Optikoakoustikon Ergon proti Divani Akropolis Anonimi Xenodocheiaki kai Touristiki Etaireai*, C-136/09, 18. 3. 2010.

²³³ SEU, *OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s. proti Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s.*, C-351/12, 27. 2. 2014.

²³⁴ SEU, *ITV Broadcasting Ltd in drugi proti TV Catch Up Ltd*, C-607/11, 7. 3. 2013.

²³⁵ SEU, *Football Association Premier League Ltd in drugi proti QC Leisure in drugi in Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd*, C-403/08 in C-429/08, 4. 10. 2011.

²³⁶ SEU, *Phonographic Performance (Ireland) Limited proti Ireland in Attorney General*, C-162/10, 15. 3. 2012. V tem primeru je upravitelj hotela dolžan plačati nadomestilo za razširjanje fonograma poleg plačila nadomestila RTV organizacije, saj priobčuje novi javnosti. Ibid.

²³⁷ SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016.

- predvajanje radijskega programa v gostinskem lokalu – ni pomembna lokacija sprejemnika (lahko je tudi v prostoru, ki ni namenjen javnosti), temveč ali se fonogram predvaja tam, kjer je javnosti dostopen²³⁸.

Primeri, v katerih ne gre za priobčitev javnosti:

- brezplačno predvajanje fonogramov v zobozdravstvenih ordinacijah v okviru opravljanja gospodarske dejavnosti v samostojnem poklicu, pri čemer je to predvajanje v korist pacientov, ki do njega dostopajo neodvisno od svoje volje²³⁹;
- dajanje v najem motornih vozil, opremljenih z radijskimi sprejemniki, saj je radijski sprejemnik že vgrajen v najemno motorno vozilo in omogoča, da se brez posredovanja družbe, ki daje vozila v najem, sprejme prizemno radiodifuzno oddajanje, dostopno tam, kjer je vozilo²⁴⁰;
- s strani operaterja retransmisije televizijskih oddaj po internetu ponujanje njegovi stranki potrebne strojne in programske opreme, vključujoč tehnično podporo, ki stranki omogoča, da ta svojim strankam omogoča dostop z zamikom do televizijskih oddaj po internetu, in četudi je operater seznanjen, da se njegova storitev lahko uporablja za dostop do varovanih programskih vsebin brez soglasja imetnikov pravic²⁴¹;
- namestitev zvočne opreme na krovu prevoznega sredstva in odvisno od primera programske opreme, ki omogoča razširjanje ambientalne glasbe²⁴²;
- elektronska predložitev varovanega dela sodišču v okviru sodnega postopka med posamezniki kot dokaz²⁴³;
- namestitev hiperpovezave na spletnem mestu do varovanega dela, prosto dostopnega na drugem spletnem mestu z dovoljenjem avtorja²⁴⁴;
- sočasen, popoln in nespremenjen prenos radiodifuznih oddaj nacionalne organizacije za radiodifuzijo po kablju na nacionalnem ozemlju, zato se za tak prenos ne zahteva dovoljenja imetnika pravic²⁴⁵;
- radijska in televizijska organizacija svoje signale s programsko vsebino posreduje zgolj (individualnim in določenim) distributerjem signalov, ne da bi bili ti signali med

²³⁸ VSL, Sodba I Cpg 396/2013, 28. 3. 2013.

²³⁹ SEU, *Societă Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012.

²⁴⁰ SEU, *Föreningen Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå u.p.a. (Stim) in Svenska artisters och musikers intresseorganisation ek. för. (SAMI) proti Fleetmanager Sweden AB in Nordisk Biluthyrning AB*, C-753/18, 2. 4. 2020.

²⁴¹ SEU, *Ocilion IPTV Technologies GmbH proti Seven.One Entertainment Group GmbH in Puls 4 TV GmbH & Co. KG*, C-426/21, 13. 7. 2023.

²⁴² SEU, *Blue Air Aviation SA proti UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor in Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) proti Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) „CFR Călători“ SA*, C-775/21 in C-826/21, 20. 4. 2023.

²⁴³ SEU, *BY proti CX*, C-637/19, 28. 10. 2020.

²⁴⁴ SEU, *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV in drugim*, C-160/15, 8. 9. 2016; SEU, *Nils Svensson in drugi proti Retriever Sverige AB*, C-466/12, 13. 2. 2014.

²⁴⁵ SEU, *Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM) proti Zürs.net Betriebs GmbH*, C-138/16, 16. 3. 2017.

prenosom ali zaradi njega na voljo javnosti, distributerji pa te signale nato posredujejo svojim naročnikom, tako da si lahko le-ti ogledajo te programske vsebine²⁴⁶;

- varovani predmet pravic, ki je prosto dostopen na spletni strani, je vstavljen na drugo spletno stran s povezavo z uporabo tehnike »okvirjanja«, če ta ni niti posredovan novi javnosti niti priobčen javnosti z uporabo posebne tehnične metode, ki se razlikuje od tiste, uporabljene do tedaj²⁴⁷;
- komaj slišno in nerazločno predvajanje glasbe na prireditvi, ki ni namenjeno množici. Glasba ni bila predvajana iz glavnih zvočnikov ob odru, iz posnetka pa se niti ni slišalo točno določene pesmi, ampak le govor osebe²⁴⁸;
- predvajanje fonogramov pred prireditvijo z namenom nastavitve ozvočenja²⁴⁹.

3.2.7.1 Priobčitev javnosti po satelitu

»Priobčitev javnosti po satelitu« pomeni dejanje pod nadzorom in odgovornostjo RTV organizacije, s katerim pošlje signale kot nosilce programa, ki so namenjeni javnemu sprejemu, v neprekinjeno komunikacijsko verigo, ki vodi k satelitu in nazaj na zemljo. V primeru kodiranosti programskih signalov je priobčitev javnosti po satelitu pogojena s tem, da je način za dekodiranje oddaje javnosti ponujen s strani RTV organizacije ali z njenim soglasjem.²⁵⁰ Navedeno je implementacija Direktive 93/83/EGS.²⁵¹

Nadalje je v 182. členu ZASP urejeno načelo države izvora za satelitske oddaje in pomožne spletne storitve. Gre za implementacijo določb Direktive 93/83/EGS in Direktive (EU) 2019/789. Njegov namen je ureditev oddaje satelitskih programov preko RTV organizacij, ki dela priobčujejo javnosti²⁵² in ki morajo biti v RS registrirane kot medij in vpisane v razvid medijev²⁵³.

²⁴⁶ SEU, *SBS Belgium NV proti Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (SABAM)*, C-325/14, 19. 11. 2015.

²⁴⁷ SEU, *BestWater International GmbH proti Michaelu Mebesu in Stefanu Potschu*, C-348/13, 21. 10. 2014.

²⁴⁸ VSL, Sodba V Cpg 56/2016, 12. 10. 2016.

²⁴⁹ VSL, Sodba I Cp 3494/2015, 9. 3. 2016.

²⁵⁰ ZASP, 30. člen, 2. odstavek.

²⁵¹ Direktiva 93/83/EGS, 1. člen, 2. odstavek, (a), (c) točka.

²⁵² VSL, Sodba II Cp 1312/2013, 18. 9. 2013; VSL, Sodba II Cp 2261/2013, 11. 12. 2013; VSL, Sodba II Cp 679/2013, 11. 9. 2013; VSL, Sodba II Cp 1083/2013, 18. 9. 2013; VSL, Sodba II Cp 1647/2013, 17. 7. 2013; VSL, Sodba II Cp 207/2013, 10. 7. 2013; VSL, Sodba II Cp 602/2013, 5. 6. 2013; VSL, Sodba II Cp 3287/2012, 12. 6. 2013; VSL, Sodba II Cp 3022/2012, 19. 6. 2013.

²⁵³ VSL, Sodba II Cp 1223/2013, 21. 8. 2013; VSL, Sodba II Cp 3237/2012, 10. 7. 2013; VSL, Sodba II Cp 2951/2012, 19. 6. 2013; VSL, Sodba II Cp 601/2013, 3. 7. 2013; VSL, Sodba in sklep II Cp 371/2013, 19. 6. 2013.

SEU je razlagalo, da (a) in (c) točki drugega odstavka 1. člena Direktive 93/83/EGS določata kumulativne pogoje za to, da je prenos ena sama »priobčitev javnosti po satelitu«, in sicer če:

1. ga sproži dejanje pod nadzorom in odgovornostjo RTV organizacije, s katerim se pošljejo signali kot nosilci programa,
2. ti signali se pošljejo v neprekinjeno komunikacijsko verigo, ki vodi k satelitu in nazaj na Zemljo,
3. signali so namenjeni javnemu sprejemu in
4. v primeru kodiranih signalov je način za njihovo dekodiranje javnosti ponujen s strani RTV organizacije ali z njenim soglasjem.²⁵⁴

Vsako priobčitev javnosti po satelitu morajo dovoliti imetniki pravic, pri določitvi ustreznega nadomestila za te imetnike za priobčitev njihovih predmetov pravic pa je treba upoštevati vse vidike oddajanja, kot sta dejansko in morebitno občinstvo tega oddajanja.²⁵⁵ Ker priobčitev javnosti po satelitu izvaja RTV organizacija²⁵⁶ in ker se šteje, da do take priobčitve pride le v tisti državi članici EU, kjer se signali kot nosilci programa pošljejo v komunikacijsko verigo, ki vodi k satelitu in nazaj na zemljo²⁵⁷, je RTV organizacija zavezana dovoljenje imetnikov pravic pridobiti le v tej državi članici EU.²⁵⁸ Enako zavezo ima tudi ponudnik satelitskih paketov za dejanje priobčitve javnosti po satelitu, pri katerem sodeluje²⁵⁹, razen če so se imetniki pravic z RTV-organizacijo dogovorili, da bodo predmeti pravic prav tako priobčeni javnosti s posredovanjem tega ponudnika, vendar v tem primeru to posredovanje ne omogoči dostopa do navedenih del novi javnosti²⁶⁰. Kadar drugi operaterji posredujejo v okviru priobčitve javnosti po satelitu, npr. ko operater razširi krog oseb, ki lahko dostopajo do te priobčitve (nova javnost – glej 3.2.6), posredovanje teh operaterjev ni zajeto z dovoljenjem, ki je izdano RTV organizaciji.²⁶¹

²⁵⁴ SEU, *Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM) proti Canal+ Luxembourg Sàrl*, C-290/21, 25. 5. 2023; SEU, *Airfield NV in Canal Digitaal BV proti Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (Sabam) in Airfield NV proti Agicoa Belgium BVBA*, C-431/09 in C-432/09, 13. 10. 2011.

²⁵⁵ Direktiva 93/83/EGS, 2. člen in uvodna izjava 17; SEU, *Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM) proti Canal+ Luxembourg Sàrl*, C-290/21, 25. 5. 2023; SEU, *Airfield NV in Canal Digitaal BV proti Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (Sabam) in Airfield NV proti Agicoa Belgium BVBA*, C-431/09 in C-432/09, 13. 10. 2011.

²⁵⁶ SEU, *Airfield NV in Canal Digitaal BV proti Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (Sabam) in Airfield NV proti Agicoa Belgium BVBA*, C-431/09 in C-432/09, 13. 10. 2011.

²⁵⁷ Direktiva 93/83/EGS, 1. člen, 2. odstavek, (b) točka.

²⁵⁸ SEU, *Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM) proti Canal+ Luxembourg Sàrl*, C-290/21, 25. 5. 2023.

²⁵⁹ Ibid.

²⁶⁰ SEU, *Airfield NV in Canal Digitaal BV proti Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (Sabam) in Airfield NV proti Agicoa Belgium BVBA*, C-431/09 in C-432/09, 13. 10. 2011.

²⁶¹ Ibid.; SEU, *Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM) proti Canal+ Luxembourg Sàrl*, C-290/21, 25. 5. 2023.

3.2.7.2 Priobčitev javnosti v okviru storitev deljenja vsebin na spletu

Šesto a poglavje ZASP²⁶² je bilo vpeljana z novelo ZASP-I in obravnava priobčitev javnosti v okviru storitev deljenja vsebin na spletu. Med drugim je določilo definicijo ponudnika storitev deljenja vsebin na spletu, ki je »ponudnik storitve informacijske družbe po določbah zakona, ki ureja elektronsko poslovanje na trgu, katere glavni namen ali eden od glavnih namenov je shranjevati in javnosti ponujati dostop do večje količine avtorskih del, ki jih na strežnik naložijo uporabniki njegovih storitev, ter ki jih ta ponudnik organizira in promovira za namene ustvarjanja dobička«. Med te ne spadajo tudi npr. nepridobitne spletne enciklopedije ter izobraževalne in znanstvene baze, storitve v oblaku med podjetji ali za nalaganje vsebin za lastno uporabo na strežnik, itd.

Dejanje priobčitve javnosti navedeni ponudnik izvaja v primerih, kadar javnosti omogoči dostop do varovanih vsebin, naloženih na strežnik s strani njegovih uporabnikov, za kar mora pridobiti dovoljenje imetnika pravice. To dovoljenje obsega tudi dejanja priobčitve javnosti uporabnikov storitev tega ponudnika, v primeru, ko to izvajajo brez namena doseganja posredne ali neposredne gospodarske koristi ali ko dejavnost uporabnika ne ustvarja znatnih prihodkov.

Navedeni ponudnik pa, v kolikor nima dovoljenja imetnika pravic, ni odgovoren za nedovoljena dejanja priobčitve javnosti, če dokaže, da:

1. si je po najboljših močeh prizadeval za pridobitev dovoljenja,
2. si je po najboljših močeh in v skladu s skrbnostjo dobrega strokovnjaka prizadeval, da bi zagotovil nerazpoložljivost določenega predmeta pravic, za katerega mu je njegov imetnik predložil ustrezne in potrebne podatke ter
3. je po prejemu utemeljene zahteve imetnika pravic nemudoma odstranil priglašen predmet pravic s svojega spletnega mesta ali onemogočil dostop do njega, in si je po najboljših močeh prizadeval preprečiti njegova prihodnja nalaganja na strežnik, kot določeno v prejšnji točki.

Te določbe, razen zahteve iz 2. točke in preprečevanja prihodnjih nalaganj na strežnik iz 3. točke, navedenih v prejšnjem odstavku, se uporabljajo tudi za novega ponudnika storitev deljenja vsebin na spletu, t. j. ponudnika, katerega storitve so bile javnosti v EU na voljo manj kot tri leta in katerega čisti prihodki od prodaje na bilančni presečni dan letne bilance stanja ne presegajo 10 milijonov eurov.²⁶³

Navedeno Šesto a poglavje ZASP je implementacija določb 17. člena Direktive (EU) 2019/790, ki je med drugim spremenila razlago SEU v zvezi s priobčevanjem javnosti

²⁶² ZASP, 163.b–163.h člen.

²⁶³ Ibid., 163.b člen, 1.–2. odstavek, 163.c člen, 1. odstavek, 163.c člen, 3. odstavek, 163.d člen, 1.–3. odstavek.

upravljalca platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek – glej 4.1.5 SEU, *Republika Poljska proti Evropskemu parlamentu in Svetu Evropske unije*, C-401/19, 26. 4. 2022.

3.3 IZKLJUČNA PREMOŽENJSKA UPRAVIČENJA PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV

Izključna pravica pomeni izključenost oziroma absolutnost pravice zoper vsakogar. To vsebuje pozitivno dovoljenje – imetnik pravice odloča o predmetu pravice – in negativno prepoved – imetnik pravice prepoveduje posege tretjih oseb v predmet pravic.²⁶⁴ Navedeno velja tako za izvirnik predmeta pravice kot tudi za njegove reprodukcije.²⁶⁵

Premoženjska upravičenja so materialne pravice²⁶⁶, ki omogočajo gospodarsko izkoriščanje predmeta pravice ter omogočajo nadzor nad njegovo uporabo (vrste uporabe, kdo, kje itd.) in pridobivanje prihodka ali drugih materialnih koristi imetnika pravice (nadomestilo, honorar²⁶⁷).²⁶⁸ Prenašajo se s pogodbami ali z dedovanjem.²⁶⁹ ZASP materialne pravice deli glede na to, ali gre za uporabo dela oziroma predmeta sorodnih pravic v²⁷⁰:

- a) telesni obliki: izkoriščanje dela oziroma predmeta sorodnih pravic v telesni obliki. Značilen rezultat je nastanek kopij oziroma telesnih primerkov;
- b) netelesni obliki: priobčitev javnosti (glej 3.2.7);
- c) spremenjeni obliki: reproduciranje v novem avtorskem delu²⁷¹; ali
- d) uporabo primerka²⁷²: izkoriščanje primerkov dela oziroma predmeta sorodnih pravic, pri čemer gre za stvarnopravna razpolaganja s primerki. Pravici, ki spadata v to skupino, sta v ZASP (za razliko od ekzemplifikativnega naštevanja pravic pri prej navedenih oblikah) naštetih taksativno.²⁷³

²⁶⁴ Trampuž, 1997e, str. 68–69.

²⁶⁵ Trampuž, 2000, str. 127.

²⁶⁶ ZASP, 15. člen.

²⁶⁷ Če je plačilo dogovorjeno s pravnim poslom, gre za honorar, če pa ga predpiše država ali je kolektivno dogovorjeno, pa gre za nadomestilo. Sicer pa med njima ni drugih razlik, pri obeh gre za plačilo za uporabo predmeta pravic. Trampuž, 2007, str. 91.

²⁶⁸ Trampuž, 1997e, str. 69.

²⁶⁹ Oman, 1996, str. 448–462.

²⁷⁰ ZASP, 22. člen.

²⁷¹ V zvezi s predelavo fonogramov glej 3.3.2 – ne gre za predelavo, ki rezultira v novem avtorskem delu. Oman, 1997d, str. 110.

²⁷² Primerek je kopija oziroma izvod razmnožka. Ilc, 2000, str. 1000–1006.

²⁷³ Oman, 1997a, str. 90–92.

Proizvajalec fonogramov ima izključno pravico reproduciranja, predelave, distribuiranja, dajanja v najem in pravico dajanja na voljo javnosti svojih fonogramov²⁷⁴, ki so obravnavane v nadaljevanju.

3.3.1 Pravica reproduciranja svojih fonogramov

Pravica reproduciranja je edina materialne pravica, določena v ZASP, ki obsega uporabo v telesni obliki.²⁷⁵ Pomeni izključno pravico fiksiranja dela oziroma predmeta pravic, v našem primeru fonograma, na materialnem nosilcu ali drugem primerku²⁷⁶, neposredno ali posredno, začasno ali trajno, delno²⁷⁷ ali v celoti ter s kakršnimkoli sredstvom ali v katerikoli obliki²⁷⁸. Slednje so sicer v ZASP naštevane, vendar ne taksativno, poleg tega pa vse niti ne pridejo v poštev pri reproduciranju fonogramov.²⁷⁹

Na hitro rečeno, gre pri reproduciranju za izdelavo kopij. Delo oziroma predmet sorodnih pravic, ki se materialno fiksira, je lahko v telesni ali netelesni obliki. Ne glede na to, da se pravica nanaša na izdelavo telesnih primerkov, pa ni pomembno, ali gre za digitalno ali ročno reproduciranje, ali primerke, ki so otipljivi s čuti ali pa samo posredno prek naprave (npr. elektronski mediji).²⁸⁰ Gre za vsakršno, tudi enkratno, razmnoževanje predmeta pravic.²⁸¹ V primeru reproduciranja fonogramov pravica obsega reprodukcijo le-teh v celoti ali zgolj njihovih posameznih delov.²⁸²

Pri prenosu pravice reproduciranja fonograma se ne prenese tudi pravica do njegove shranitve v elektronski obliki in pravica do njegovega tonskega snemanja, razen če

²⁷⁴ ZASP, 129. člen.

²⁷⁵ ZASP, 22. člen, 1. odstavek.

²⁷⁶ Primerek je samo fizična kopija (npr. primerek CD-plošče), ne pa tudi njegova elektronska kopija. Šepec, Damjan, 2017, str. 1459–1481.

²⁷⁷ Reprodukacija zvočnega vzorca (tudi zelo kratkega) fonograma se načeloma šteje za »delno« reproduciranje tega fonograma. Uporaba zvočnega vzorca iz fonograma, kadar se ta v novem delu uporabi v spremenjeni in pri poslušanju neprepoznalni obliki, pa ne pomeni reproduciranja fonograma. To bi proizvajalcu fonogramov namreč omogočalo, da nasprotuje, da tretja oseba odvzame zvočni vzorec iz njegovega fonograma, čeprav se s takim odvzemom ne bi posegalo v doseganje zadovoljivega donosa proizvajalčevega investiranja. SEU, *Pelham GmbH in drugi proti Ralfu Hütterju in Florianu Schneider-Eslebnu*, C-476/17, 29. 7. 2019.

²⁷⁸ »Neposredno ali posredno, začasno ali stalno, reproduciranje na vsak način in v vsaki obliki, v celoti ali deloma«, kot je to določeno v (c) točki 2. člena Direktive 2001/29/ES v zvezi z izključno pravico reproduciranja, pomeni nedvoumno opredelitev te pravice in ukrep njene popolne harmonizacije. SEU, *Pelham GmbH in drugi proti Ralfu Hütterju in Florianu Schneider-Eslebnu*, C-476/17, 29. 7. 2019.

²⁷⁹ ZASP, 23. člen v povezavi s 4. členom, 2. odstavkom.

²⁸⁰ Oman, 1997b, str. 93.

²⁸¹ UPRS, Sodba I U 57/2016-21, 26. 9. 2018.

²⁸² Zupančič, 1997c, str. 312.

zakon ali pogodba določata drugače²⁸³.²⁸⁴ Velja pa tudi zakonska domneva, da se skupaj s pravico reproduciranja prenaša tudi pravica distribucije primerka predmeta pravic, razen pravice uvoza²⁸⁵ (glej 3.3.3).

Izključna pravica reproduciranja je za proizvajalce fonogramov na mednarodni oziroma evropski ravni urejena s TRIPS²⁸⁶, WPPT²⁸⁷ in Direktivo 2001/29/ES²⁸⁸.

3.3.2 Pravica predelave svojih fonogramov

Pravica predelave je edina pravica proizvajalca fonogramov v ZASP, ki se nanaša na uporabo dela v spremenjeni obliki. ZASP določa, da pravica predelave pomeni izključno pravico, da se neko prvotno delo prevede, odrsko priredi, glasbeno aranžira, spremeni ali kako drugače predela, v predelavo pa spadajo tudi primeri, ko se prvotno delo v nespremenjeni obliki vključi ali vgradi v novo delo. Pri tem ZASP izrecno določa, da avtor prvotnega dela obdrži izključno pravico uporabljati svoje delo v predelani obliki, če zakon ali pogodba ne določata drugače. Navedena določba se smiselno uporablja tudi za sorodne pravice.²⁸⁹ Vendar pa pri pravici proizvajalca fonogramov ne gre za predelavo, ki rezultira v novem avtorskem delu²⁹⁰ (npr. sprememba izbire, zaporedja skladb, opreme ...) ²⁹¹.²⁹² Mišljeno je namreč predelovanje fonogramov, kot so npr. »digital enhancement« (digitalna obdelava in izboljšava zvočnih posnetkov ali druga sprememba z drugimi (novimi) tehnologijami in postopki), »re-mastering« (izločanje nezaželenih šumov, očiščevanje prvotnega posnetka in poudarjanje zvoka

²⁸³ Če s pogodbo ni določeno, katere posamične materialne pravice oziroma v kakšnem obsegu se le-te prenašajo, se šteje, da se prenaša tiste pravice in v takem obsegu, kot je bistveno za dosego namena pogodbe (teorija o pogodbenem namenu prenosa). VSRS, Sodba III Ips 70/2015, 9. 12. 2016.

²⁸⁴ ZASP, 76. člen, 2. odstavek.

²⁸⁵ Ibid., 77. člen, 1. odstavek.

²⁸⁶ TRIPS, 14. člen, 2. odstavek.

²⁸⁷ WPPT, 11. člen.

²⁸⁸ Direktiva 2001/29/ES, 2. člen.

²⁸⁹ ZASP, 4. člen, 2. odstavek, 22. člen, 3. odstavek, 1. točka, 33. člen.

²⁹⁰ Ibid., 7. člen, 1. odstavek, ki se glede na 2. odstavek 4. člena ZASP niti ne uporablja smiselno tudi za sorodne pravice.

²⁹¹ V takem primeru imata na predelavi pravice tako prvotni avtor kot tudi predelovalec – prvi dovoli predelavo prvotnega dela in njegovo kasnejšo uporabo, predelovalec pa ima pravico, da dovoli uporabo predelave. Trampuž, 2021, str. 9–11.

²⁹² Oman, 1997d, str. 110.

ali dodajanje zvokov) in »sampling« (računalniška predelava krajših delov skladb)^{293, 294}

3.3.3 Pravica distribuiranja svojih fonogramov

Proizvajalci fonogramov uživajo obe pravici uporabe primerkov predmeta pravic, določeni z ZASP – pravico distribuiranja in pravico dajanja v najem.²⁹⁵ Izključna pravica, da se izvirnik ali primerki²⁹⁶ fonogramov dajo v promet s prodajo ali drugačno obliko prenosa lastninske pravice ali s tem namenom ponudijo javnosti, je znana pod imenom pravica distribuiranja. Sem je vključena tudi izključna pravica, da se fonogrami uvozijo v določeno državo zaradi nadaljnjega distribuiranja, ne glede na to, ali so bili izdelani zakonito ali ne (pravica uvoza).²⁹⁷

Pravica distribuiranja je funkcijsko gledano samo pritiklina in varovalka pravice reproduciranja in zato ni namenjena odplačnim prenosom. V razmerju do lastninske pravice se pravica distribuiranja celo zmanjša na pravico prve prodaje oziroma prve distribucije, saj je s prvo prodajo oziroma prenosom lastninske pravice na izvirniku ali primerku predmeta pravic v EU, s strani imetnika pravice ali z njegovim dovoljenjem, pravica distribuiranja za ta izvirnik ali primerka na območju EU izčrpana – pravilo o konzumaciji^{298, 299}. To pravilo pomeni, da posledično pravica distribuiranja ugasne, nadaljnja distribucija tega izvirnika ali primerka na območju EU pa je dovoljena oziroma prosta³⁰⁰ – npr. dovoljena je prodaja rabljenih CD plošč³⁰¹. Velja tudi zakonska domneva, da je imetnik pravice pri prenosu pravice reproduciranja prenesel tudi

²⁹³ Tehnika »uporabe vzorcev«, pri kateri uporabnik največkrat z uporabo elektronske opreme vzame vzorec nekega fonograma in ga uporabi pri ustvarjanju novega dela. Gre za obliko umetniškega izražanja, ki je varovana s 13. členom Listine EU – svoboda umetnosti in znanosti. SEU, *Pelham GmbH in drugi proti Ralfu Hütterju in Florianu Schneider-Eslebnu*, C-476/17, 29. 7. 2019.

Uporaba te tehnike npr. daje DJ-jem enak pravni položaj kot glasbenikom, ki v živo na koncertu predelujejo avtorska dela z improvizacijo prek obstoječih tem – pri obeh velja, da morajo ti pred predelavo predmetov pravic pridobiti soglasje njihovih imetnikov, uporabniki pa plačati določena nadomestila. Prete, 2018, str. 253.

²⁹⁴ Zupančič, 1997c, str. 312.

²⁹⁵ ZASP, 22. člen, 4. odstavek.

²⁹⁶ »»Kopija« pomeni predmet, ki vsebuje zvoke, prevzete neposredno ali posredno s fonograma, in obsega vse ali znaten del zvokov, posnetih na tem fonogramu«. Tako določa FK v (c) točki 1. člena. Navedena konvencija sicer ni del pravnega reda EU, vendar pa je Direktivo 2006/115/ES, ki ureja pravico distribuiranja, potrebno razlagati ob upoštevanju te konvencije, kot to določa njena uvodna izjava 7, da ta ne nasprotuje mednarodnim konvencijam, ki so temelji zakonodaje držav članic EU o avtorski in sorodnih pravicah. SEU, *Pelham GmbH in drugi proti Ralfu Hütterju in Florianu Schneider-Eslebnu*, C-476/17, 29. 7. 2019.

²⁹⁷ ZASP, 24. člen.

²⁹⁸ Ibid., 43. člen.

²⁹⁹ Oman, 1997c, str. 96.

³⁰⁰ Trampuž, 1994, str. 775–782.

³⁰¹ Šepec, Damjan, 2017, str. 1459–1481.

pravico distribuiranja primerkov predmeta pravic, razen pravice uvoza³⁰² ³⁰³. Ta ugasne s pravico distribuiranja v primeru prve prodaje oziroma prve distribucije izvirnika.³⁰⁴ Glede na navedeno pravica distribuiranja nima narave za samostojne in neodplačne prenose ter se lahko prenaša le istočasno s pravico reproduciranja.³⁰⁵

Cilj izključne pravice proizvajalca fonogramov distribuiranja svojih fonogramov je zagotoviti možnost amortizacije investicij, ki jih je ta izvedel v zvezi s proizvodnjo fonogramov in ki se lahko izkažejo za še posebej visoke in tvegane.³⁰⁶

Navedeno pravico proizvajalcev fonogramov na mednarodni oziroma evropski ravni urejata WPPT³⁰⁷ in Direktiva 2006/115/ES³⁰⁸.

3.3.4 Pravica dajanja svojih fonogramov v najem

Druga od dveh pravic uporabe primerkov predmeta pravic, določenih z ZASP, je pravica dajanja v najem.³⁰⁹ Pravica dajanja svojih fonogramov v najem je izključna pravica, da se izvirnik ali primerok fonograma daje v rabo za določen čas ter za neposredno ali posredno gospodarsko korist.³¹⁰ Gre torej za začasno uporabo fonogramov drugih oseb proti plačilu. Pri dajanju fonogramov v najem pa proizvajalec potrebuje tudi dovoljenje avtorja dela in izvajalca izvedbe na fonogramu, saj imata tudi onadva izključno pravico dajanja avtorskega dela oziroma fonograma s svojo izvedbo v najem.³¹¹

ZASP našteva tudi izjeme, za katere pravica dajanja v najem ne velja, pri čemer v zvezi z dajanjem svojih fonogramov v najem pridejo v poštev: raba izvirnikov ali primerkov predmetov pravic zaradi javne priobčitve, zaradi vpogleda na kraju samem (prezenčna raba) in raba v okviru delovnega razmerja, namenjena izključno za izpolnjevanje obveznosti iz tega razmerja.³¹² Trampuž pa opozarja še na eno, in sicer v primeru

³⁰² ZASP, 77. člen 1. odstavek.

³⁰³ Na splošno velja, da se pri prenosu pravice distribuiranja primerkov predmeta pravic ne prenese tudi pravica do njihovega uvoza, razen če zakon ali pogodba določata drugače. Ibid., 76. člen, 3. odstavek.

³⁰⁴ Oman, 1997c, str. 96–97.

³⁰⁵ Ibid., str. 98.

³⁰⁶ Direktiva 2006/115/ES, uvodna izjava 2, 5; SEU, *Pelham GmbH in drugi proti Ralfu Hütterju in Florianu Schneider-Eslebnu*, C-476/17, 29. 7. 2019.

³⁰⁷ WPPT, 12. člen.

³⁰⁸ Direktiva 2006/115/ES, 9. člen.

³⁰⁹ ZASP, 22. člen, 4. odstavek, 2. točka.

³¹⁰ Ibid., 22. člen, 4. odstavek, 2. točka, 25. člen, 1. odstavek v povezavi s 4. členom, 2. odstavek.

³¹¹ Zupančič, 1997c, str. 312.

³¹² ZASP, 25. člen, 2. odstavek, 3.–5. točka.

objavljenih del, ki so pritikline, nebistvene glede na siceršnja namembnost glavne stvari, in zato pri izkoriščanju glavne stvari v prosti uporabi^{313, 314}

Izključna pravica dajanja svojih fonogramov v najem je pomembna zaradi varstva visokih in tveganih naložb, potrebnih za proizvodnjo fonogramov, in bistvenega pomena za nova dela avtorjev.³¹⁵

Mednarodni in evropski pravni viri, ki navedeno pravico urejajo za proizvajalce fonogramov, so TRIPS³¹⁶, WPPT³¹⁷ in Direktiva 2006/115/ES³¹⁸.

3.3.5 Pravica dajanja svojih fonogramov na voljo javnosti

Edina iz skupine uporabe del oziroma predmetov sorodnih pravic v netelesni obliki (priobčitev javnosti) podeljena proizvajalcu fonogramov je pravica dajanja na voljo javnosti, t. i. internetna pravica³¹⁹. Je izključna pravica, da se fonogram po žici ali brezžično naredi dostopnega javnosti na način, ki posameznikom omogoča dostop do njega s kraja in v času, ki ju sami izberejo.³²⁰

Pravica dajanja na voljo javnosti njenim imetnikom omogoča odločitve o tem, ali se bodo avtorska dela oziroma predmeti sorodnih pravic ponudili v digitalnih omrežjih na način, da bodo ti dostopni javnosti in se jih bo lahko naložilo na svoje nosilce.³²¹ Zajema vsa dejanja dajanja na voljo pripadnikom javnosti, ki niso prisotni na kraju izvora dejanja objave³²² ter obsega dve stopnji:

1. vzpostavitev dostopnosti za javnost: pripravljalo dejanje – aktivnost ponudnika, kateremu lahko, ni pa nujno, sledi druga stopnja, in
2. dejansko dostopanje oziroma prenos vsebin s strani javnosti: aktivnost končnega uporabnika³²³.

Omogočiti pripadnikom javnosti dostop do varovanega predmeta pravic tako s kraja kot v času, ki si ju izberejo sami, sta dva pogoja, ki morata biti izpolnjena kumulativno, da se neko dejanje lahko opredeli kot »dajanje na voljo javnosti«.³²⁴ Ta dva pogoja sta

³¹³ Ibid., 52. člen.

³¹⁴ Trampuž, 1997f, str. 101.

³¹⁵ SEU, *Metronome Musik GmbH proti Music Point Hokamp GmbH*, C-200/96, 28. 4. 1998.

³¹⁶ TRIPS, 14. člen, 4. odstavek.

³¹⁷ WPPT, 13. člen.

³¹⁸ Direktiva 2006/115/ES, 3. člen.

³¹⁹ Ovčak Kos, 2023b, str. 544.

³²⁰ ZASP, 32.a člen.

³²¹ Predlog ZASP-?, str. 26.

³²² Direktiva 2001/29/ES, uvodna izjava 24.

³²³ Trampuž, 2017, str. 513, 515–516.

³²⁴ SEU, *C More Entertainment AB proti Linusu Sandbergu*, C-279/13, 26. 3. 2015.

značilnost »interaktivnih prenosov na zahtevo«³²⁵ – sem npr. ne spadajo oddaje, ki se neposredno prenašajo prek spleta³²⁶.

Navedena pravica proizvajalcev fonogramov je na mednarodni oziroma evropski ravni urejena v WPPT³²⁷ in Direktivi 2001/29/ES³²⁸.

3.4 DRUGA UPRAVIČENJA PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV

V nekaterih primerih pa pravice niso izključne oziroma absolutne zoper vsakogar, temveč so zmanjšane na poplačilne pravice.³²⁹ Slednje pomenijo uporabo dela oziroma predmeta pravic na način, da ni potrebna ureditev prenosa pravic in posebno dovoljenje imetnika pravice, temveč uporabnik za uporabo plača le določeno denarno nadomestilo³³⁰ – npr. proizvajalci fonogramov kot imetniki sorodnih pravic nimajo pravice prepovedati uporabe posnete glasbe, imajo pa pravico do primerne nadomestila³³¹. V takih primerih gre za sekundarno uporabo fonogramov.³³² Proizvajalcem fonogramov ZASP daje dve poplačilni pravici – pravico do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti in pravico za privatno ali drugo lastno reproduciranje.

3.4.1 Pravica do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti

Pravico proizvajalca fonograma do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti urejajo RK³³³, WPPT³³⁴, Direktiva 2006/115/ES³³⁵ in ZASP v 130. členu. Slednji določa:

»(1) Če se fonogram, ki je bil izdan za komercialne namene, ali njegov posnetek uporabi za radiodifuzno oddajanje ali kakšno drugo obliko priobčitve javnosti, je dolžan uporabnik vsakokrat plačati proizvajalcu fonogramov enkratno primerno nadomestilo. (2) Polovico nadomestila iz prejšnjega odstavka mora proizvajalec fonogramov izplačati izvajalcem, katerih izvedbe so posnete na uporabljenem fonogramu, če niso s pogodbo med njimi določeni drugačni deleži.

³²⁵ Direktiva 2001/29/ES, uvodna izjava 25; SEU, *C More Entertainment AB proti Linusu Sandbergu*, C-279/13, 26. 3. 2015; SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012.

³²⁶ SEU, *C More Entertainment AB proti Linusu Sandbergu*, C-279/13, 26. 3. 2015.

³²⁷ WPPT, 14. člen.

³²⁸ Direktiva 2001/29/ES, 3. člen, 2. odstavek, (b) točka, 3. odstavek.

³²⁹ Trampuž, 1997e, str. 69.

³³⁰ Zupančič, 1997a, str. 296

³³¹ VSL, Sklep I Cpg 831/2011, 22. 9. 2011.

³³² Zupančič, 1997d, str. 313.

³³³ RK, 12. člen.

³³⁴ WPPT, 15. člen.

³³⁵ Direktiva 2006/115/ES, 8. člen, 2. odstavek.

(3) Za namen tega člena se fonogrami, ki so bili dani na voljo javnosti na način, ki omogoča posameznikom dostop do njih s kraja in v času, ki ju sami izberejo, štejejo kot fonogrami, ki so bili izdani v komercialne namene.«

Navedeni člen ZASP ureja najbolj množičnejšo obliko eksploatacije posnete glasbe. Pri tem gre za uporabo predmetov pravic v netelesni obliki, ki zahteva izpolnjevanje pogoja enkratnosti, primernosti in delitve nadomestila med proizvajalca fonograma in izvajalca.³³⁶ Plačilo nadomestila pa je neposredna zakonska posledica predvajanja fonogramov, ne glede na (ne)sklenitev pogodbe me uporabniki in kolektivno organizacijo (v nadaljevanju: KO)^{337, 338}

V nadaljevanju si pogledajmo razčlenjeno navedeno določbo.

3.4.1.1 Fonogram, izdan za komercialne namene

Kaj so fonogram, posnetek ter v zvezi s tem zvoki, njihovi nadomestki in drugi zvoki, ter javnost smo obravnavali že v podpoglavjih 3.2.2 do 3.2.6, zato se bo v tem delu raziskalo, kaj je izdaja in kaj komercialen namen.

Izdaja v skladu z drugim odstavkom 3. člena ZASP pomeni, da je zadostno število že izdelanih primerkov predmeta pravice z dovoljenjem upravičenca ponujenih javnosti ali danih v promet. Pri pojmu zadostnega števila gre za pravni standard, kar pomeni, da se ga bo zapolnilo upoštevajoč vse okoliščine konkretnega primera, pri čemer bo število zadostno, v kolikor bo ustrezalo potrebam javnosti.³³⁹ Ponudba javnosti se navezuje na vsak poziv za pridobitev lastninske pravice ali posesti, npr. s prospekti, oglasi itd.³⁴⁰, dajanje v promet pa je vsako ravnanje, ki pomeni, da se primerki predmeta pravic spravijo v javnost³⁴¹.

Kaj je komercialen fonogram, ZASP ne določa, iz določb pa izhaja, da je nekomercialen tisti, ki ga zajemajo določbe, urejajoče privatno in drugo lastno reproduciranje³⁴² (glej 3.4.2). Z novelo ZASP-A je bil sicer dodan zgoraj navedeni tretji

³³⁶ Zupančič, 1997d, str. 315.

³³⁷ Pravna oseba, ki je pridobila dovoljenje Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino ter je na podlagi pooblastila imetnika pravic ali zakona pooblaščenca za kolektivno upravljanje avtorske ali sorodnih pravic v imenu in za račun več kot enega imetnika pravic in v njihovo skupno korist. Navedeno je njena edina in glavna dejavnost ter je v lasti ali pod nadzorom svojih članov in/ali nepridobitna. ZKUASP, 4. člen.

³³⁸ Drobež, 2015, str. 10–12.

³³⁹ Trampuž, 1997c, str. 23.

³⁴⁰ Ulmer, v: Ibid., str. 24.

³⁴¹ BGH GRUR, v: Ibid., str. 24.

³⁴² Bernik Bogataj, 2015, str. 35.

odstavek 130. člena ZASP³⁴³, ki določa, kaj se šteje za fonogram, izdan za komercialne namene. Gre za fonograme, ki se radiodifuzno oddajajo ali priobčijo javnosti iz interaktivnega vira³⁴⁴ oziroma so bili dani na voljo javnosti v okviru pravice dajanja na voljo javnosti iz 32.a člena ZASP (glej 3.3.5), ki je bila prav tako dodana z ZASP-A^{345 346} – npr. fonogrami, ponujeni javnosti prek spletnih platform, kot so YouTube, Bandcamp ipd.³⁴⁷. Tretji odstavek 130. člena ZASP tako širi poplačilno pravico proizvajalcev fonogramov zaradi novih tehnoloških možnosti priobčevanja (t. j. različnih oblik on-line distribucije).³⁴⁸

Ali je bil fonogram izdan za komercialne namene ali ne, presoja sodišče.³⁴⁹ Iz sodne prakse slovenskih sodišč³⁵⁰ izhajata dva pogoja, ki morata biti izpolnjena kumulativno, da se šteje, da je fonogram, izdan za komercialne namene: fonogram je že izdan in izdan je s komercialnim namenom^{351.352}. Fonogram, ki je izdan za komercialne namene, torej obsega vse izdaje zvočnih posnetkov, namenjene za tržno izkoriščanje, ne glede na obliko prodaje³⁵³ oziroma dane javnosti na voljo na način, ki omogoča posameznikom dostop do njih s kraja in v času, ki ju sami izberejo (interaktivno)³⁵⁴.

V ostalih primerih ne pride do obveznosti plačila nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti. Za fonogram, izdan v komercialne namene, ne gre, kadar:

- je posnetek glasbe ustvarjen posebej za uporabo v živo³⁵⁵;
- organizator pred koncertom predvaja posnetke, izročene mu v enem primerku na USB-ključku in pripravljene izključno za uporabo na koncertu³⁵⁶;

³⁴³ ZASP-A, 15. člen.

³⁴⁴ Predlog ZASP-?, str. 27.

³⁴⁵ ZASP-A, 6. člen.

³⁴⁶ VSL, Sodba in sklep V Cpg 488/2018, 23. 8. 2018.

³⁴⁷ Prete, 2020, str. 16–18.

³⁴⁸ VSL, Sodba in sklep V Cpg 488/2018, 23. 8. 2018.

³⁴⁹ Drobež, 2017, str. 166.

³⁵⁰ Odločbe Okrožnega sodišča v Ljubljani I P 2955/2014, I P 112/2014, I P 2854/2014, VSL, Sodba V Cpg 668/2016, 30. 11. 2016, VSL, Sodba I Cp 270/2016, 4. 5. 2016, VSL, I Cp 503/2016 idr., v: Prete, 2020, str. 16–18; VSL, Sodba in sklep V Cpg 488/2018, 23. 8. 2018.

³⁵¹ Pomemben je namen izdaje, ne pa tudi namen kasnejšega uporabnikovega javnega predvajanja. Odločba Okrožnega sodišča v Ljubljani I P 2955/2014, odločba VSL I Cp 503/2016, v: Prete, 2020, str. 16–18.

³⁵² Ibid.

³⁵³ Zupančič, 1997d, str. 313.

³⁵⁴ VSL, Sodba V Cpg 668/2016, 30. 11. 2016.

³⁵⁵ Odločba Okrožnega sodišča v Ljubljani IV Pg 3035/2016, potrjena z odločbo VSL V Cpg 380/2018, v: Prete, 2020, str. 16–18.

³⁵⁶ Odločba Okrožnega sodišča v Ljubljani I P 2955/2014, potrjena z odločbo VSL I Cp 3141/2015, v: Ibid.

- DJ-ji z uporabo programa fonograme miksaajo do te mere, da le-ti postanejo neprepoznavni³⁵⁷;
- se javno predvaja poskusne (demo) posnetke z namenom preizkušanja ozvočenja³⁵⁸, ki niso bili nikoli izdani niti interaktivno dostopni³⁵⁹;
- uporabnik javno predvaja zgoščenko, izdano v zadostnem številu primerkov (100 izvodov) in ponujeno javnosti brezplačno, vendar ne z namenom zasledovanja dobička oziroma gospodarskega interesa³⁶⁰;
- je bil posnetek glasbe na podlagi individualnega naročila izdelan le za potrebe obratovanja toženčevih gostinskih obratov³⁶¹;
- gre za neizdane posnetke³⁶²;
- zvočni posnetek ni bil izdan z namenom tržne eksploatacije, temveč v namene izobraževanja udeležencev na delavnicah³⁶³.

Nekomercialni fonogram pa tudi s priobčitvijo javnosti ne more pridobiti pravnega položaja fonograma, izdanega za komercialne namene.³⁶⁴

3.4.1.2 Priobčitev javnosti

V prvem odstavku zgoraj navedenega 13. člena ZASP je izpostavljen pogoj uporabe za radiodifuzno oddajanje ali³⁶⁵ kakšno drugo obliko priobčitve javnosti. Pravice priobčitve javnosti, ki pridejo v poštev pri priobčitvi fonogramov javnosti:

1. pravica javnega predvajanja s fonogrami: recitacije, izvedbe ali uprizoritve, posnete na fonogramu, se priobčijo javnosti,
2. pravica radiodifuznega oddajanja: fonogram se s pomočjo radijskih ali televizijskih programskih signalov, namenjenih javnosti, in sicer brezžično (vključno s satelitom) ali po žici (vključno s kablom ali mikrovalovnim sistemom) priobči javnosti,
3. pravica radiodifuzne retransmisije: sočasno, nespremenjeno in neskrajšano se nadalje oddajajo prvotno radiodifuzno oddajani programski signali s fonogramom, to retransmisijo pa izvaja druga oseba od prvotne RTV organizacije (operater

³⁵⁷ Odločba Okrožnega sodišča v Ljubljani I P 112/2014, potrjena z VSL, Sodba V Cpg 668/2016, 30. 11. 2016, v: Ibid.

³⁵⁸ Odločba Okrožnega sodišča v Ljubljani X Pg 3712/2014, potrjena z VSL, Sodba V Cpg 668/2016, 30. 11. 2016, v: Ibid.

³⁵⁹ VSL, Sodba V Cpg 668/2016, 30. 11. 2016.

³⁶⁰ Odločba Okrožnega sodišča v Ljubljani I P 1380/2014, potrjena z odločbo VSL I Cp 503/2016, v: Prete, 2020, str. 16–18.

³⁶¹ VSL, Sodba in sklep V Cpg 488/2018, 23. 8. 2018.

³⁶² VSL, Sodba I Cp 270/2016, 4. 5. 2016.

³⁶³ VSL, Sodba I Cp 2436/2017, 7. 3. 2018.

³⁶⁴ VSL, Sodba I Cp 270/2016, 4. 5. 2016; VSL, Sodba V Cpg 668/2016; VSRS, Sklep II DoR 199/2016, 27. 10. 2016.

³⁶⁵ Veznik »ali« na tem mestu pomeni, da je nadomestilo dolgovano v primeru radiodifuznega oddajanja in v primeru priobčitve javnosti. SEU, *Phonographic Performance (Ireland) Limited proti Ireland in Attorney General*, C-162/10, 15. 3. 2012.

retransmisije). Sem spadata tudi retransmisija prek storitve dostopa do interneta in priobčitev javnosti, kadar RTV organizacija prvotno in brez dostopa javnosti prenaša svoje programske signale operaterju retransmisije, ki ni RTV organizacija, ta pa jih retransmitira javnosti,

4. pravica sekundarnega radiodifuznega oddajanja: radiodifuzno oddajan fonogram se po zvočniku, zaslonu ali podobni napravi priobči javnosti^{366, 367} in
5. pravica dajanja na voljo javnosti: fonogram se po žici ali brezžično naredi dostopen javnosti na način, ki omogoča posameznikom dostop do njega s kraja in v času, ki ju sami izberejo³⁶⁸.

Sicer pa je pojem »priobčitev javnosti« podrobneje obdelan že v 3.2.7.

3.4.1.3 Uporabnik

Obveznost plačila nadomestila komercialnega fonograma javnosti ni časovno ali drugače omejena ter nastane s t. i. *juridično sekundo* priobčitve javnosti.³⁶⁹ Zavezanec za plačilo nadomestila v avtorskem pravu pa je uporabnik predmeta pravic. Možno je tudi, da je več sočasnih uporabnikov (souple uporabnikov), ki pa imajo lahko različen položaj in različno pravno usodo. Pri iskanju pravega uporabnika in pasivno legitimiranega zavezanca je potrebno upoštevati, kdo ima običajne organizacijske dolžnosti in kdo prevzame ekonomsko tveganje prireditve, torej zlasti obveznosti do izvajalcev in pridobivanja občinstva (javnosti).³⁷⁰ Če uporabnik za predvajanje fonogramov ne plača nadomestila, ki obstaja že na temelju zakona, krši pravico proizvajalca fonogramov. Kadar je kršilcev neke pravice iz ZASP več, pa je za celotno kršitev zavezan vsak izmed njih^{371, 372}.

VSL je npr. odločilo, da je z namestitvijo televizijskih sprejemnikov v hotelskih sobah stranka postala uporabnik iz 130. člena ZASP³⁷³ (glej 4.2.2). Ni pa uporabnik v smislu 130. člena ZASP upravnik stavbe, ki je na hodnikih poslovne stavbe predvajal glasbo, saj iz zakonika, ki ureja stvarno pravo, izhaja, da kar upravnik počne, počne za etažne lastnike in ne zase. Ta je tako predvajal fonograme kvečjemu za stranke etažnih lastnikov oziroma njihove najemnike v poslovni stavbi, kar pomeni, da so uporabniki ta podjetja in ne upravnik³⁷⁴.

³⁶⁶ ZASP, 28. člen, 30. člen, 1. odstavek, 31.–32. člen.

³⁶⁷ Zupančič, 1997a, str. 298.

³⁶⁸ ZASP, 32.a člen.

³⁶⁹ Rejc, Artnak, 2015, str. 16–17.

³⁷⁰ Trampuž, 2007, str. 83–84.

³⁷¹ ZASP, 165. člen, 2. odstavek.

³⁷² VSL, Sodba V Cpg 56/2023, 20. 06. 2023.

³⁷³ VSL, Sodba I Cpg 1265/2013, 10. 7. 2014.

³⁷⁴ VSL, Sodba V Cpg 487/2016, 12. 10. 2016.

3.4.1.4 Enkratno primerno nadomestilo

Ob izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka zgoraj navedenega 130. člena ZASP je uporabnik dolžan vsakokrat plačati proizvajalcu fonogramov enkratno primerno nadomestilo. Enkratnost nadomestila pri tem pomeni, da uporabnik ne plača več ločenih nadomestil za isto dejanje priobčitve javnosti, čeprav je to nato razdeljeno med izvajalce in proizvajalce fonogramov³⁷⁵ (glej 3.4.1.5), ampak gre za eno nadomestilo za vse upravičence in en račun za plačilo nadomestila za uporabnika³⁷⁶. Primernost nadomestila sicer v zakonu ni določena, jo pa določa tarifa.³⁷⁷ Gre namreč za nedoločen pojem, ki se ga zapolni z zakonsko predvidenimi merili za določanje tarif in drugimi okoliščinami³⁷⁸.

SEU je v zvezi s primernim³⁷⁹ nadomestilom za priobčitev fonograma javnosti razložilo, da je to avtonomni izraz EU, ki ga je treba v vsej EU razlagati enotno, pojem primernega nadomestila pa pravni viri EU ne opredeljujejo, niti ne zahtevajo, da države članice EU določijo skupna merila, kaj je primerno nadomestilo. Države članice EU morajo tako same na svojem ozemlju določiti, katera so najbolj ustrezna merila za določitev primernega nadomestila. Ni pa izključen model za izračun primernega nadomestila za izvajalce in proizvajalce fonogramov, če omogoča doseganje ustreznega ravnovesja med interesi izvajalcev in producentov pri pridobivanju nadomestila za predvajanje določenega fonograma, in interesi tretjih oseb, da lahko predvajajo fonogram pod pogoji, ki so razumni, in da ni v nasprotju z nobenim načelom prava EU.³⁸⁰

Primeroma: zlasti v primerih radiodifuzije je treba nadomestilo presojati predvsem glede na vrednost uporabe v gospodarskem prometu.³⁸¹ Da pa bi se to vrednost opredelilo, je treba pri takem radiodifuznem oddajanju upoštevati vse parametre oddajanja, predvsem dejansko poslušalstvo, potencialno poslušalstvo in jezik oddaje. Ker obstaja tudi dejansko in potencialno poslušalstvo oddaj v državi članici EU, v kateri je zadevni zemeljski oddajnik, pripade določena gospodarska vrednost uporabi varovanih fonogramov tudi v tej državi. Zato lahko ob upoštevanju načela teritorialnosti

³⁷⁵ SEU, *Phonographic Performance (Ireland) Limited proti Ireland in Attorney General*, C-162/10, 15. 3. 2012.

³⁷⁶ Zupančič, 1997d, str. 315; UPRS, Sodba I U 1003/2020-31, 10. 6. 2021.

³⁷⁷ Zupančič, 1997d, str. 315.

³⁷⁸ VSL, Sodba I Cp 866/2017, 6. 9. 2017.

³⁷⁹ Tako v ZASP. V uradnem prevodu v slovenski jezik Direktive 2006/115/ES (in pred tem v Direktivi 92/100/ES), ki ureja obravnavano nadomestilo, pa je »pravično nadomestilo«. V izogib zmedi se bo v celotnem magistrskem delu v delu, ki se nanaša na pravico do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti, razen v kolikor je ločevanje bistveno za raziskavo, uporabljalo pojem »primerno nadomestilo«.

³⁸⁰ SEU, *Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten (SENA) proti Nederlandse Omroep Stichting (NOS)*, C-245/00, 6. 2. 2003.

³⁸¹ Ibid.

(notranje pravo lahko v zvezi z avtorsko in sorodnimi pravicami sankcionira le dejanja, storjena na nacionalnem ozemlju) le-ta zahteva plačilo primerne nadomestila za radiodifuzno oddajanje zadevnih fonogramov na svojem ozemlju, poleg države članice EU, na ozemlju katere je družba, ki oddaja, ustanovljena. Družba, ki oddaja, pa ne more enostransko znižati zneska nadomestila, ki ga dolguje v državi članici, v kateri je ustanovljena, za znesek nadomestila, ki je bil plačan ali zahtevan v državi članici EU, na ozemlju katere je zemeljski oddajnik.³⁸²

Višje sodišče v Ljubljani je s sklicevanjem na 79. in 80. točko odločitve SEU, *Hewlett-Packard Belgium SPRL proti Reprobél SCRL*, C-572/13, 12. 11. 2015, in ustaljeno sodno prakso slovenskih sodišč od odločitve VSL, Sodba I Cpg 126/2013, 14. 2. 2013, dalje tudi obrazložilo, da sta pravica proizvajalcev fonogramov in prikrajšanje, ki ga te utrpijo zaradi opustitve prostovoljnega plačila nadomestila, enaka, če priobčevalec sodeluje pri pobiranju dajatve ali ne³⁸³ oziroma sklene pogodbo o neizključnem prenosu pravice za uporabo predmetov pravic ali ne. Bistvo je, da je proizvajalec fonogramov prikrajšan za nadomestilo, do katerega je upravičen.³⁸⁴ Sicer pa je VSL enotno, da je pojem nadomestila za zakonito uporabo fonograma treba razumeti enoznačno, kar pomeni v višini, ki bi ga bila KO upravičena zahtevati od kršitelja, če bi imela sklenjeno pogodbo o prenosu te pravice na kršitelja.³⁸⁵

Proizvajalec fonogramov upravlja svojo pravico do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti, razen pravice dajanja na voljo javnosti, obvezno prek KO³⁸⁶.

3.4.1.5 Delitev nadomestila z izvajalcem

Zgoraj navedeni drugi odstavek 130. člen ZASP določa, da mora proizvajalec fonogramov del nadomestila izplačati izvajalcu izvedbe, posnete na fonogramu. Slednje je zahteva harmoniziranega pravila Direktive 2006/115/ES, ki državam članicam EU dopušča možnost, da določijo pogoje za to razdelitev, ne omogoča pa, da za nekatere kategorije izvajalcev izključi razdelitev tega nadomestila oziroma proizvajalcem fonogramov prizna celotno nadomestilo. S tem se zagotavlja

³⁸² SEU, *Lagardère Active Broadcast proti Société pour la perception de la rémunération équitable (SPRE) in Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL)*, C-192/04, 14. 7. 2005.

³⁸³ VSL, Sodba V Cpg 817/2016, 3. 11. 2016; VSL, Sodba V Cpg 571/2018, 23. 8. 2018.

³⁸⁴ VSL, Sodba V Cpg 730/2019, 22. 1. 2020; VSL, Sodba I Cp 114/2018, 26. 9. 2018; VSL, Sodba V Cpg 890/2017, 12. 10. 2017; VSL, Sodba II Cp 2313/2019, 17. 4. 2020; VSL, Sodba V Cpg 792/2019, 23. 12. 2019; VSL, Sodba V Cpg 154/2019, 18. 4. 2019; VSL, Sodba V Cpg 37/2019, 7. 3. 2019; VSL, Sodba V Cpg 865/2018, 13. 12. 2018; VSL, Sodba in sklep V Cpg 488/2018, 23. 8. 2018.

³⁸⁵ VSL, Sodba in sklep V Cpg 488/2018, 23. 8. 2018; VSL, Sodba V Cpg 939/2017, 16. 11. 2017; VSL, Sodba V Cpg 1177/2014, 27. 1. 2016; VSL, Sodba V Cpg 865/2018, 13. 12. 2018; VSL, Sodba V Cpg 583/2016, 26.10.2016.

³⁸⁶ ZKUASP, 9. člen, 1. točka.

nepretrganost ustvarjalnega in umetniškega dela avtorjev in izvajalcev ter možnost prejemanja primernega dohodka in povračila naložb teh oseb.³⁸⁷

3.4.2 Pravica do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje

Pravica do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje je bila v letu 1995 v ZASP (v nadaljevanju: ZASP/95) vpletena po zgledu nemškega prava, poznala pa jo je večina evropskih držav³⁸⁸, čeprav takrat še ni bila urejena z evropskimi pravnimi viri. Privatno in drugo lastno reproduciranje je na novo uredila Direktiva 2001/29/ES^{389, 390}

3.4.2.1 ZASP

ZASP s 131. členom proizvajalcu fonogramov podeljuje pravico³⁹¹ do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje, natančneje pravico do pravičnega nadomestila za tonsko snemanje, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe. Ti pogoji so:

- da je bil fonogram, ki je predmet reprodukcije, že objavljen,
- da je reproduciranje fonograma izvršeno v največ treh primerkih,
- za privatno uporabo lahko prosto reproducira fizična oseba na katerem koli nosilcu, primerki pa niso izročeni ali priobčeni v javnosti,
- za lastne potrebe lahko prosto reproducirajo javni arhivi, javne knjižnice, muzeji ter izobraževalne in znanstvene ustanove na kateremkoli nosilcu, v kolikor to storijo iz lastnega primerka,
- reproduciranje nima namena dosegati neposredne ali posredne gospodarske koristi.³⁹²

Navedeno nadomestilo iz 37. člena ZASP torej pokriva reproduciranje v mejah in pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe iz 50. člena ZASP, s pavšalnimi plačili pa se pokriva škodo imetnikov pravic, storjeno pri tem³⁹³. Ker je 50. člen ZASP primer omejitve pravic, pa je vedno potrebna tudi presoja v skladu z generalno klavzulo 46. člena ZASP, t. j. iz vidika štirih pravil, ki morajo biti uporabljeni kumulativno: ciljni

³⁸⁷ Direktive 2006/115/ES, 8. člen, 2. odstavek; SEU, *Recorded Artists Actors Performers Ltd proti Phonographic Performance (Ireland) Ltd in drugim*, C-265/19, 8. 9. 2020.

³⁸⁸ Trampuž, 1997g, str. 123–124.

³⁸⁹ Direktiva 2001/29/ES, 5. člen, 2. odstavek, (b) točka.

³⁹⁰ Predlog ZASP-B, str. 46.

³⁹¹ Oman meni, da gre pravzaprav za »kompenzacijsko takso«. Oman, 1996, str. 448–462.

³⁹² ZASP, 37. člen, 1. odstavek, 50. člen, 1.–3. odstavek.

³⁹³ Chitrakar meni, da je obveznost plačila pavšalno določenega nadomestila, zaradi možnosti, ki jih ponuja uporaba tehničnih ukrepov za zaščito avtorskih del in sistemov za upravljanje pravic, preživet koncept. Chitrakar, 2004, str. 5–7.

namen, skladnost z dobrimi običaji, nenasprotovanje običajni uporabi predmeta pravic in nenasprotovanje zakonitim interesom imetnika pravice³⁹⁴ (glej 3.5).

Nadomestilo za privatno ali drugo lastno reproduciranje za tonsko snemanje se plačuje pri prvi prodaji ali uvozu novih³⁹⁵ naprav za tonsko snemanje in drugih naprav, ki omogočajo isti učinek, ter novih praznih nosilcev zvoka, ne pa tudi v primeru, ko jih izvažajo. Plačajo pa ga proizvajalci naprav za tonsko snemanje in praznih nosilcev zvoka ter solidarno tudi uvozniki teh naprav in nosilcev, z izjemo, da je uvoz namenjen privatni in nekomercialni uporabi kot del njihove osebne prtljage. Nadomestilo se tudi ne plačuje za tiste naprave in nosilce, ki se prvič prodajo ali uvozijo za komercialno reproduciranje, pri katerem je treba pridobiti dovoljenje imetnikov pravic, ali reproduciranje v korist oseb z invalidnostjo, če je neposredno povezano z njihovo invalidnostjo.³⁹⁶

Obravnavano nadomestilo je torej nadomestilo, namenjeno imetnikom pravic za dovoljeno privatno in drugo lastno reproduciranje, ne pa restitucija škode, ki bi jo imetniku pravice povzročile npr. piratske kopije. Vsaka reprodukcija zunaj dovoljenega po ZASP pomeni kršitev pravic, ki posledično pomeni civilno, kazensko in drugo preganjanje.³⁹⁷ Novak pa tudi opozarja, da izjema reproduciranja nikakor ne zajema tudi izjeme distribuiranja predmeta pravic.³⁹⁸

Proizvajalec fonogramov upravlja svojo pravico do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje obvezno prek KO.³⁹⁹

3.4.2.2 Točka (b) drugega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES

SEU je tudi v zvezi z izjemo pravice reproduciranja, določeno v (b) točki drugega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES, in nadomestilom, izhajajoč iz le-te, razvilo bogato sodno prakso. Izjema določa:

»2. Države članice lahko predvidijo izjeme in omejitve pravice reproduciranja iz člena 2 v naslednjih primerih:

³⁹⁴ Trampuž, 1997h, str. 142–144.

³⁹⁵ V primerih obnovljenih naprav je najprej potrebno ugotoviti, ali je bilo nadomestilo pri prvi prodaji naprave v RS že plačano (brez ozira na to, ali je naprava nova ali obnovljena). Če nadomestilo še ni bilo plačano, ga je treba plačati. V kolikor pa je nadomestilo že bilo plačano, pa se ugotavlja prvo prodajo neke obnovljene naprave, ki izhaja iz njene novosti – »nova naprava« je tu pravni standard, ki ga je treba zapolniti upoštevajoč podatek, ali je zavezanec napravo oglaševal kot novo, obseg obnove, nebitvenost obsega prenove itd. Trampuž, 2023, str. 27.

³⁹⁶ ZASP, 37. člen, 2., 5. odstavek, 38. člen.

³⁹⁷ Odgovori na najpogostejša vprašanja v zvezi z Uredbo o zneskih nadomestil za privatano in drugo lastno reproduciranje, 2006.

³⁹⁸ Novak, 2019, str. 20–22.

³⁹⁹ ZKUASP, 9. člen, 3. točka.

[...] (b) v zvezi z reprodukcijami v katerem koli mediju, ki jih izdelata fizična oseba za privatno uporabo in v namene, ki niso niti posredno niti neposredno komercialni, ob pogoju, da imetniki pravic prejmejo pravično nadomestilo, pri katerem se upošteva uporaba ali neuporaba tehničnih ukrepov po členu 6 na zadevnem delu ali predmetu«. Iz navedene določbe izhajajo trije elementi, ki skupaj določajo njeno področje uporabe:

1. predmet reproduciranja: varovan predmet pravic (zakonit)⁴⁰⁰;
2. oseba, ki reproducira: izključno fizična oseba, za zasebno uporabo in za namen, niti neposredno niti posredno komercialen; in
3. reproduciranje samo: v katerem koli mediju, pri čemer ne določa lastnosti teh medijev – medij lahko npr. pripada tudi osebi, različni od osebe, ki reproducira.⁴⁰¹

V skladu s petim odstavkom istega člena se lahko navedeno izjemo uporabi le v določenih posebnih primerih, ki ne nasprotujejo normalnemu izkoriščanju predmeta pravic in ne vplivajo pretirano na legitimne interese imetnika pravic.

Določba (b) točke drugega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES je fakultativna⁴⁰², v kolikor pa država članica EU uvede to izjemo, mora predvsem določiti plačilo »pravičnega nadomestila« imetnikom izključne pravice reproduciranja⁴⁰³.

3.4.2.2.1 Pravično nadomestilo

Pojem »pravično nadomestilo« je samostojen pojem prava EU, ki ga je treba razlagati enotno v vseh državah članicah EU, ki so uvedle to izjemo. Državam članicam EU pa je dana možnost, da v mejah prava EU določijo obliko, načine financiranja in pobiranja ter višino takega nadomestila.⁴⁰⁴ Namen nadomestila je nadomestiti škodo, ki

⁴⁰⁰ SEU, *ACI Adam BV in drugi proti Stichting de ThuisKopie in Stichting Onderhandeligen ThuisKopie vergoeding*, C-435/12, 10. 4. 2014.

⁴⁰¹ SEU, *Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S*, C-463/12, 5. 3. 2015.

⁴⁰² SEU, *Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA) in drugi proti Administración del Estado in Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (AMETIC)*, C-470/14, 9. 6. 2016.

⁴⁰³ SEU, *Amazon.com International Sales Inc. in drugi proti Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH*, C-521/11, 11. 7. 2013; SEU, *Padawan SL proti Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE)*, C-467/08, 21. 10. 2010; SEU, *Stichting de ThuisKopie proti Opus Supplies Deutschland GmbH in drugi*, C-462/09, 16. 6. 2011; SEU, *Reprobel CV proti Copaco Belgium NV*, C-230/23, 14. 11. 2024.

⁴⁰⁴ SEU, *Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH proti Strato AG*, C-433/20, 24. 3. 2022; SEU, *Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH proti Amazon EU Sàrl in drugi*, C-572/14, 21. 4. 2016; SEU, *Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S*, C-463/12, 5. 3. 2015; SEU, *Microsoft Mobile Sales International Oy, anciennement Nokia Italia SpA in drugi proti Ministero per i beni e le attività culturali (MiBAC) in drugim*, C-110/15, 22. 9. 2016; SEU, *Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA) in drugi proti Administración del Estado in*

imetnikom pravic nastane z uporabo njihovih predmetov pravic brez njihovega dovoljenja. Pri določanju višine nadomestila je treba upoštevati »potencialno škodo«, pravično nadomestilo pa je treba šteti za protidajatev za škodo, ki nastane imetniku pravice.⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ Pri tem je treba zagotoviti »pravično ravnotežje« med pravicami in interesi imetnikov pravic na eni strani ter pravicami in interesi uporabnikov varovanih predmetov pravic na drugi strani.⁴⁰⁷ To pomeni, da mora biti vsako pravično nadomestilo povezano s škodo.⁴⁰⁸ V kolikor je le-ta minimalna, plačilo ni potrebno.⁴⁰⁹

Določitev, kdaj gre za »minimalno« škodo, je v skladu z uvodno izjavo 35 Direktive 2001/29/ES v polju proste presoje držav članic EU, pri tem pa je potrebno upoštevati načelo enakega obravnavanja.⁴¹⁰ Slednje zahteva, da se primerljivi položaji imetnikov

Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (AMETIC), C-470/14, 9. 6. 2016; SEU, Stichting de Thuiskopie proti Opus Supplies Deutschland GmbH in drugi, C-462/09, 16. 6. 2011; SEU, Amazon.com International Sales Inc. in drugi proti Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH, C-521/11, 11. 7. 2013; SEU, Padawan SL proti Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE), C-467/08, 21. 10. 2010.

⁴⁰⁵ SEU, *Padawan SL proti Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE), C-467/08, 21. 10. 2010.*

⁴⁰⁶ Ne pomeni pa tudi neposredne protidajatve katere koli storitve. SEU, *Minister Finansów proti Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno-Muzycznych SAWP (SAWP), C-37/16, 18. 1. 2017.*

⁴⁰⁷ Direktiva 2001/29/ES, uvodna izjava 31; SEU, *Hewlett-Packard Belgium SPRL proti Reprobél SCRL, C-572/13, 12. 11. 2015; SEU, Microsoft Mobile Sales International Oy, anciennement Nokia Italia SpA in drugi proti Ministero per i beni e le attività culturali (MiBAC) in drugim, C-110/15, 22. 9. 2016; SEU, Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH proti Strato AG, C-433/20, 24. 3. 2022; SEU, Padawan SL proti Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE), C-467/08, 21. 10. 2010.*

⁴⁰⁸ SEU, *Amazon.com International Sales Inc. in drugi proti Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH, C-521/11, 11. 7. 2013; SEU, Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH proti Strato AG, C-433/20, 24. 3. 2022; SEU, Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S, C-463/12, 5. 3. 2015; SEU, Microsoft Mobile Sales International Oy, anciennement Nokia Italia SpA in drugi proti Ministero per i beni e le attività culturali (MiBAC) in drugim, C-110/15, 22. 9. 2016; SEU, Hewlett-Packard Belgium SPRL proti Reprobél SCRL, C-572/13, 12. 11. 2015; SEU, Padawan SL proti Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE), C-467/08, 21. 10. 2010; SEU, Seven.One Entertainment Group GmbH proti Corint Media GmbH, C-260/22, 23. 11. 2023.*

⁴⁰⁹ Direktiva 2001/29/ES, uvoda izjava 35; SEU, *Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH proti Strato AG, C-433/20, 24. 3. 2022; SEU, Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S, C-463/12, 5. 3. 2015; SEU, Hewlett-Packard Belgium SPRL proti Reprobél SCRL, C-572/13, 12. 11. 2015; SEU, Padawan SL proti Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE), C-467/08, 21. 10. 2010; SEU, Seven.One Entertainment Group GmbH proti Corint Media GmbH, C-260/22, 23. 11. 2023.*

⁴¹⁰ SEU, *Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S, C-463/12, 5. 3. 2015; SEU, Wolfgang Glatzel proti Freistaat Bayern, C-356/12, 22. 5. 2014; SEU, Seven.One Entertainment Group GmbH proti Corint Media GmbH, C-260/22, 23. 11. 2023.*

pravic ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če to ni objektivno utemeljeno. Različno obravnavanje je sicer utemeljeno, če je povezano s pravno dopustnim ciljem ureditve in če je različnost sorazmerna s ciljem, ki se z zadevnim obravnavanjem želi doseči⁴¹¹.⁴¹² Neupravičeno neenako se tudi ne sme obravnavati različne kategorije gospodarskih subjektov, ki tržijo primerljivo blago, na katere se nanaša izjema za zasebno reproduciranje, ali različne kategorije uporabnikov varovanih predmetov.⁴¹³

3.4.2.2.2 Zavezanci

V skladu z zahtevami »pravičnega ravnotežja« je, če se za zavezance plačila nadomestila določi osebe, ki razpolagajo z opremo, aparati in nosilci za digitalno reproduciranje in dajejo to opremo na razpolago zasebnim uporabnikom ali sami zanje opravijo storitev reproduciranja⁴¹⁴, saj lahko te osebe dejansko breme tega financiranja

⁴¹¹ Različno obravnavanje bi lahko bilo med drugim upravičeno, če za vgrajene sestavne dele (npr. notranji pomnilniki MP3-predvajalnikov), ki jih je mogoče uporabiti za razmnoževanje, in v nasprotju z ločljivimi nosilci (npr. pomnilniške kartice), ki jih je tudi mogoče uporabiti za razmnoževanje, imetniki pravic dobijo pravično nadomestilo v drugi obliki. SEU, *Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S*, C-463/12, 5. 3. 2015.

⁴¹² SEU, *Heinz Huber proti Bundesrepublik Deutschland*, C-524/06, 16. 12. 2008; SEU, *OP in drugi proti Glavna direksia „Pozharna bezopasnost i zashtita na naselenieto“ kam Ministerstvo na vatreshnite raboti*, od C-529/21 do C-536/21 in od C-732/21 do C-738/21, 4. 5. 2023; SEU, *VB proti Glavna direksia „Pozharna bezopasnost i zashtita na naselenieto“ kam Ministerstvo na vatreshnite raboti*, C-262/20, 24. 2. 2022; SEU, *Petya Milkova proti Izpalnitelen direktor na Agentsiata za privatizatsia i sledprivatizatsionen kontrol*, C-406/15, 9. 3. 2017; SEU, *Wolfgang Glatzel proti Freistaat Bayern*, C-356/12, 22. 5. 2014; SEU, *Paul Vervloet in drugi proti Ministerraad*, C-76/15, 21. 12. 2016; SEU, *Akzo Nobel Chemicals Ltd in Akros Chemicals Ltd proti Evropski komisiji*, C-550/07 P, 14. 9. 2010; SEU, *Advocaten voor de Wereld VZW proti Leden van de Ministerraad*, C-303/05, 3. 5. 2007; SEU, *Société Arcelor Atlantique et Lorraine in drugi proti Premier ministre, Ministre de l'Écologie et du Développement durable in Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie*, C-127/07, 16. 12. 2008; SEU, *Herbert Schaible proti Land Baden-Württemberg*, C-101/12, 17. 10. 2013; SEU, *Seven.One Entertainment Group GmbH proti Corint Media GmbH*, C-260/22, 23. 11. 2023; SEU, *Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S*, C-463/12, 5. 3. 2015.

⁴¹³ SEU, *Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (Ametic) proti Administración General del Estado in drugim*, C-263/21, 8. 9. 2022; SEU, *Microsoft Mobile Sales International Oy, anciennement Nokia Italia SpA in drugi proti Ministero per i beni e le attività culturali (MiBAC) in drugim*, C-110/15, 22. 9. 2016; SEU, *Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S*, C-463/12, 5. 3. 2015.

⁴¹⁴ SEU, *Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH proti Strato AG*, C-433/20, 24. 3. 2022; SEU, *Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S*, C-463/12, 5. 3. 2015; SEU, *Amazon.com International Sales Inc. in drugi proti Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH*, C-521/11, 11. 7. 2013; SEU, *Microsoft Mobile Sales International Oy, anciennement Nokia Italia SpA in drugi proti Ministero per i beni e le attività culturali (MiBAC) in drugim*, C-110/15, 22. 9. 2016; SEU, *Stichting de ThuisKopie proti Opus Supplies Deutschland GmbH in drugi*, C-462/09, 16. 6. 2011.

prevalijo na zasebne uporabnike.⁴¹⁵ Dajanje na razpolago opreme, aparatov in nosilcev za digitalno reproduciranje oziroma zagotavljanje storitev reproduciranja, ki jih opravljajo tretje osebe (zavezanci za plačilo pravičnega nadomestila) za fizične osebe, pomenijo nujno predpostavko za to, da fizične osebe lahko pridobijo zasebne kopije⁴¹⁶. Ker zasebni uporabnik plača ceno za to dejavnost tretjih oseb, v katero so zavezanci všteli nadomestilo za zasebno reproduciranje, pa je ta tako »posredni zavezanec« za plačilo pravičnega nadomestila.⁴¹⁷

3.4.2.2.3 Mediji

V zvezi s opremo, aparati in nosilci že sama možnost, da izdelujejo kopije, zadostuje za utemeljitev uporabe nadomestila za privatno reproduciranje, če so bili le-ti dani na razpolago fizičnim osebam kot zasebnim uporabnikom.⁴¹⁸ ⁴¹⁹ Ni pomembno, ali so nosilci eno- ali večnamenski (npr. pomnilniške kartice za mobilne telefone) in ali je funkcija razmnoževanja sekundarnega pomena, saj za končne uporabnike velja domneva, da izkoristijo vse razpoložljive funkcije teh nosilcev, lahko pa vpliva na višino zneska nadomestila. Vpliv na znesek ima lahko tudi izvajanje tehničnih ukrepov iz 6. člena Direktive 2001/29/ES⁴²⁰ za medije, uporabljene za razmnoževanje varovanih predmetov pravic, ki pa sicer ne more vplivati na pravično nadomestilo za privatno reprodukcijo.⁴²¹ Tarife za privatno razmnoževanje za opremo, aparate in nosilce za digitalno reproduciranje, ki so namenjeni drugačni kot zasebni uporabi, pa niso v skladu z Direktivo 2001/29/ES.⁴²²

⁴¹⁵ SEU, *Padawan SL proti Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE)*, C-467/08, 21. 10. 2010.

⁴¹⁶ Ibid.; SEU, *VCAST Limited proti RTI SpA*, C-265/16, 29. 11. 2017.

⁴¹⁷ SEU, *Padawan SL proti Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE)*, C-467/08, 21. 10. 2010; SEU, *Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA) in drugi proti Administración del Estado in Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (AMETIC)*, C-470/14, 9. 6. 2016.

⁴¹⁸ SEU, *Padawan SL proti Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE)*, C-467/08, 21. 10. 2010; SEU, *Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S*, C-463/12, 5. 3. 2015.

⁴¹⁹ Tudi UPRS, da ni bistveno, kakšna je tehnologija reproduciranja, temveč da gre za napravo, ki omogoča reprodukcijo predmeta pravic. UPRS, *Sodba I U 57/2016-21*, 26. 9. 2018.

⁴²⁰ Vsakršna tehnologija, naprava ali komponenta, ki je ob običajnem obratovanju namenjena preprečevanju ali oviranju dejanj v zvezi s predmeti pravic brez dovoljenja imetnika pravic. Direktiva 2001/29/ES, 6. člen, 3. odstavek.

⁴²¹ SEU, *Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S*, C-463/12, 5. 3. 2015.

⁴²² SEU, *Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA) in drugi proti Administración del Estado in Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (AMETIC)*, C-470/14, 9. 6. 2016; SEU, *Padawan SL proti Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE)*, C-467/08, 21. 10. 2010; SEU, *Amazon.com International Sales Inc. in drugi proti Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH*, C-521/11, 11. 7. 2013.

3.4.2.2.4 Pobiranje in financiranje pravičnega nadomestila

Država članica EU, ki je uvedla izjemo zasebnega razmnoževanja in v kateri prebivajo končni uporabniki privatne reprodukcije, mora v skladu s svojo ozemeljsko pristojnostjo zagotoviti učinkovito pobiranje pravičnega nadomestila, zato se ne da izogniti plačilu tega nadomestila s sklicevanjem na to, da je bilo nadomestilo že plačano v drugi državi članici EU.⁴²³ Na njeno obveznost ne vpliva niti to, da ima prodajalec opreme, aparatov ali nosilcev za reproduciranje, ki je podjetnik, sedež v drugi državi članici EU.⁴²⁴ V kolikor so zadevne reprodukcije izdelane po posamičnem postopku prek verige naprav, pri čemer so zavezanci lahko tudi posamične osebe, ki razpolagajo z napravo, ki sestavlja to verigo in neavtonomno prispeva k temu postopku, pa skupni znesek pravičnega nadomestila, ki ga je treba plačati na koncu posamičnega postopka, ne sme biti različen od zneska, določenega za reproduciranje z eno samo napravo.⁴²⁵

Točka (b) drugega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES nasprotuje naslednjih načinom financiranja pravičnega nadomestila:

- pavšalno nadomestilo, ki se plača pred reproduciranjem in je izračunano zgolj na podlagi hitrosti, s katero je naprava zmožna reproducirati;
- sorazmerno nadomestilo, ki se plača po reproduciranju, njegov znesek pa je odvisen od tega, ali je dolžnik pri pobiranju tega nadomestila sodeloval ali ne;
- kombinirani sistem nadomestil, ki se plačajo pred in po reproduciranju, kot celota ne vsebuje mehanizmov, zlasti vračila, ki bi omogočali dopolnilno uporabo meril dejanske škode in pavšalno določene škode glede na različne kategorije uporabnikov;⁴²⁶
- sistem pravičnega nadomestila za zasebno reproduciranje, ki se financira iz splošnega državnega proračuna, pri čemer ni mogoče zagotoviti, da bi pravično nadomestilo bremenilo uporabnike zasebnega razmnoževanja⁴²⁷.

V sistemu financiranja pravičnega nadomestila mora biti določena tudi učinkovita pravica do vračila tega nadomestila, ki preveč ne otežuje vračila plačane pristojbine⁴²⁸

⁴²³ SEU, *Amazon.com International Sales Inc. in drugi proti Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH*, C-521/11, 11. 7. 2013.

⁴²⁴ SEU, *Stichting de ThuisKopie proti Opus Supplies Deutschland GmbH in drugi*, C-462/09, 16. 6. 2011.

⁴²⁵ SEU, *Verwertungsgesellschaft Wort (VG Wort) proti Kyocera in drugim (C-457/11) in Canon Deutschland GmbH (C-458/11) ter Fujitsu Technology Solutions GmbH (C-459/11) in Hewlett-Packard GmbH (C-460/11) proti Verwertungsgesellschaft Wort (VG Wort)*, od C-457/11 do C-460/11, 27. 6. 2013.

⁴²⁶ SEU, *Hewlett-Packard Belgium SPRL proti Reprobel SCRL*, C-572/13, 12. 11. 2015.

⁴²⁷ SEU, *Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA) in drugi proti Administración del Estado in Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (AMETIC)*, C-470/14, 9. 6. 2016.

⁴²⁸ SEU, *Amazon.com International Sales Inc. in drugi proti Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH*, C-521/11, 11. 7. 2013.

– ta npr. ni učinkovita, če je ne morejo uveljavljati fizične osebe, tudi kadar naprave in nosilce kupijo za namene, ki niso povezani z reprodukcijo za zasebno uporabo. Neupravičeno plačano nadomestilo pa ne more zahtevati le končni uporabnik teh naprav in nosilcev.⁴²⁹ Glej tudi 4.1.3 SEU, *Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (Ametic) proti Administración General del Estado in drugim*, C-263/21, 8. 9. 2022.

Iz nobene določbe Direktive 2001/29/ES tudi ne izhaja možnost, da se upravičenci do pravičnega nadomestila temu lahko odpovejo.⁴³⁰ Direktiva pa tudi ne določa, da se upravičencem do navedenega pravičnega nadomestila plača celoten znesek v denarju, in ne nasprotuje, da države članice EU v okviru polja proste presoje, ki ga imajo, določijo, da se del tega nadomestila daje v obliki posrednega nadomestila⁴³¹, npr. da se nadomestilo upravičencem nakaže prek družbenih in kulturnih ustanov, ustanovljenih v korist upravičencev. Da se del prejemkov iz pravičnega nadomestila nameni družbenim in kulturnim ustanovam, ki so ustanovljene v korist upravičencev do tega nadomestila, ni samo po sebi v nasprotju z namenom takega nadomestila, v kolikor te družbene in kulturne ustanove dejansko služijo upravičencem, podrobna pravila delovanja teh organizacij pa niso diskriminatorna.⁴³²

3.4.2.2.5 Primeri

Nekateri primeri, kaj spada ali pa ne v področje uporabe določbe (b) točke drugega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES:

a) spada:

- izdelava varnostne kopije predmeta pravic v prostoru za shranjevanje v okviru storitve računalništva v oblaku. Za uporabo navedenega člena ni razlike v tem, ali se reprodukcija varovanega predmeta pravic izdela na fizičnem nosilcu podatkov uporabnika, ali pa na strežniku, na katerem ponudnik storitve računalništva v oblaku uporabniku daje na voljo prostor za shranjevanje.⁴³³ Vendar pa ponudniki storitev

⁴²⁹ SEU, *Microsoft Mobile Sales International Oy, anciennement Nokia Italia SpA in drugi proti Ministero per i beni e le attività culturali (MiBAC) in drugim*, C-110/15, 22. 9. 2016.

⁴³⁰ SEU, *Amazon.com International Sales Inc. in drugi proti Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH*, C-521/11, 11. 7. 2013; SEU, *Martin Luksan proti Petrus van der Let*, C-277/10, 9. 2. 2012.

⁴³¹ SEU, *Amazon.com International Sales Inc. in drugi proti Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH*, C-521/11, 11. 7. 2013; SEU, *Sklepni predlogi generalne pravobranilke V. Trstenjak, Martin Luksan proti Petrus van der Letu*, C-277/10, 6. 9. 2011.

⁴³² SEU, *Amazon.com International Sales Inc. in drugi proti Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH*, C-521/11, 11. 7. 2013.

⁴³³ SEU, *Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH proti Strato AG*, C-433/20, 24. 3. 2022.

shranjevanja v okviru računalništva v oblaku niso zavezani k plačilu pravičnega nadomestila za privatno reproduciranje uporabnikov teh storitev, saj je mogoče dajanje na splet in prenos varovanih vsebin pri uporabi teh storitev šteti za enoten postopek, v zvezi s pravičnim nadomestilom pa se lahko uredi tako, da se ga plača le za naprave in nosilce podatkov, ki so nujen del tega postopka, pri čemer mora ta ustrezati škodi, nastali imetniku pravice⁴³⁴. Skupni znesek nadomestila na koncu takega postopka mora biti kot določen za reproduciranje z eno samo napravo⁴³⁵;

b) ne spada:

- storitev snemanja, ki jo gospodarski subjekt brez soglasja imetnika pravic zagotavlja zasebnim uporabnikom in s katero se na daljavo z uporabo informacijskega sistema v zasebne namene v oblaku snemajo kopije varovanih del, pri čemer navedeni gospodarski subjekt dejavno sodeluje pri tem snemanju⁴³⁶;
- privatne reprodukcije, narejene iz nezakonitega vira. Nacionalna zakonodaja, ki ne razlikuje med zakonitim in nezakonitim virom, iz katerega se opravi privatno reproduciranje, pa krši nekatere pogoje iz petega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES⁴³⁷.

3.4.3 Pravici do nadomestila v uradnih prevodih pravnih virov

Do leta 2006 sta obe poplačilni pravici proizvajalcev fonogramov, torej pravica do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti in pravica do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje, zagotavljali »primerno nadomestilo«. Novela ZASP-D v letu 2006 pa je le pri pravici do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje »primerno nadomestilo« nadomestila s »pravičnim nadomestilom«. Ob sprejemanju novele ZASP-D je bila podana razlaga, da je navedena sprememba redakcijska, ker da se v strokovni javnosti namesto termina »primerno nadomestilo« vse bolj uporablja termin »pravično nadomestilo«⁴³⁸. V postopku sprejemanja so bili podani predlogi, naj se ta sprememba črta ali pa bi to spremembo potemtakem bilo nemara potrebno uvesti konsistentno skozi celoten ZASP⁴³⁹, na kar je predlagatelj novele obrazložil, da je

⁴³⁴ Ibid.; SEU, Sklepni predlogi generalnega pravobranilca G. Hogana, *Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH proti Strato AG*, C-433/20, 23. 9. 2021.

⁴³⁵ SEU, *Verwertungsgesellschaft Wort (VG Wort) proti Kyocera in drugim (C-457/11) in Canon Deutschland GmbH (C-458/11) ter Fujitsu Technology Solutions GmbH (C-459/11) in Hewlett-Packard GmbH (C-460/11) proti Verwertungsgesellschaft Wort (VG Wort)*, od C-457/11 do C-460/11, 27. 6. 2013.

⁴³⁶ SEU, *VCAST Limited proti RTI SpA*, C-265/16, 29. 11. 2017.

⁴³⁷ SEU, *Hewlett-Packard Belgium SPRL proti Repobel SCRL*, C-572/13, 12. 11. 2015; SEU, *ACI Adam BV in drugi proti Stichting de ThuisKopie in Stichting Onderhandeligen ThuisKopie vergoeding*, C-435/12, 10. 4. 2014.

⁴³⁸ Predlog ZASP-D.

⁴³⁹ Zakonodajna-pravna služba DZ RS je opozorila, da čeprav sta oba pojma nedoločna, po pravni teoriji nista identična, ter da če se bo pojem »primerno« nadomestil s »pravično«, je potrebno to spremembo

navedeno razlikovanje nujno, saj da ga terja Direktiva 2001/29/ES⁴⁴⁰. Pa je bilo to zares potrebno oziroma ali bi morala temu slediti tudi enaka sprememba v določbi o nadomestilu pri priobčitvi fonograma javnosti? V iskanju odgovora se bo osredotočalo zgolj na prevode mednarodnih pravnih virov in pravnih virov EU⁴⁴¹, ki ju obravnavajo, saj obseg magistrskega dela, kot je določen, ne vzdrži obsežnejše raziskave.

3.4.3.1 Pravica do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti

Pravico do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti je najprej uredila RK, temu je na evropski ravni sledila Direktiva 92/100/EGS, nato na nacionalni ravni ZASP/95, sledila je WPPT in nazadnje še Direktiva 2006/115/ES, ki je razveljavila Direktivo 92/100/EGS. Veljavni ZASP za to nadomestilo zahteva primernost, v spodnji tabeli pa pogledjmo, kakšno nadomestilo je določeno v navedenih aktih ter nekaterih njihovih uradnih jezikovnih različicah.

Tabela 1: Primerjava uradnih prevodov lastnosti nadomestila v pravnih virih, ki so določali ali določajo pravico proizvajalcev fonogramov do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti

Pravni akt	Določba	Jezik
RK	12. člen	slovenščina: pravično nadomestilo ⁴⁴² angleščina: equitable remuneration ⁴⁴³ francoščina: rémunération équitable ⁴⁴⁴

zaradi konsistentnosti izvesti skozi celotni ZASP. Mnenje k predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-D), 2006.

Gospodarska zbornica Slovenije je menila, da je potrebno ob predlagani zamenjavi dosledno uporabljati besedo »pravično«, kar pa iz samega predloga zakona ni razvidno. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-D), (št. 120-01/94-1/36, EPA 1124-IV), 2006, str. 1.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokoencev Slovenije (DeSUS) je v amandmaju k 1. členu predloga novele navedla, da predlagana sprememba ne vsebuje kriterija oz. meril glede določitve, kaj je pravično, ter da sta oba pojma, tako primeren in pravičen, nedoločna pojma in nista enaka. 1124-IV Prvotno besedilo amandmaja 1. 12. 2006 [DeSUS - Poslanska skupina Demokratične stranke upokoencev Slovenije], DZ RS, e-vir.

⁴⁴⁰ Poročilo k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-D) (skrajšani postopek), 2006, str. 4. V zapisu poročila je sicer navedeno »Direktiva 2001/21/ES EP in Sveta z dne 22. 5. 2001«, pri čemer pa je očitno prišlo do pomote in je mišljena Direktiva 2001/29/ES.

⁴⁴¹ Vir prevodov evropskih pravnih virov je spletna stran EUR-Lex.

⁴⁴² MKVIPF, 2. člen.

⁴⁴³ Ibid.

⁴⁴⁴ Convention internationale sur la protection des artistes interprètes ou exécutants, des producteurs de phonogrammes et des organismes de radiodiffusion, 12. člen.

		nemščina: angemessene Vergütung ⁴⁴⁵ hrvaščina: pravična naknada ⁴⁴⁶
Direktiva 92/100/EGS	8. člen, 2. odstavek	slovenščina: pravično nadomestilo angleščina: equitable remuneration francoščina: rémunération équitable nemščina: angemessene Vergütung ⁴⁴⁷
ZASP/95	130. člen, 1. odstavek	slovenščina: primerno nadomestilo ⁴⁴⁸ angleščina: equitable remuneration ⁴⁴⁹ nemščina: angemessene Vergütung ⁴⁵⁰
WPPT	15. člen, 1. in 2. odstavek	slovenščina: pravično nadomestilo ⁴⁵¹ angleščina: equitable remuneration ⁴⁵² francoščina: rémunération équitable ⁴⁵³ nemščina: angemessene Vergütung ⁴⁵⁴ hrvaščina: pravična naknada ^{455 456}
Direktiva 2006/115/ES	8. člen, 2. odstavek	slovenščina: pravično nadomestilo angleščina: equitable remuneration francoščina: rémunération équitable nemščina: angemessene Vergütung hrvaščina: primjerena naknada ⁴⁵⁷
ZASP	130. člen, 1. odstavek	slovenščina: primerno nadomestilo ⁴⁵⁸ angleščina: equitable remuneration ⁴⁵⁹

Vir: lastno delo.

⁴⁴⁵ Internationales Abkommen über den Schutz der ausübenden Künstler, der Hersteller von Tonträgern und der Sendeunternehmen, 12. člen.

⁴⁴⁶ Uredba o pristupanju Mednarodnoj konvenciji za zaščito umjetnika izvođača, proizvođača fonograma i organizacija za radiodifuziju, 2. člen.

⁴⁴⁷ Direktiva 92/100/EGS, 8. člen, 2. odstavek.

⁴⁴⁸ ZASP/95, 130. člen, 1. odstavek.

⁴⁴⁹ Intellectual property laws and regulations of the Republic of Slovenia, 1996, str. 112; Predpisi o avtorski in sorodnih pravicah, 1995, str.153.

⁴⁵⁰ Predpisi o avtorski in sorodnih pravicah, 1995, str.153.

⁴⁵¹ MSOILIF, 2. člen.

⁴⁵² Ibid.

⁴⁵³ Traité de l'OMPI sur les interprétations et exécutions et les phonogrammes, 15. člen, 1.–2. odstavek.

⁴⁵⁴ WIPO-Vertrag über Darbietungen und Tonträger (WPPT) Genf (1996), 15. člen, 1.–2. odstavek.

⁴⁵⁵ Zakon o potrditvanju Pogodbe o izvedbah in fonogramih Svetovne organizacije za intelektualno lastnino, 2. člen.

⁴⁵⁶ Pogodba svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (WPPT) Ženeva (1996), 15. člen, 1.–2. odstavek.

⁴⁵⁷ Direktiva 2006/115/ES, 8. člen, 2. odstavek.

⁴⁵⁸ ZASP, 130. člen, 1. odstavek.

⁴⁵⁹ Copyright and Related Rights Act (Unofficial consolidated version No. 14).

Iz Tabele 1 izhaja, da uporaba »primernega« nadomestila v prvem odstavku 130. člena ZASP ne sledi uradnim prevodom mednarodnih in evropskih pravnih virov, ki so določali oziroma določajo to nadomestilo in ki prevedeni v slovenski jezik vsi uporabljajo »pravično« nadomestilo. Neuradno prečiščeno besedilo ZASP v angleščini pa sicer uporablja enak prevod kot angleški prevod navedenih pravnih virov.

3.4.3.2 Pravica do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje

Pravica do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje je bila v ZASP/95 vpletena po zgledu nemškega prava.⁴⁶⁰ Evropski pravni vir, ki jo je prvi uredil, pa je veljavna Direktiva 2001/29/ES.⁴⁶¹ ZASP/95 je do novele ZASP-D zahteval primernost, od tedaj pa zahteva pravičnost. V spodnji tabeli je prikazano, kakšno nadomestilo je določeno v navedenih aktih ter nekaterih njihovih uradnih jezikovnih različicah.

Tabela 2: Primerjava uradnih prevodov lastnosti nadomestila v pravnih virih, ki so določali ali določajo pravico proizvajalcev fonogramov do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje

Pravni akt	Določba	Jezik
ZASP/95	37. člen, 1. odstavek	slovenščina: primerno nadomestilo ⁴⁶² angleščina: equitable remuneration ⁴⁶³ nemščina: angemessene Vergütung ⁴⁶⁴
Direktiva 2001/29/ES	5. člen, 2. odstavek, (b) točka	slovenščina: pravično nadomestilo angleščina: fair compensation francoščina: compensation équitable nemščina: gerechten Ausgleich hrvaščina: pravična naknada ⁴⁶⁵
ZASP	37. člen, 1. odstavek	slovenščina: pravično nadomestilo ⁴⁶⁶ angleščina: fair compensation ⁴⁶⁷

Vir: lastno delo.

Iz prikaza v Tabeli 2 izhaja, da uporaba »pravičnega« nadomestila v prvem odstavku 37. člena ZASP sledi uporabi »pravičnega« nadomestila v Direktivi 2001/29/ES. Hkrati

⁴⁶⁰ Trampuž, 1997g, str. 124.

⁴⁶¹ Predlog ZASP-B, str. 46.

⁴⁶² ZASP/95, 37. člen, 1. odstavek.

⁴⁶³ Intellectual property laws and regulations of the Republic of Slovenia, 1996, str. 77; Predpisi o avtorski in sorodnih pravicah, 1995, str.124.

⁴⁶⁴ Ibid.

⁴⁶⁵ Direktiva 2001/29/ES, 5. člen, 2. odstavek, (b) točka.

⁴⁶⁶ ZASP, 37. člen, 1. odstavek.

⁴⁶⁷ Copyright and Related Rights Act (Unofficial consolidated version No. 14).

s spremembo lastnosti nadomestila z ZASP-D pa se je očitno spremenil tudi njen neuradni angleški prevod.

Kot zanimivost, s prevodi lastnosti nadomestila (b) točke drugega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES (Tabela 2) so primerljivi tuji prevodi določbe četrtega odstavka 5. člena Direktive (EU) 2019/790, katere implementacija je dobila mesto v prvem odstavku 47.b člena ZASP v zvezi s plačilom primernega nadomestila pri poučevanju z uporabo elektronskih sredstev, na daljavo ali čezmejno.

Tabela 3: Primerjava uradnih prevodov pravnih virov lastnosti nadomestila v zvezi s poučevanjem z uporabo elektronskih sredstev, na daljavo ali čezmejno

Pravni akt	Določba	Jezik
Direktiva (EU) 2019/790	5. člen, 4. odstavek	slovenščina: pravično nadomestilo angleščina: fair compensation francoščina: compensation équitable nemščina: gerechten Ausgleich hrvaščina: pravična naknada ⁴⁶⁸
ZASP	47.b člen, 1. odstavek	slovenščina: primerno nadomestilo ⁴⁶⁹ angleščina: equitable remuneration ⁴⁷⁰

Vir: lastno delo.

Kot izhaja iz Tabele 3, pa se je, kljub enakim uradnim prevodom lastnosti nadomestila v Direktivi (EU) 2019/790 v primerjavi z Direktivo 2001/29/ES (Tabela 2), predlagatelj novele ZASP-I, nasprotno, v prvem odstavku 47.b člena ZASP odločil za uporabo »primernega« in ne »pravičnega« nadomestila, kot je temu tako v prvem odstavku 37. člena ZASP od noveliranja z ZASP-D. Neuradni angleški prevod ZASP pa ne sledi besedilu Direktive (EU) 2019/790 v angleščini.

3.5 VSEBINSKE OMEJITVE PRAVIC

ZASP v členih od 46. do 57.d ureja vsebinske omejitve avtorske pravice, ki se v skladu z drugim odstavkom 4. člena ZASP smiselno uporabljajo tudi za sorodne pravice. Delijo se na zakonite licence, t. j. brez prenosa ustrezne materialne pravice, vendar s plačilom primernega nadomestila, in prosto uporabo, pri kateri se plačilo takega nadomestila ne zahteva.⁴⁷¹

⁴⁶⁸ Direktiva (EU) 2019/790, 5. člen, 4. odstavek.

⁴⁶⁹ ZASP, 47.b člen, 1. odstavek.

⁴⁷⁰ Copyright and Related Rights Act (Unofficial consolidated version No. 14).

⁴⁷¹ Zirnstein, 2023, str. 577–578.

46. člen ZASP vsebuje splošno pravilo, ki določa, da so vsebinske omejitve pravic dopustne v zakonsko določenih primerih, obseg take uporabe predmetov pravic pa je omejen s ciljnimi namenom, skladnostjo z dobrimi običaji, nenasprotovanjem običajni uporabi in nenasprotovanjem zakonitim interesom imetnikov pravic.

Zirnstein⁴⁷² vsebinske omejitve pravic razdeli v skupine v korist pouka; znanstvenega raziskovanja, razvoja znanosti in umetne inteligence; obveščenosti; svobode izražanja in svobode ustvarjalnosti; invalidnih oseb; ohranjanja kulturne dediščine in umetniškega ustvarjanja; zasebne oziroma lastne uporabe; javne varnosti in pravosodja; ter omejitve zaradi posebnih interesov javnosti.

Primeroma, 57. člen ZASP določa, da lahko obrati in trgovine, ki proizvajajo ali dajejo v promet fonograme, naprave za njihovo reproduciranje ali javno priobčitev ter naprave za sprejem oddaj, prosto reproducirajo in javno priobčujejo dela v obsegu, potrebnem za preizkus njihovega delovanja pri proizvodnji ali pri prodaji. V kolikor je npr. v poslovnem prostoru radijski program z varovanimi vsebinami posredovan nepretrgano in ne zgolj zaradi preizkusa naprav, izjema ne pride v poštev, saj ne zajema priobčitve glasbe, ki želi ustvariti prijetno nakupovalno ozračje.⁴⁷³ V kolikor pa se glasba v trgovinah predvajanja izmenično iz različnih aparatov oziroma fonogramov, ki so prodajni artikli, pa je moč govoriti o izjemi iz 57. člena ZASP, izpolnjene pa so tudi vse predpostavke iz 46. člena ZASP.⁴⁷⁴

Zaradi preobsežnosti podrobnejša raziskava vsebinskih omejitev pravic ni predmet tega magistrskega dela.

3.6 TRAJANJE PRAVIC PROIZVAJALCEV FONOGRAMOV

ZASP določa, da pravice proizvajalca fonogramov trajajo 50 let, odkar je bil posnetek narejen. V kolikor je bil fonogram v tem času zakonito izdan, potem varstvo traja 70 let od take prve izdaje. Če take izdaje ni bilo, a je bil fonogram v tem času zakonito priobčen javnosti, pa trajajo pravice 70 let od te prve priobčitve javnosti.⁴⁷⁵

Glede na navedeno se začetno štetje roka podaljša, če pozneje pride do izdaje ali zakonite priobčitve fonograma javnosti. Pomemben je torej datum dogodka, ki se zgodi prej.⁴⁷⁶

⁴⁷² Ibid., str. 580–578.

⁴⁷³ VSRS, Sodba II Ips 126/2012, 6. 11. 2014.

⁴⁷⁴ VSL, Sodba II Cp 2389/2011, 25. 1. 2012.

⁴⁷⁵ ZASP, 132. člen.

⁴⁷⁶ Zupančič, 1997e, str. 318.

Ker varstvo sorodnih pravic v državi varstva ne more trajati dlje od trajanja varstva v državi izvora⁴⁷⁷, za tuje proizvajalce fonogramov, ki uživajo varstvo po ZASP, veljajo roki trajanja pravic, kot jih določa ZASP, s tem, da potečejo najkasneje na dan, ko poteče varstvo v državi, katere državljanji so ali kjer imajo sedež, in da ne morejo biti daljši od rokov v ZASP.⁴⁷⁸

⁴⁷⁷ Trampuž, 1997k, str. 423.

⁴⁷⁸ ZASP, 181. člen.

4 SODNA PRAKSA

4.1 SODIŠČE EU

4.1.1 SEU, *Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación S.A. proti Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI) in Artistas e Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE)*, C-147/19, 18. 11. 2020 – izničenje fonograma

Opredelitev pojma »fonogram« pravo EU ne določa, zato je tu potrebno v razlaganju upoštevati mednarodno pravo, natančneje RK oziroma WPPT, ki je posodobil definicijo »fonograma«, kot je bila določena z RK. Ta definicija izključuje možnost, da bi posnetek zvokov, ki je vključen v kinematografsko ali drugo avdiovizualno delo, spadal pod pojem »fonogram«.

SEU je upoštevalo tudi argumente, da dogovorjena izjava v zvezi z (b) točko 2. člena WPPT, ki določa dogovor, »da opredelitev pojma fonogram v členu 2(b) ne pomeni, da na pravice na fonogram[u] na kakršen koli način vpliva vključenost v kinematografskem ali drugem avdiovizualnem delu« (v nadaljevanju: dogovorjena izjava WPPT), sprejeta na diplomatski konferenci dne 20. decembra 1996, navaja, da definicija pojma »fonogram« v WPPT ne pomeni, da vključenost v kinematografskem ali drugem avdiovizualnem delu na kakršen koli način vpliva na pravice na takem fonogramu. SEU je na to odgovorilo, da navedena izjava pomeni, da vključenost v kinematografskem ali drugem avdiovizualnem delu ne vpliva na pravice na takem fonogramu, če se ga uporabi neodvisno od zadevnega dela. To pa pomeni, da se mora ob vključitvi fonogramov ali reprodukciji teh fonogramov v avdiovizualna dela med imetnikom pravic na fonogramih in proizvajalcem takih del skleniti ustrezno pogodbo, nadomestilo za sorodne pravice na fonogramih pa se izplačuje v skladu s to pogodbo.^{479 480}

⁴⁷⁹ SEU, *Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación S.A. proti Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI) in Artistas e Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE)*, C-147/19, 18. 11. 2020.

⁴⁸⁰ VSL je v letu 2016, torej že pred odločitvijo SEU v obravnavani zadevi, podalo enako razlago dogovorjene izjave WPPT kot SEU 4 leta pozneje. VSL, Sodba in sklep I Cp 997/2016, 14. 9. 2016 (glej 4.2.1).

4.1.2 SEU, *Recorded Artists Actors Performers Ltd proti Phonographic Performance (Ireland) Ltd in drugim*, C-265/19, 8. 9. 2020 – omejitev pravice do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti za izvajalce in proizvajalce fonogramov, ki so državljani tretjih držav, pogodbenic WPPT

SEU v odločitvi povzema ugotovitve generalnega pravobranilca v 80. točki sklepnih predlogov, da se določbo drugega odstavka 8. člena Direktive 2006/115/ES v zvezi z nadomestilom pri priobčitvi fonograma javnosti, ki se deli med izvajalce in proizvajalce fonogramov, uporabi, če uporaba fonograma ali njegove reprodukcije poteka v EU, ter doda, da gre za tak primer, kadar se priobčitev fonograma kot sprožilni element obveznosti plačila nadomestila nanaša na javnost v eni ali več državah članicah EU.

Direktiva 2006/115/ES v uvodni izjavi 7 navaja, da ne nasprotuje mednarodnim konvencijam, ki so temelji zakonodaje držav članic EU o avtorski in sorodnih pravicah. Med slednje spada tudi WPPT, katere pogodbenice so EU in vse njene države članice. Glede na navedeno je potrebno njen navedeni člen razlagati ob upoštevanju WPPT, ki prav tako ureja navedeno nadomestilo. Navedeni člen direktive pa ne dovoljuje, da država članica EU omeji pravico do enkratnega pravičnega nadomestila za izvajalce in proizvajalce fonogramov, ki so državljani tretjih držav, ki so pogodbenice WPPT in so kot take priglasile pridržek, da bodo uporabljale določbe v zvezi z nadomestilom samo glede nekaterih vrst uporabe ali da bodo omejile njihovo uporabo na drug način ali da teh določb sploh ne bodo uporabljale^{481, 482}.

4.1.3 SEU, *Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (Ametic) proti Administración General del Estado in drugim*, C-263/21, 8. 9. 2022 – oprostitev in vračilo nadomestila za privatno reproduciranje

V zvezi z odločanjem o oprostitvi plačila in vračilom nadomestila za privatno reproduciranje je SEU odločilo, da odločitev o tem ne sme biti podana na podlagi diskrecijske pravice ter je potrebno, da je ta lahko predmet nepravdnega ali pravnega sredstva pred neodvisnim organom.

V zvezi z upravljanjem oprostitve plačila in vračil nadomestila za privatno reproduciranje pa je SEU odločilo, da se pri tem lahko zahteva dostop do informacij, ki so potrebne za izračun in pobiranje zneskov, dolgovanih iz tega naslova, pri čemer pa ni mogoče podati ugovora zaupnosti poslovnih knjig. Če so pridobljene informacije

⁴⁸¹ WPPT, 15. člen, 1., 3. odstavek.

⁴⁸² SEU, *Recorded Artists Actors Performers Ltd proti Phonographic Performance (Ireland) Ltd in drugim*, C-265/19, 8. 9. 2020.

zaupne, morajo namreč tisti, ki se z njimi seznanijo v okviru svojih nalog, ohraniti njihovo zaupnost.^{483 484}

4.1.4 SEU, *Reprobel CV proti Copaco Belgium NV*, C-230/23, 14. 11. 2024 – neposredni učinek (b) točke drugega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES

SEU je ugotovilo, da je pobiranje pravičnega nadomestila za reproduciranje in plačilo le-tega imetnikom pravic naloga, ki se izvaja v javnem interesu. Država članica EU namreč z nalogo, zaupano subjektu, ki je pooblaščen za pobiranje in razdeljevanje pravic do pravičnega nadomestila, izpolnjuje obveznost rezultata, ki jo ima na podlagi (a) in (b) točke drugega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES – v korist imetnikov pravic zagotoviti učinkovito pobiranje pravičnega nadomestila z namenom ohraniti pravično ravnotežje med zadevnimi interesi. Posameznik zato lahko pred nacionalnim sodiščem zoper tak subjekt uveljavlja, da je nacionalna ureditev v nasprotju z določbami prava EU. Točki (a) in (b) drugega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES imata neposredni učinek, saj ima tak subjekt za izpolnjevanje te naloge v javnem interesu pristojnosti, ki presegajo pristojnosti iz pravil, uporabljajočih v razmerjih med posamezniki. Če navedeni določbi nista bili pravilno preneseni, pa se lahko posameznik, sklicujoč nanju, izogne uporabi nacionalnih pravil, ki določajo plačilo pravičnega nadomestila.⁴⁸⁵

4.1.5 SEU, *Republika Poljska proti Evropskemu parlamentu in Svetu Evropske unije*, C-401/19, 26. 4. 2022 – odgovornost ponudnikov storitev deljenja vsebin na spletu

SEU je v združenih zadevah *Frank Peterson proti Google LLC in drugim in Elsevier Inc. proti Cyando AG*, C-682/18 in C-683/18, 22. 6. 2021, v zvezi s prvim odstavkom 3. člena Direktive 2001/29/ES odločilo, »da upravljavec platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek, na kateri lahko uporabniki nezakonito dajo varovane vsebine na voljo javnosti, ne izvaja »priobčitve« teh vsebin »javnosti« v smislu te določbe, razen če poleg zgolj dajanja na voljo platforme prispeva k temu, da se javnosti dostop do takih vsebin omogoči ob kršitvi avtorske pravice«. Navedeno je razlaga, nanašajoča se na ureditev pred uvedbo 17. člena Direktive (EU) 2019/790, ki v prvem odstavku določa, »da ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu izvaja dejanje priobčitve javnosti ali dajanje na voljo javnosti za namene te direktive,

⁴⁸³ SEU, *Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (Ametic) proti Administración General del Estado in drugim*, C-263/21, 8. 9. 2022.

⁴⁸⁴ VSL je že v letu 2005 odločilo, da se v zvezi s posredovanjem podatkov, potrebnih za izračun nadomestila za privatno reproduciranje, KO ne da uspešno ugovarjati zaradi poslovne skrivnosti. VSL, Sodba I Cpg 929/2004, 20. 10. 2005 (glej 4.2.6).

⁴⁸⁵ SEU, *Reprobel CV proti Copaco Belgium NV*, C-230/23, 14. 11. 2024.

kadar javnosti omogoči dostop do avtorsko varovanih del ali drugih varovanih predmetov varstva, ki jih na strežnik naložijo njegovi uporabniki».⁴⁸⁶

Vendar pa je SEU v zadevi *Republika Poljska proti Evropskemu parlamentu in Svetu Evropske unije*, C-401/19, 26. 4. 2022, odgovarjalo na tožbene razloge, da 17. člen Direktive (EU) 2019/790 krši pravico do svobode izražanja in obveščanja, zagotovljeno v 11. členu Listine EU. In sicer, izhajajoč iz uvodnih izjav 61 in 66 direktive, je obrazložilo, da je delovanje trga spletnih vsebin v zadnjih letih postalo zapleteno, storitve deljenja vsebin na spletu pa omogočajo dostop do varovanih vsebin in so tako postale glavni vir dostopa do spletnih vsebin, zato je bilo treba določiti poseben mehanizem odgovornosti za ponudnike teh storitev z namenom spodbuditve razvoja trga pravičnega licenciranja med imetniki pravic na eni strani in ponudniki na drugi strani.

Direktiva (EU) 2019/790 glede na uvodno izjavo 61 ne posega v pogodbeno svobodo in imetniki pravic nikakor ne bi smeli biti zavezani, da izdajo dovoljenje ali licenco za uporabo njihovih del ponudnikom storitev deljenja vsebin na spletu. Te morajo, kadar uporabniki na njihove platforme naložijo nezakonite vsebine, za katere ponudniki nimajo dovoljenja imetnikov pravic, v skladu z (a), (b) in (c) točko četrtega odstavka 17. člena direktive dokazati, da so si po najboljših močeh prizadevali za pridobitev takega dovoljenja in da izpolnjujejo vse druge pogoje za oprostitev.

Glede na navedeno je SEU v zvezi z Direktivo (EU) 2019/790 podalo ugotovitve, da:

1. se s posebnim mehanizmom odgovornosti za ponudnike storitev deljenja vsebin na spletu iz četrtega odstavka 17. člena Direktive (EU) 2019/790 omejuje uresničevanje pravice uporabnikov teh storitev deljenja do izražanja in obveščanja, ki jo zagotavlja 11. člen Listine EU, in
2. so za obveznost ponudnikov storitev deljenja vsebin na spletu, da nadzorujejo vsebine, ki jih želijo uporabniki naložiti na njihove platforme, pred njihovim razširjanjem v javnost, kar izhaja iz ureditve posebne odgovornosti iz četrtega odstavka 17. člena direktive, zlasti točk (b) in (c) tega člena, določena primerna jamstva, da je v skladu s prvim odstavkom 52. člena Listine EU zagotovljeno spoštovanje pravice uporabnikov teh storitev do svobode izražanja in obveščanja iz 11. člena Listine EU ter pravično ravnovesje med to pravico in pravico do intelektualne lastnine iz drugega odstavka 17. člena Listine EU.⁴⁸⁷

⁴⁸⁶ SEU, *Frank Peterson proti Google LLC in drugim in Elsevier Inc. proti Cyando AG*, C-682/18 in C-683/18, 22. 6. 2021.

⁴⁸⁷ SEU, *Republika Poljska proti Evropskemu parlamentu in Svetu Evropske unije*, C-401/19, 26. 4. 2022.

4.1.6 SEU, *Pelham GmbH in drugi proti Ralfu Hütterju in Florianu Schneider-Eslebnu*, C-476/17, 29. 7. 2019 – prepoznaven zvočni vzorec, odvzet iz fonograma, kot citat

SEU s potrjevanjem 64. in 65. točke sklepnih predlogov generalnega pravobranilca v zadevi navaja, da so bistvene značilnosti citiranja te, da uporabnik uporabi delo ali njegov odlomek, ker želi ponazoriti neko razlogovanje oziroma zagovarjanje mnenja ter omogočiti soočenje med uporabljenim delom oziroma odlomkom in njegovim razlogovanjem. Zaradi tega mora biti citiranje pogojeno z interakcijo z uporabljenim delom. Posledično lahko zvočni vzorec (sample), vzet iz fonograma, v skladu z (d) točko tretjega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES v povezavi s 1. členom Listine EU (svoboda umetnosti in znanosti) pomeni citat, če: 1. je namen uporabe dela interakcija z uporabljenim delom, iz katerega je vzorec vzet, in 2. so izpolnjeni pogoji iz (d) točke tretjega odstavka 5. člena direktive. Za interakcijo z uporabljenim delom pa ne more iti, v kolikor uporabljenega dela ni mogoče prepoznati.⁴⁸⁸

4.2 SLOVENSKA SODIŠČA

4.2.1 VSL, Sodba in sklep I Cp 997/2016, 14. 9. 2016 – izničenje fonograma

Sodišče je v odgovor argumentom, ki so se opirali na dogovorjeno izjavo WPPT, odgovorilo, da ta zgolj pomeni, da fonogram ne izgubi svoje kvalitete, če je vključen v avdiovizualno delo v smislu pravic, če se izkorišča oziroma uporablja posebej, torej če ni več vikorporiran v avdiovizualnem delu⁴⁸⁹. Iz drugega odstavka 128. člena ZASP pa jasno izhaja, da posnetek, vključen v avdiovizualno delo, ni fonogram.⁴⁹⁰

4.2.2 VSL, Sodba I Cpg 1265/2013, 10. 7. 2014 – priobčitev javnosti

Tožena stranka je predvajala fonograme pri opravljanju svoje dejavnosti v restavraciji, recepciji in 25 sobah. Glede na 2. in 3. odstavek 128. člena in 1. odstavek 130. člena ZASP obveznost plačila nadomestila nastane tudi v primeru, kadar se posnetek uporabi za sekundarno radiodifuzno oddajanje in ne le, kadar se glasba predvaja npr. preko CD in DVD. Tožena stranka je z namestitvijo TV sprejemnikov v hotelskih sobah postala uporabnik v smislu 130. člena ZASP. TV sprejemnik je namreč naprava, preko katere je možno predvajati oziroma priobčevati fonograme. Za predvajanje fonogramov ne gre le, kadar se predvajajo posneti fonogrami. Za javno priobčevanje

⁴⁸⁸ SEU, *Pelham GmbH in drugi proti Ralfu Hütterju in Florianu Schneider-Eslebnu*, C-476/17, 29. 7. 2019.

⁴⁸⁹ Enako je dogovorjeno izjavo WPPT kasneje razlagalo tudi SEU. SEU, *Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación S.A. proti Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI) in Artistas e Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE)*, C-147/19, 18. 11. 2020 (glej 4.1.1).

⁴⁹⁰ VSL, Sodba in sklep I Cp 997/2016, 14. 9. 2016.

fonogramov gre tudi v primeru njihove sekundarne uporabe. Sodišče je ob primerjavi z odločitvijo SEU, *Phonographic Performance (Ireland) Limited proti Ireland in Attorney General*, C-162/10, 15. 3. 2012, še obrazložilo, da so v tem primeru gostje hotela javnost – gre za nedoločeno število potencialnih prejemnikov storitev ter za dovolj veliko število oseb. Predvajanje glasbe preko radijskih oziroma TV sprejemnikov v vseh zgoraj navedenih prostorih pa tako predstavlja priobčevanje fonogramov javnosti.⁴⁹¹

4.2.3 VSL, Sodba V Cpg 631/2018, 30. 8. 2018 – priobčitev javnosti

Pri obratovanju lokala izven delovnega časa predvajani fonogrami niso dostopni večjemu številu oseb, zato kriterij priobčitve javnosti iz prvega odstavka 130. člena ZASP (ob upoštevanju obrazložitve odločitve SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012), ni izpolnjen.^{492 493}

4.2.4 VSL, Sodba I Cp 866/2017, 6. 9. 2017 – priobčitev javnosti

VSL je potrdilo odločitev sodišča prve stopnje, da se, če se glasba istočasno predvaja na radijskih valovih in po internetu, plačilu za internetno predvajanje ne da izogniti. Gre za drugo sredstvo priobčevanja fonogramov z drugim in širšim krogom poslušalcev kot pri radiodifuznem oddajanju. Ni pomembno, da se glasbo, objavljeno v dveh medijih (radiodifuzno in internetno oddajanje), predvaja le enkrat, z enim fonogramom. Ključ so krog poslušalcev, poslušanost in promet, ki ga s tem doseže.⁴⁹⁴

4.2.5 VSL, Sodba V Cpg 202/2023, 19. 12. 2023 – pravica reproduciranja

S stališča ZASP prenos z drugotožničnega računalnika na računalnik v prvotožnični trgovini ni priobčitev javnosti, temveč kopiranje datoteke s shranjenim fonogramom z enega računalnika na drugega, torej da se primerek razmnoži oziroma reproducira. Gre za uporabo dela v telesni obliki iz prvega odstavka 22. člena in 23. člena ZASP.⁴⁹⁵

⁴⁹¹ VSL, Sodba I Cpg 1265/2013, 10. 7. 2014.

⁴⁹² VSL, Sodba V Cpg 631/2018, 30. 8. 2018.

⁴⁹³ Pred tem, nasprotno, VSL v letu 2012, da priobčevanje fonogramov s pomočjo radijskega sprejemnika v poslovnih prostorih izven poslovnega časa, v običajnem krogu znancev, pomeni javno predvajanja fonogramov. Da za priobčevanje javnosti zadošča že to, da se radijski sprejemnik, ki deluje, nahaja v prostorih, ki so poslovni prostori, namenjeni javnemu obratovanju in obisku, in torej javni prostori. VSL, Sodba in sklep I Cpg 1352/2011, 21. 6. 2012.

⁴⁹⁴ VSL, Sodba I Cp 866/2017, 6. 9. 2017.

⁴⁹⁵ VSL, Sodba V Cpg 202/2023, 19. 12. 2023.

4.2.6 VSL, Sodba I Cpg 929/2004, 20. 10. 2005 – privatno reproduciranje

Zavezanci za plačilo pravičnega nadomestila za privatno reproduciranje imajo dolžnost KO posredovati podatke, ki so potrebni za izračun dolžnega nadomestila. Pri tem se v razmerju do KO ne morejo uspešno sklicevati na kršitev poslovne skrivnosti.⁴⁹⁶

4.3 NACIONALNA SODIŠČA IZBRANIH DRŽAV ČLANIC EU

4.3.1 Okrožno sodišče v Rigi (Latvija), Sodba C30573322 (CA 1307-23/30), 8. 12. 2023 – priobčitev javnosti

Zagotavljanje Wi-Fi se ne šteje za uporabo fonograma, temveč le za nudenje fizičnih zmogljivosti v smislu uvodne izjave 27 Direktive 2001/29/ES. Prisotnost YouTubea in podobnih brezplačnih storitev na televizijskih sprejemnikih ne pomeni, da so bili fonogrami uporabljeni. Prav tako tudi ne, če je imela televizija le ustrezno aplikacijo, najemnik pa je moral uporabiti svoj račun Netflix.⁴⁹⁷

4.3.2 Zahodno višje sodišče (Danska), Sodba BS-4136/2021-VLR, 1. 9. 2023 – priobčitev javnosti

V primeru zagotovitve dostopa do radijskih in televizijskih oddaj na oddelkih ter v čakalnicah in sobah za osebje v bolnišnicah gre za priobčevanje javnosti, imetniki pravic pa morajo biti za to uporabo plačani.⁴⁹⁸

4.3.3 Zahodno višje sodišče (Danska), Sodba BS-13588/2021-VLR, 22. 12. 2022 – priobčitev javnosti

Višje sodišče je ugotovilo, da predvajanje glasbe v razredih, v katere je bila skupina posebej povabljena k sodelovanju, ni javno izvajanje in torej ni šlo za kršenje varovanih pravic. V primerih, ko so se glasba in filmi predvajali v razredih, ki so bili odprti za vsakogar v ciljni skupini, pa je bilo to javno predvajanje in s tem kršitev danskega zakona.⁴⁹⁹

⁴⁹⁶ VSL, Sodba I Cpg 929/2004, 20. 10. 2005.

⁴⁹⁷ Association „Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība” v. SIA „Dandelion Apartments & Suites”, EUIPO, e-vir.

⁴⁹⁸ Copydan Verdens TV v. Region Midtjylland, EUIPO, e-vir.

⁴⁹⁹ Koda v. Vejen Kommune, EUIPO, e-vir.

4.3.4 Višje sodišče v Coimbri (Portugalska), Sodba 211/15.4GATND.C1, 22. 2. 2017 – priobčitev javnosti

V restavraciji/kavarni se je prek televizijskega kanala predvajalo glasbo in literarno-glasbena dela brez dovoljenja imetnikov pravic. Vrhovno sodišče je menilo, da dovoljenje imetnikov pravic ni potrebno, saj gre zgolj za sprejem storitve oddajanja – dovoljenje se razširi na dejanje sprejema istih predmetov pravic, nadomestilo za uporabo pa v tem primeru plača RTV organizacija, ki zagotavlja TV storitev. Glede vprašanja neskladnosti s sodno prakso SEU pa je sodišče zavzelo stališče, da restavracija/kavarna, opremljena s televizijskimi sprejemniki, povezanimi s signalom, ki ga oddaja kabelski distributer, ki je že plačal storitev, v skladu z Direktivo 2001/29/ES zgolj nudi fizične zmožljivosti, ki olajšajo ali omogočijo priobčitev, in se ne šteje za priobčitev javnosti. Slednja pomeni novo uporabo predmetov pravic, ki je posledica spremembe oddaje s tehničnimi sredstvi.^{500 501}

4.3.5 Vrhovno sodišče (Avstrija), Sodba 4 Ob 120/10s, 31. 8. 2010 – priobčitev javnosti

Zdraviliški hotel s 144 sobami preko anten (satelitskih in zemeljskih) sprejema domače in tuje radijske in TV programe. Ti so nato izbrani, demodulirani in modulirani na druge kanale, ojačani in preneseni v sobe za goste preko koaksialnega kabla. Noben del sistema ne zapusti nepremičnine v lasti tožene stranke. Na ta način so gostom hotela na voljo glasbena dela iz ekskluzivnega repertoarja tožnika. Tožena stranka ne zaračunava doplačila za televizijske sprejemnike in podobno, TV pa je del standardne ponudbe hotela.

Najprej je Vrhovno sodišče tožnikovo zahtevo za obračun in posredovanje podatkov zavrnilo, medtem pa je SEU izdalo odločitev *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, C-306/05, 7. 12. 2006, zato je Vrhovno sodišče ugotovilo, da se na prejšnjo sodbo ni več mogoče sklicevati. Prenos televizijskih in radijskih oddaj v hotelske sobe na splošno pomeni priobčitev javnosti.⁵⁰²

4.3.6 Vrhovno sodišče (Avstrija), Sodba 4 Ob 138/13t, 17. 12. 2013 – privatno ali drugo lastno reproduciranje

Avstrijsko Vrhovno sodišče je prekinilo postopek v zadevi ter SEU predložilo vprašanja v zvezi z razlago člena (b) točke drugega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES SEU. To je na vprašanja odgovorilo z odločitvijo *Amazon.com International Sales Inc. in*

⁵⁰⁰ Portuguese Society of Authors v Accused, EUIPO, e-vir.

⁵⁰¹ Drugače VSL, da gre za priobčevanje fonogramov javnosti tudi v primeru sekundarne uporabe fonogramov (sekundarno radiodifuzno oddajanje). VSL, Sodba I Cpg 1265/2013, 10. 7. 2014 (glej 4.2.2).

⁵⁰² X v. Y (Hotel broadcasting system), EUIPO, e-vir.

drugi proti Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH, C-521/11, 11. 7. 2013. Na podlagi slednje je Avstrijsko Vrhovno sodišče na splošno razsodilo, da bi zdaj lahko domnevali, da nadomestilo za snemalne medije velja tudi za računalniške trde diske, s tem, da bo treba pri določanju zneska nadomestila upoštevati njihovo večnamenskost.⁵⁰³

4.3.7 Višje sodišče (Luksemburg), Sodba 37207*/12, 13. 6. 2012 – zavezanci nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje

Nemška KO ima pravico zahtevati pravično nadomestilo za privatno reproduciranje za uvoz in prodajo reprodukcijskih medijev v Nemčiji od osebe s sedežem v Luksemburgu. Dejstva v tem primeru se nanašajo na avtorsko in sorodne pravice, ki veljajo na ozemlju Zvezne republike Nemčije, zato se zakon, ki se uporablja na luksemburškem ozemlju, ne more uporabiti.⁵⁰⁴

4.3.8 Vrhovno sodišče Litve (Litva), Sodba 3K-3-4/2008, 3. 3. 2008 – zavezanci nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje

Vrhovno sodišče Litve je odločilo, da bi razlaga nacionalne zakonodaje na način, da osebe, ki prinesejo prazne avdio in avdiovizualne nosilce zapisa na ozemlje Litve iz držav članic EU, niso dolžne plačati nadomestila za uvoz avdio in avdiovizualne nosilce zapisa v Republiko Litvo, pomenila kršitev načela enakega obravnavanja v zvezi z osebami, ki to blago uvažajo iz držav, ki niso države članice EU, in v zvezi z litovskimi proizvajalci avdio in avdiovizualnih snemalnih medijev, namenjenih privatni reprodukciji.⁵⁰⁵

⁵⁰³ X v. Y (Remuneration for hard drives), EUIPO, e-vir.

⁵⁰⁴ A. v. B. (Gesellschaftsvertrag), EUIPO, e-vir.

⁵⁰⁵ Lietuvos autorių teisių gynimo asociacijos agentūra (LATGA-A) v. UAB "Trajektorija", EUIPO, e-vir.

5 ZAKLJUČEK

V tem magistrskem delu je tako zaokroženo področje pravic proizvajalcev fonogramov. V skladu z namenom raziskovanja je bila opravljena raziskava njihovega priznavanja in razvoja v RS ter podrobnejša raziskava njihovega današnjega stanja s sodno prakso. Z raziskovanjem so bili doseženi vsi zastavljeni cilji:

- preučena je bila literatura s področja sorodnih pravic in pravic proizvajalcev fonogramov;
- kronološko je bil predstavljen razvoj pravic proizvajalcev fonogramov s spremembami in dopolnitvami določb ZASP, ki se nanašajo nanje;
- preučeni in predstavljeni so bili mednarodni, evropski in nacionalni pravni viri, ki urejajo obravnavano področje;
- raziskani so bili temeljni pojmi, potrebni za razumevanje vsebine magistrskega dela: proizvajalec fonogramov, posnetek, zvoki, nadomestki zvokov in drugi zvoki, javnost, nova javnost ter priobčitev javnosti s priobčitvijo javnosti po satelitu in v okviru storitev deljenja vsebin na spletu;
- raziskana so bila izključna premoženjska upravičenja proizvajalcev fonogramov ter njihova druga upravičenja s preveritvijo prevodov »pravičnega« in »primernega« nadomestila v pravnih virih, ki določajo ti poplačilni pravici, ter njihovo (ne)dosledno uporabo v ZASP;
- raziskana, analizirana in primerjana je bila sodna praksa SEU, slovenskih sodišč in nacionalnih sodišč nekaterih drugih držav članic EU z obravnavanega področja, pri tem pa se je tudi odgovorilo na obe zastavljeni raziskovalni vprašanji, katerih odgovora sta predstavljena v nadaljevanju.

V raziskavi pri izdelavi tega magistrskega dela je bilo mogoče ugotoviti, da sta v ospredju pravic proizvajalcev fonogramov njihovi poplačilni pravici – pravica do nadomestila pri priobčitvi fonograma javnosti in pravica do nadomestila za privatno ali drugo lastno reproduciranje. Nanje se namreč veže največ sodne prakse⁵⁰⁶, na podlagi njene temeljite analize pa se na zastavljeni raziskovalni vprašanji podaja naslednja odgovora:

ODGOVOR NA RAZISKOVALNO VPRAŠANJE 1: SEU je v svoji sodni praksi, ki se nanaša na pravice proizvajalcev fonogramov, daleč največkrat razlagalo Direktivo 2001/29/ES, natančneje določbo prvega odstavka 3. člena in pojem »priobčitev

⁵⁰⁶ Ta je predvsem rezultat postopkov predhodnega odločanja, v katerih SEU na predlog nacionalnih sodišč predhodno odloča v zvezi z razlago prava EU ali veljavnostjo in razlago aktov institucij, organov, uradov ali agencij EU. PEU, 19. člen, 3. odstavek, (b) točka; PDEU, 267. člen.

javnosti« (v 29 sodbah⁵⁰⁷ in 3 sklepih⁵⁰⁸).⁵⁰⁹ Iz pregleda oziroma analize slovenske sodne prakse pa izhaja, da ta sledi razlagam SEU ter se nanje v obrazložitvah tudi sklicuje, v nekaterih primerih pa so slovenska sodišča podala enako oziroma podobno odločitev kot SEU že leta pred odločitvijo slednjega⁵¹⁰.

⁵⁰⁷ SEU, *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA) proti GL*, C-135/23, 20. 6. 2024; SEU, *Citadines Betriebs GmbH proti MPLC Deutschland GmbH*, C-723/22, 11. 4. 2024; SEU, *Ocilion IPTV Technologies GmbH proti Seven.One Entertainment Group GmbH in Puls 4 TV GmbH & Co. KG*, C-426/21, 13. 7. 2023; SEU, *Blue Air Aviation SA proti UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor in Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) proti Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) „CFR Călători“ SA*, C-775/21 in C-826/21, 20. 4. 2023; SEU, *Frank Peterson proti Google LLC in drugim in Elsevier Inc. proti Cyando AG*, C-682/18 in C-683/18, 22. 6. 2021; SEU, *Mircom International Content Management & Consulting (M.I.C.M.) Limited proti Telenet BVBA*, C-597/19, 17. 6. 2021; SEU, *VG Bild-Kunst proti Stiftung Preußischer Kulturbesitz*, C-392/19, 9. 3. 2021; SEU, *BY proti CX*, C-637/19, 28. 10. 2020; SEU, *Föreningen Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå u.p.a. (Stim) in Svenska artisters och musikers intresseorganisation ek. för. (SAMI) proti Fleetmanager Sweden AB in Nordisk Biluthyrning AB*, C-753/18, 2. 4. 2020; SEU, *Nederlands Uitgeversverbond in Groep Algemene Uitgevers proti Tom Kabinet Internet BV in drugim*, C-263/18, 19. 12. 2019; SEU, *Spiegel Online GmbH proti Volker Beck*, C-516/17, 29. 7. 2019; SEU, *Funke Medien NRW GmbH proti Bundesrepublik Deutschland*, C-469/17, 29. 7. 2019; SEU, *Bastei Lübbe GmbH & Co. KG proti Michael Strotzer*, C-149/17, 18. 10. 2018; SEU, *Land Nordrhein-Westfalen proti Dirku Renckhoffu*, C-161/17, 7. 8. 2018; SEU, *Stichting Brein proti Ziggo BV in XS4All Internet BV*, C-610/15, 14. 6. 2017; SEU, *Stichting Brein proti Jacku Frederiku Wullemsu*, C-527/15, 26. 4. 2017; SEU, *Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM) proti Zürs.net Betriebs GmbH*, C-138/16, 16. 3. 2017; SEU, *Marc Soulier in Sara Doke proti Ministre de la Culture et de la Communication in Premier ministre*, C-301/15, 16. 11. 2016; SEU, *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV in drugim*, C-160/15, 8. 9. 2016; SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, C-117/15, 31. 5. 2016; SEU, *SBS Belgium NV proti Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (SABAM)*, C-325/14, 19. 11. 2015; SEU, *OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s. proti Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s.*, C-351/12, 27. 2. 2014; SEU, *Nils Svensson in drugi proti Retriever Sverige AB*, C-466/12, 13. 2. 2014; SEU, *ITV Broadcasting Ltd in drugi proti TV Catch Up Ltd*, C-607/11, 7. 3. 2013; SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, C-135/10, 15. 3. 2012; SEU, *Circul Globus București (Circ & Variete Globus București) proti Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România - Asociația pentru Drepturi de Autor (UCMR - ADA)*, C-283/10, 24. 11. 2011; SEU, *Football Association Premier League Ltd in drugi proti QC Leisure in drugi in Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd*, C-403/08 in C-429/08, 4. 10. 2011; SEU, *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, C-306/05, 7. 12. 2006; SEU, *Bezpečnostní softwarová asociace - Svaz softwarové ochrany proti Ministerstvo kultury*, C-393/09, 22. 12. 2010.

⁵⁰⁸ SEU, *Organismos Sillogikis Diacheirisis Dimiourgou Theatrikou kai Optikoakoustikon Ergon proti Divani Akropolis Anonimi Xenodocheiaki kai Touristiki Etaireai*, C-136/09, 18. 3. 2010; SEU, *BestWater International GmbH proti Michaelu Mebesu in Stefanu Potschu*, C-348/13, 21. 10. 2014; SEU, *Sociedade Portuguesa de Autores CRL proti Ministério Público in drugim*, C-151/15, 14. 7. 2015.

⁵⁰⁹ Upoštevana je sodna praksa, dostopna do 25. 12. 2024.

⁵¹⁰ SEU, *Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación S.A. proti Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI) in Artistas e Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE)*, C-147/19, 18. 11. 2020 (glej 4.1.1) in VSL, *Sodba in sklep I Cp 997/2016*, 14. 9. 2016 (glej 4.2.1);

ODGOVOR NA RAZISKOVALNO VPRAŠANJE 2: Nacionalna sodišča drugih držav članic EU so se v izbrani sodni praksi prav tako v večji meri soočala z vprašanji v zvezi s priobčitvijo javnosti⁵¹¹, iz pregleda oziroma primerjave sodne prakse slovenskih sodišč z izbrano sodno prakso sodišč nekaterih drugih držav članic EU pa je mogoče ugotoviti tudi razhajanja v odločitvah slovenskih in tujih sodišč⁵¹².

Pri raziskovanju sodne prakse je omejitev predstavljalo, kot predpostavljano že v uvodu, neobjavljanje sodne prakse Okrožnega sodišča v Ljubljani, sicer krajevno izključno pristojnega za odločanje v sporih na področju pravic proizvajalcev fonogramov na prvi stopnji. Tako namreč ni omogočen celovit vpogled v slovensko sodno prakso, temveč le v zvezi s primeri, ki so nadaljevali pot na višje stopenjsko odločanje.

Nenazadnje pa je bilo pri pregledu literature, pravnih in drugih virov ter sodne prakse moč zaslediti tudi nekaj neenotnosti v mnenjih, in sicer v zvezi s prednostjo varstva avtorske pravice pred sorodnimi pravicami (glej 2.1); pomembnostjo TRIPS med teoretiki (glej 3.1.1.4) in izničenjem fonograma, kadar je posnetek vključen v avdiovizualno delo (glej 3.2.2).

Uporabljene metode raziskovanja so se izkazale za ustrezne in učinkovite, saj so bili z njihovo uporabo doseženi vsi zastavljeni cilji tega magistrskega dela in odgovorjeni obe raziskovalni vprašanji.

Pridobljeni rezultati laični javnosti celovito, poglobljeno in na primerih predstavijo področje pravic proizvajalcev fonogramov v teoriji in praksi, stroki pa na tem področju podajajo podrobno zbirko sodne prakse SEU, slovenskih sodišč in nacionalnih sodišč nekaterih drugih držav članic EU. Rezultati raziskave z odgovoroma na zastavljeni raziskovalni vprašanji prikazujejo, kje na obravnavanem področju se je največkrat pojavila potreba po razlagi posameznih določb in pojmov ter enotnost pa tudi razhajanje sodne prakse sodišč držav članic EU. Pridobljene ugotovitve, ki se nanašajo na uporabo »primerne« in »pravične« nadomestila proizvajalcev fonogramov, osvetljujejo nedoslednost te uporabe v ZASP ter njene neenake uporabe v primerjavi s pravnimi viri EU. Ugotovljene neenotnosti v stališčih v zvezi s posameznimi vprašanji pa tudi nakazujejo vidike področja sorodnih pravic in pravic proizvajalcev fonogramov, katerim se stroka v nadalje še lahko posveti.

SEU, *Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (Ametic) proti Administración General del Estado in drugim*, C-263/21, 8. 9. 2022 (glej 4.1.3) in VSL, Sodba I Cpg 929/2004, 20. 10. 2005 (glej 4.2.6).

⁵¹¹ Glej 4.3.

⁵¹² Odločitev Višjega sodišča v Coimbri na Portugalskem v Sodbi 211/15.4GATND.C (glej 4.3.4) in VSL, Sodba I Cpg 1265/2013, 10. 7. 2014 (glej 4.2.2).

Navedene ugotovitve tako služijo predvsem sodiščem, pripravljavcu novel ZASP, raziskovalcem, teoretikom in ostalim, ki na raziskovanem področju delujejo oziroma se to področje nanje neposredno nanaša, pa tudi laikom z zanimanjem za obravnavano tematiko.

Za zaključek: sorodne pravice proizvajalcev fonogramov so bile na slovenskih tleh priznane šele z ZASP leta 1995, vendar so se od takrat nenehno razvijale. Še posebej s pravnimi akti EU in reševanjem vprašanj v sodni praksi SEU. Vendar pa nekatera odprta vprašanja še ostajajo in še vedno se pojavljajo nova⁵¹³, zato se pot pravic proizvajalcev fonogramov še ni zaključila, njihov razvoj pa se tako pričakuje tudi še v bodoče.

⁵¹³ Do 25. 12. 2024 SEU npr. še ni podalo odločitve v postopkih predhodnega odločanja: SEU, Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (Nemčija) 15. februarja 2024, *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte e.V. (GEMA)/VHC 2 Seniorenresidenz und Pflegeheim gGmbH*, C-127/24, ki se nanaša na prvi odstavek 3. člena Direktive 2001/29/ES; SEU, Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemska) 17. julija 2024, *Stichting Onderhandeligen Thuiskopie vergoeding, Stichting de Thuiskopie/HP Nederland BV, Dell BV, Stichting Overlegorgaan Blanco Informatiedragers*, C-496/24, ki se nanaša na (b) točko drugega odstavka 5. člena Direktive 2001/29/ES; SEU, Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Bundesverwaltungsgericht (Avstrija) 3. septembra 2024, *Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH in AKM eingetragene Genossenschaft mit beschränkter Haftung/Aufsichtsbehörde für Verwertungsgesellschaften*, C-579/24, ki se nanaša na prvi odstavek 17. člena Direktive (EU) 2019/790; SEU, Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Curtea de Apel București (Romunija) 19. januarja 2024, *DADA Music SRL, Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR)/Asociația Radiourilor Locale și Regionale (ARLR)*, C-37/24, ki se nanaša na drugi odstavek 8. člena Direktive 2006/115/ES; itd.

6 LITERATURA IN VIRI

6.1 SAMOSTOJNE PUBLIKACIJE

1. Bezjak, N. (2014). Problematika privatnega reproduciranja kot omejitve avtorske pravice (diplomsko delo). Maribor: Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta.
2. Drobež, E. (2017). Kolektivno varstvo avtorske in sorodnih pravic: novosti v slovenskem in evropskem pravu ter uveljavljanje zahtevkov v pravnih postopkih. Ljubljana: IUS Software, GV založba.
3. Ivanko, Š. (2007). Raziskovanje in pisanje del: metodologija in tehnologija raziskovanja ter pisanja strokovnih in znanstvenih del. Kamnik: Cubus image.
4. Lukšič, J. (2018). Meje pravnega varstva pri vzorčenih glasbenih delih – "sampling" (magistrsko diplomsko delo). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta.
5. Kuralt, V. (2019). Priobčitev javnosti v avtorskem pravu v praksi Sodišča Evropske Unije (diplomsko delo). Maribor: Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta.
6. Predpisi o avtorski in sorodnih pravicah (1995). Maribor: Rotis; Ljubljana: Avtorska agencija za Slovenijo.
7. Intellectual property laws and regulations of the Republic of Slovenia (1996). Ljubljana: Ministry of Science and Technology, Slovenian Intellectual Property Office.
8. The International Federation of Musicians (FIM). (1996). FIM analysis of the WPPT.
9. Trampuž, M. (2000). Avtorsko pravo: izbrana poglavja. Ljubljana: Cankarjeva založba.
10. Trampuž, M. (2007). Kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic: ureditev v Sloveniji in Evropski skupnosti. Ljubljana: GV založba.
11. Trstenjak, V., Brkan, M. (2012). Pravo EU: ustavno, procesno in gospodarsko pravo EU. Ljubljana: GV založba.

6.2 ČLANKI V REVIJAH

1. Bernik Bogataj, B. (2015). Obvezno kolektivno upravljanje sorodnih pravic. Pravna praksa, 17(4), str. 35–39.
2. Chitrakar, U. (2004). Pravica do nadomestila za dovoljeno reproduciranje avtorskih del. Pravna praksa, 29, str. 5–7.
3. Drobež, E. (2013). Sirote Jerice v avtorskem pravu. Pravna praksa, 9, str. 12.
4. Drobež, E. (2015). Pravna narava zahtevkov iz priobčevanja fonogramov javnosti. Pravna praksa, 34(28), str. 10–12.
5. Ilc, J. (2000). Razmerje med avtorsko in lastninsko pravico. Podjetje in delo, 6-7, str. 1000–1006.
6. Levovnik, J. (2004). Tehnični ukrepi za zaščito avtorskih del in predmetov sorodnih pravic. Evro pravna praksa, 5, str. 17.

7. Novak, L. (2019). Reproduciranje za privatno in drugo lastno uporabo. *Pravna praksa*, 17-18, str. 20–22.
8. Oman, B. (1996). Avtorska pravica. *Podjetje in delo*, 4, str. 448–462.
9. Prete, V. (2018). Avtorskopravno varstvo improvizirane glasbe. *Pravni letopis*, str. 253.
10. Prete, V. (2020). Kdaj je za predvajanje posnetkov glasbe treba plačati nadomestilo?. *Pravna praksa*, 39(23), str. 16–18.
11. Rejc, Ž., Artnak, K. (2015). Miksanje glasbe ter varstvo pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov. *Pravna praksa*, 34(49/50), str. 16–17.
12. Šepec, M., Damjan, M. (2017). Kazenskopravno varstvo avtorske materialne pravice v Republiki Sloveniji. *Podjetje in delo*, 8, str. 1459–1481.
13. Trampuž, M. (1994). Doktrina o konzumaciji v avtorskem pravu. *Podjetje in delo*, 5-6, str. 775–782.
14. Trampuž, M. (2020). Videospoti - izničenje fonogramov?. *Pravna praksa*, 39(49/50), 2020, str. II–VI.
15. Trampuž, M. (2021). Jezikovni prevodi avdiovizualnih del (1. del). *Pravna praksa*, 9, str. 9–11.
16. Trampuž, M. (2022). Zakonodajna ureditev videospotov. *Pravna praksa*, 25, str. 22.
17. Trampuž, M. (2023). Nadomestilo za privatno reproduciranje pri obnovljenih napravah. *Pravna praksa*, št. 31-32, str. 27.
18. Zonta, T., Bogataj Jančič, M. (2018). Od Marakeške pogodbe do spremembe ZASP. *Pravna praksa*, 37(45/46), str. 15-17.
19. Zupančič, A. (1996). Nova ureditev sorodnih pravic v ZASP. *Podjetje in delo*, 22(4), str. 463–482.
20. Zupančič A. (2000). Intelektualna lastnina: Sorodne pravice. *Podjetje in delo*, 6–7, str. 1293–1301.

6.3 PRISPEVKI V ZBORNIKIH, ENCIKLOPEDIČNI SESTAVKI IN POGlavJA V KNJIGAH

1. Avbelj, M. (2020). Proces raziskovanja in pisanja zaključnih del. V: *Metodologija znanstvenega raziskovanja / Jambrek, P. (ur.)*. Nova Gorica: Nova univerza, str. 215–227.
2. Damjan, M. (2022). Upravljanje avtorskih pravic na filmski glasbi. V: *Zbornik znanstvenih razprav = Ljubljana law review*. Ljubljana: Pravna fakulteta, 82, str. 235–255.
3. Drobež, E. (2019). 60. člen. V: *Komentar Ustave Republike Slovenije. Del 1: Človekove pravice in temeljne svoboščine / Avbelj, M. (ur.)*. Nova Gorica: Nova univerza, Evropska pravna fakulteta, str. 509–516.
4. Justinek, G. (2020). Raziskovalne metode v poslovnih vedah. V: *Metodologija znanstvenega raziskovanja / Jambrek, P. (ur.)*. Nova Gorica: Nova univerza, str. 153–170.

5. Novak, M. (2020). Metode raziskovanja prava. V: Metodologija znanstvenega raziskovanja / Jambrek, P. (ur.). Nova Gorica: Nova univerza, str. 37–46.
6. Oman, B. (1997a). 22. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 89–92.
7. Oman, B. (1997b). 23. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 92–94.
8. Oman, B. (1997c). 24. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 94–98.
9. Oman, B. (1997d). 33. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 109–111.
10. Ovčak Kos, M. (2023a). Pravni viri avtorskega prava in prava sorodnih pravic. V: Pravo intelektualne lastnine / Repas, M. (ur.). Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije, str. 491–501.
11. Ovčak Kos, M. (2023b). Materialne avtorske pravice. V: Pravo intelektualne lastnine / Repas, M. (ur.). Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije, str. 533–548.
12. Repas, M. (2023). Sorodne pravice. V: Pravo intelektualne lastnine / Repas, M. (ur.). Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije, str. 629–656.
13. Trampuž, M. (1997a). 1. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 15–19.
14. Trampuž, M. (1997b). 2. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 19–21.
15. Trampuž, M. (1997c). 3. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 21–24.
16. Trampuž, M. (1997d). 4. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 24–26.
17. Trampuž, M. (1997e). 15. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 67–70.
18. Trampuž, M. (1997f). 25. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 98–101.
19. Trampuž, M. (1997g). 37. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 122–125.
20. Trampuž, M. (1997h). 50. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 151–155.
21. Trampuž, M. (1997i). 176. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 406–414.
22. Trampuž, M. (1997j). 179. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 420–422.
23. Trampuž, M. (1997k). 181. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 423.
24. Trampuž, M. (2017). Dajanje na voljo javnosti kot dvostopenjska avtorska pravica. V: Izzivi prava v življenjski resničnosti / Pavliha, M., et al. (ur.). Ljubljana: Pravna fakulteta, str. 509–517.

25. Trampuž, M. (2002). 60. člen. V: Komentar Ustave Republike Slovenije / Šturm, L. (ur.). Ljubljana: Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, str. 598–610.
26. Virant, G., Šturm, L. (2002). 33. člen. V: Komentar Ustave Republike Slovenije / Šturm, L. (ur.). Ljubljana: Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, str. 342–351.
27. Virant, G. (2002). 67. člen. V: Komentar Ustave Republike Slovenije / Šturm, L. (ur.). Ljubljana: Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, str. 637–653.
28. Zirnstein, E. (2023). Vsebinske omejitve avtorske pravice. V: Pravo intelektualne lastnine / Repas, M. (ur.). Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije, str. 569–621.
29. Zupančič, A. (1997a). 122. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 296–298.
30. Zupančič, A. (1997b). 128. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 307–310.
31. Zupančič, A. (1997c). 129. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 310–312.
32. Zupančič, A. (1997d). 130. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 313–315.
33. Zupančič, A. (1997e). 132. člen. V: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP) s komentarjem. Ljubljana: Gospodarski vestnik, str. 317–318.

6.4 PRAVNI VIRI

1. Akt o notifikaciji nasledstva glede konvencij, za katere je depozitar vlada ZDA, haaških konvencij in konvencij o intelektualni lastnini. Uradni list RS, št. 24/92.
2. Bernska konvencija za varstvo književnih in umetniških del (BK). Uradni list SFRJ, št. 14/75; Uradni list SFRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/86; Uradni list RS, št. 24/92; Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 9/92 in 3/07.
3. Convention internationale sur la protection des artistes interprètes ou exécutants, des producteurs de phonogrammes et des organismes de radiodiffusion (Texte authentique). WIPO Lex, No. TRT/ROME/001.
4. Copyright and Related Rights Act (Unofficial consolidated version No. 14). PISRS.
5. Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi. Uradni list EU, L 167, 22. 6. 2001, str. 10–19. Zadnjič je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2019/790 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu in spremembi direktiv 96/9/ES in 2001/29/ES. Uradni list EU, L 130, 17. 5. 2019, str. 92.
6. Direktiva 2004/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine. Uradni list EU, L 157, 30. 4. 2004, str. 45.

7. Direktiva 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine. Uradni list EU, L 376, 27. 12. 2006, str. 28–35. Zadnjič je bila popravljena s Popravkom Direktive 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (UL L 376, 27.12.2006). Uradni list EU, L 205, 30. 7. 2016, str. 27–27 (SL).
8. Direktiva 2006/116/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o trajanju varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic. Uradni list EU, L 372, 27. 12. 2006, str. 12. Zadnjič je bila spremenjena z Direktivo 2011/77/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2011 o spremembi Direktive 2006/116/ES o trajanju varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic. Uradni list EU, L 265, 11. 10. 2011, str. 1.
9. Direktiva 2011/77/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2011 o spremembi Direktive 2006/116/ES o trajanju varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic. Uradni list EU, L 265, 11. 10. 2011, str. 1–5.
10. Direktiva 2012/28/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o nekaterih dovoljenih uporabah osirotelih del. Uradni list EU, L 299 z dne 27. 10. 2012, str. 5.
11. Direktiva 93/83/EGS z dne 27. septembra 1993 o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo. Uradni list EU, L 248, 6. 10. 1993, str. 15. Zadnjič je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2019/789 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o določitvi pravil glede izvrševanja avtorske in sorodnih pravic, ki se uporabljajo za določene spletne prenose radiodifuznih organizacij in retransmisije televizijskih ter radijskih programov, in spremembi Direktive Sveta 93/83/EGS. Uradni list EU, L 130, 17. 5. 2019, str. 82.
12. Direktiva (EU) 2017/1564 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2017 o določenih dovoljenih uporabah določenih del in drugih predmetov urejanja, zaščitenih z avtorsko pravico in sorodnimi pravicami, za slepe in slabovidne osebe ter osebe z drugimi motnjami branja ter o spremembi Direktive 2001/29/ES o usklajevanju določenih vidikov avtorske pravice in sorodnih pravic v informacijski družbi. Uradni list EU, L 242, 20. 9. 2017, str. 6.
13. Direktiva (EU) 2019/789 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o določitvi pravil glede izvrševanja avtorske in sorodnih pravic, ki se uporabljajo za določene spletne prenose radiodifuznih organizacij in retransmisije televizijskih ter radijskih programov, in spremembi Direktive Sveta 93/83/EGS. Uradni list EU, L 130, 17.5.2019, str. 82–91.
14. Direktiva (EU) 2019/790 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu in spremembi direktiv 96/9/ES in 2001/29/ES. Uradni list EU, L 130, 17. 5. 2019, str. 92–125.

15. Direktiva Sveta 92/100/EGS z dne 19. novembra 1992 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski, na področju intelektualne lastnine. Uradni list EU, L 346, 27. 11. 1992, str. 61–66.
16. Internationales Abkommen über den Schutz der ausübenden Künstler, der Hersteller von Tonträgern und der Sendeunternehmen. Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, št. 413/1973.
17. Konvencija za varstvo proizvajalcev fonogramov pred nedovoljenim presnemavanjem njihovih fonogramov (FK). Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 8/96.
18. Listina EU o temeljnih pravicah. Uradni list EU, C 202, 7. 6. 2016, str. 389–405.
19. Marakeški sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije – Aneks 1 C: Sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (TRIPS). Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 10/95.
20. Pogodba Evropske unije (PEU). Uradni list EU, C 202, 7. 6. 2016, str. 1–388.
21. Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU). Uradni list EU, C 202, 7. 6. 2016, str. 1–388.
22. Mednarodna konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij (RK). Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 8/96.
23. Pogodba svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (WPPT). Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 25/99.
24. Pogodba svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (WPPT) Ženeva (1996). Uradni list EU, L 89, 11/Zv. 33, 11. 4. 2000, str. str. 217–225.
25. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-?) št. 213-01/2000-1 z dne 29. 6. 2000. Poročevalec Državnega zbora Republike Slovenije, 6(47), str. 19–32.
26. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-B) št. 213-02/2004-1 z dne 19. 2. 2004. Poročevalec Državnega zbora Republike Slovenije, 3(20), str. 9–55.
27. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-C) št. 00713-49/2005/8 z dne 24. 11. 2005. Poročevalec Državnega zbora Republike Slovenije, 31(107), str. 29–50.
28. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-D) št. 00713-34/2006/6 z dne 19. 10. 2006. Državni zbor Republike Slovenije, 25. 10. 2006.
29. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-F) št. 00726-24/2013/10 z dne 30. 10. 2013. Državni zbor Republike Slovenije, 30. 10. 2013.
30. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-G) št. 00726-8/2015/11 z dne 28. 5. 2015. Državni zbor Republike Slovenije, 29. 5. 2015.

31. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravic (ZASP-H) št. 00726-6/2019/8 z dne 6. 6. 2019. Državni zbor Republike Slovenije, 7. 6. 2019.
32. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-I) št. 00704-258/2022/18 z dne 25. 8. 2022. Državni zbor Republike Slovenije, 26. 8. 2022.
33. Sklep Sveta 2000/278/ES z dne 16. marca 2000 o sprejetju Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici in Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih v imenu Evropske skupnosti. Uradni list EU, L 89, 11/Zv. 33, 11. 4. 2000, str. 208–209.
34. Sklep Sveta 94/800/ES z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi sporazumov doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986 – 1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti. Uradni list EU, L 336, 11/Zv. 21, 23. 12. 1994, str. 80–81.
35. Sklep Sveta (EU) 2018/254 z dne 15. februarja 2018 o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Marakeške pogodbe o olajšanem dostopu do objavljenih del za slepe in slabovidne osebe ter osebe z drugimi motnjami branja. Uradni list EU, L 48, 21. 2. 2018, str. 1–2.
36. Traité de l'OMPI sur les interprétations et exécutions et les phonogrammes (WPPT). WIPO Lex, No. TRT/WPPT/001.
37. Uredba (EU) 2017/1128 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o čezmejni prenosljivosti storitev spletnih vsebin na notranjem trgu. Uradni list EU, L 168, 30. 6. 2017, str. 1–11. Zadnjič je bila popravljena s Popravek Uredbe (EU) 2017/1128 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o čezmejni prenosljivosti storitev spletnih vsebin na notranjem trgu (UL L 168, 30.6.2017). Uradni list EU, L 198, 28. 7. 2017, str. 42–42.
38. Uredba (EU) 2017/1563 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2017 o čezmejni izmenjavi med Unijo in tretjimi državami izvodov v dostopnem formatu določenih del in drugih predmetov urejanja, zaščitenih z avtorsko pravico in sorodnimi pravicami, v korist slepih in slabovidnih oseb ter oseb z drugimi motnjami branja. Uradni list EU, L 242, 20. 9. 2017, str. 1–5.
39. Uredba o določitvi načina izračunavanja in plačila pravičnega nadomestila za uporabo del, ki jim preneha status osirotelega dela. Uradni list RS, št. 76/15.
40. Uredba o pristupanju Medunarodnoj konvenciji za zaščito umjetnika izvođača, proizvođača fonograma i organizacija za radiodifuziju. Narodne novine Republike Hrvatske, št. 12/1999.
41. Ustava Republike Slovenije (URS). Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a.
42. Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP). Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15, 63/16 – ZKUASP, 59/19 in 130/22.
43. Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP/95). Uradni list RS, št. 21/95.

44. Zakon o avtorski pravici (ZAP). Uradni list SFRJ, št. 19/78, 24/86, 21/90.
45. Zakon o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (ZKUASP). Uradni list RS, št. 63/16 in 130/22.
46. Zakon o potrditvi Pogodbe o izvedbah in fonogramih Svetovne organizacije za intelektualno lastnino. Narodne novine Republike Hrvatske, št. 6/2000.
47. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-A). Uradni list RS, št. 9/01.
48. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-B). Uradni list RS, št. 43/04.
49. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-C). Uradni list RS, št. 17/06.
50. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-D). Uradni list RS, št. 139/06.
51. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-F). Uradni list RS, št. 110/13.
52. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-G). Uradni list RS, št. 56/15.
53. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-H). Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15, 63/16 – ZKUASP, 59/19.
54. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-I). Uradni list RS, št. 130/22.
55. Zakon o ratifikaciji Marakeškega sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (MMSTO). Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 10/95.
56. Zakon o ratifikaciji Mednarodne konvencije za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij (MKVIPF). Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 8/96.
57. Zakon o ratifikaciji Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici (MSOILAP). Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 25/99.
58. Zakon o ratifikaciji Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (MSOILIF). Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 25/99.
59. Zakon o sodiščih (ZS). Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDSL-A, 63/13, 17/15, 23/17 – ZSSve, 22/18 – ZSICT, 16/19 – ZNP-1, 104/20, 203/20 – ZIUPOPVE in 18/23 – ZDU-10 in 42/24 – odl. US.
60. WIPO-Vertrag über Darbietungen und Tonträger (WPPT) Genf (1996). Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, št. 28/2010.

6.5 SODNA PRAKSA

1. SEU, *ACI Adam BV in drugi proti Stichting de ThuisKopie in Stichting Onderhandelingen ThuisKopie vergoeding*, Sodišče Evropske unije, C-435/12, 10. 4. 2014, ECLI:EU:C:2014:254.
2. SEU, *Advocaten voor de Wereld VZW proti Leden van de Ministerraad*, Sodišče Evropske unije, C-303/05, 3. 5. 2007, ECLI:EU:C:2007:261.
3. SEU, *Airfield NV in Canal Digitaal BV proti Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (Sabam) in Airfield NV proti Agicoa Belgium BVBA*, Sodišče Evropske unije, C-431/09 in C-432/09, 13. 10. 2011, ECLI:EU:C:2011:648.
4. SEU, *Akzo Nobel Chemicals Ltd in Akros Chemicals Ltd proti Evropski komisiji*, Sodišče Evropske unije, C-550/07 P, 14. 9. 2010, ECLI:EU:C:2010:512.
5. SEU, *Amazon.com International Sales Inc. in drugi proti Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH*, Sodišče Evropske unije, C-521/11, 11. 7. 2013, ECLI:EU:C:2013:515.
6. SEU, *Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (Ametic) proti Administración General del Estado in drugim*, Sodišče Evropske unije, C-263/21, 8. 9. 2022, ECLI:EU:C:2022:644.
7. SEU, *Atresmedia Corporación de Medios de Comunicación S.A. proti Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI) in Artistas e Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE)*, Sodišče Evropske unije, C-147/19, 18. 11. 2020, ECLI:EU:C:2020:935.
8. SEU, *Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH proti Amazon EU Sàrl in drugi*, Sodišče Evropske unije, C-572/14, 21. 4. 2016, ECLI:EU:C:2016:286.
9. SEU, *Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH proti Strato AG*, Sodišče Evropske unije, C-433/20, 24. 3. 2022, ECLI:EU:C:2022:217.
10. SEU, *Bastei Lübbe GmbH & Co. KG proti Michael Strotzer*, Sodišče Evropske unije, C-149/17, 18. 10. 2018, ECLI:EU:C:2018:841.
11. SEU, *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) proti Netlog NV*, Sodišče Evropske unije, C-360/10, 16. 2. 2012, ECLI:EU:C:2012:85.
12. SEU, *BestWater International GmbH proti Michaelu Mebesu in Stefanu Potschu*, Sodišče Evropske unije, C-348/13, 21. 10. 2014, ECLI:EU:C:2014:2315.
13. SEU, *Bezpečnostní softwarová asociace - Svaz softwarové ochrany proti Ministerstvu kultury*, Sodišče Evropske unije, C-393/09, 22. 12. 2010, ECLI:EU:C:2010:816.
14. SEU, *Blue Air Aviation SA proti UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor in Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR)*

- proti Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC) „CFR Călători“ SA*, Sodișče Evropske unije, C-775/21 in C-826/21, 20. 4. 2023, ECLI:EU:C:2023:307.
15. SEU, *BY proti CX*, Sodișče Evropske unije, C-637/19, 28. 10. 2020, ECLI:EU:C:2020:863.
 16. SEU, *Circul Globus București (Circ & Variete Globus București) proti Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România - Asociația pentru Drepturi de Autor (UCMR - ADA)*, Sodișče Evropske unije, C-283/10, 24. 11. 2011, ECLI: ECLI:EU:C:2011:772.
 17. SEU, *Citadines Betriebs GmbH proti MPLC Deutschland GmbH*, Sodișče Evropske unije, C-723/22, 11. 4. 2024, ECLI:EU:C:2024:289.
 18. SEU, *Constantin Film Verleih GmbH proti YouTube LLC in Google Inc.*, Sodișče Evropske unije, C-264/19, 9. 7. 2020, ECLI:EU:C:2020:542.
 19. SEU, *Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S*, Sodișče Evropske unije, C-463/12, 5. 3. 2015, ECLI:EU:C:2015:144.
 20. SEU, *Coty Germany GmbH proti Stadtsparkasse Magdeburg*, Sodișče Evropske unije, C-580/13, 16. 7. 2015, ECLI:EU:C:2015:485.
 21. SEU, *Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA) in drugi proti Administración del Estado in Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (AMETIC)*, Sodișče Evropske unije, C-470/14, 9. 6. 2016, ECLI:EU:C:2016:418.
 22. SEU, *Football Association Premier League Ltd in drugi proti QC Leisure in drugi in Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd*, Sodișče Evropske unije, C-403/08 in C-429/08, 4. 10. 2011, ECLI:EU:C:2011:631.
 23. SEU, *Föreningen Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå u.p.a. (Stim) in Svenska artisters och musikers intresseorganisation ek. för. (SAMI) proti Fleetmanager Sweden AB in Nordisk Biluthyrning AB*, Sodișče Evropske unije, C-753/18, 2. 4. 2020, ECLI:EU:C:2020:268.
 24. SEU, *Frank Peterson proti Google LLC in drugim in Elsevier Inc. proti Cyando AG*, Sodișče Evropske unije, C-682/18 in C-683/18, 22. 6. 2021, ECLI:EU:C:2021:503.
 25. SEU, *Funke Medien NRW GmbH proti Bundesrepublik Deutschland*, Sodișče Evropske unije, C-469/17, 29. 7. 2019, ECLI:EU:C:2019:623.
 26. SEU, *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA) proti GL*, Sodișče Evropske unije, C-135/23, 20. 6. 2024, ECLI:EU:C:2024:526.
 27. SEU, *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV in drugim*, Sodișče Evropske unije, C-160/15, 8. 9. 2016, ECLI:EU:C:2016:644.
 28. SEU, *Heinz Huber proti Bundesrepublik Deutschland*, Sodișče Evropske unije, C-524/06, 16. 12. 2008, ECLI:EU:C:2008:724.
 29. SEU, *Herbert Schaible proti Land Baden-Württemberg*, Sodișče Evropske unije, C-101/12, 17. 10. 2013, ECLI:EU:C:2013:661.

30. SEU, *Hewlett-Packard Belgium SPRL proti Reprobel SCRL*, Sodišče Evropske unije, C-572/13, 12. 11. 2015, ECLI:EU:C:2015:750.
31. SEU, *ITV Broadcasting Ltd in drugi proti TV Catch Up Ltd*, Sodišče Evropske unije, C-607/11, 7. 3. 2013, ECLI:EU:C:2013:147.
32. SEU, *Lagardère Active Broadcast proti Société pour la perception de la rémunération équitable (SPRE) in Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL)*, Sodišče Evropske unije, C-192/04, 14. 7. 2005, ECLI:EU:C:2005:475.
33. SEU, *Land Nordrhein-Westfalen proti Dirku Renckhoffu*, Sodišče Evropske unije, C-161/17, 7. 8. 2018, ECLI:EU:C:2018:634.
34. SEU, *Marc Soulier in Sara Doke proti Ministre de la Culture et de la Communication in Premier ministre*, Sodišče Evropske unije, C-301/15, 16. 11. 2016, ECLI:EU:C:2016:878.
35. SEU, *Martin Luksan proti Petrus van der Letu*, Sodišče Evropske unije, C-277/10, 9. 2. 2012, ECLI:EU:C:2012:65.
36. SEU, *Mediakabel BV proti Commissariaat voor de Media*, Sodišče Evropske unije, C-89/04, 2. 6. 2005, ECLI:EU:C:2005:348.
37. SEU, *Minister Finansów proti Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno-Muzycznych SAWP (SAWP)*, Sodišče Evropske unije, C-37/16, 18. 1. 2017, ECLI:EU:C:2017:22.
38. SEU, *Metronome Musik GmbH proti Music Point Hokamp GmbH*, Sodišče Evropske unije, C-200/96, 28. 4. 1998, ECLI:EU:C:1998:172.
39. SEU, *Microsoft Mobile Sales International Oy, anciennement Nokia Italia SpA in drugi proti Ministero per i beni e le attività culturali (MiBAC) in drugim*, Sodišče Evropske unije, C-110/15, 22. 9. 2016, ECLI:EU:C:2016:717.
40. SEU, *Mircom International Content Management & Consulting (M.I.C.M.) Limited proti Telenet BVBA*, Sodišče Evropske unije, C-597/19, 17. 6. 2021, ECLI:EU:C:2021:492.
41. SEU, *C More Entertainment AB proti Linusu Sandbergu*, Sodišče Evropske unije, C-279/13, 26. 3. 2015, ECLI:EU:C:2015:199.
42. SEU, *Nederlands Uitgeversverbond in Groep Algemene Uitgevers proti Tom Kabinet Internet BV in drugim*, Sodišče Evropske unije, C-263/18, 19. 12. 2019, ECLI:EU:C:2019:1111.
43. SEU, *Nils Svensson in drugi proti Retriever Sverige AB*, Sodišče Evropske unije, C-466/12, 13. 2. 2014, ECLI:EU:C:2014:76.
44. SEU, *Ocilion IPTV Technologies GmbH proti Seven.One Entertainment Group GmbH in Puls 4 TV GmbH & Co. KG*, Sodišče Evropske unije, C-426/21, 13. 7. 2023, ECLI:EU:C:2023:564.
45. SEU, *OP in drugi proti Glavna direksia „Pozharna bezopasnost i zashtita na naselenieto“ kam Ministerstvo na vatreshnite raboti*, Sodišče Evropske unije, od C-529/21 do C-536/21 in od C-732/21 do C-738/21, 4. 5. 2023, ECLI:EU:C:2023:374.

46. SEU, *Organismos Sillogikis Diacheirisis Dimiourgou Theatrikon kai Optikoakoustikon Ergon proti Divani Akropolis Anonimi Xenodocheiaki kai Touristiki Etaireai*, Sodišče Evropske unije, C-136/09, 18. 3. 2010, ECLI:EU:C:2010:151.
47. SEU, *OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s. proti Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s.*, Sodišče Evropske unije, C-351/12, 27. 2. 2014, ECLI:EU:C:2014:110.
48. SEU, *Padawan SL proti Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE)*, Sodišče Evropske unije, C-467/08, 21. 10. 2010, ECLI:EU:C:2010:620.
49. SEU, *Paul Vervloet in drugi proti Ministerraad*, Sodišče Evropske unije, C-76/15, 21. 12. 2016, ECLI:EU:C:2016:975.
50. SEU, *Pelham GmbH in drugi proti Ralfu Hütterju in Florianu Schneider-Eslebnu*, Sodišče Evropske unije, C-476/17, 29. 7. 2019, ECLI:EU:C:2019:624.
51. SEU, *Petya Milkova proti Izpalnitelen direktor na Agentsiata za privatizatsia i sledprivatizatsionen kontrol*, Sodišče Evropske unije, C-406/15, 9. 3. 2017, ECLI:EU:C:2017:198.
52. SEU, *Phonographic Performance (Ireland) Limited proti Ireland in Attorney General*, Sodišče Evropske unije, C-162/10, 15. 3. 2012, ECLI:EU:C:2012:141.
53. SEU, Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (Nemčija) 15. februarja 2024, *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte e.V. (GEMA)/VHC 2 Seniorenresidenz und Pflegeheim gGmbH*, Sodišče Evropske unije, C-127/24, Uradni list EU, C, C/2024/3585, 17. 6. 2024.
54. SEU, Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Bundesverwaltungsgericht (Avstrija) 3. septembra 2024, *Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH in AKM eingetragene Genossenschaft mit beschränkter Haftung/Aufsichtsbehörde für Verwertungsgesellschaften*, Sodišče Evropske unije, C-579/24, Uradni list EU, C, C/2024/7021, 2. 12. 2024.
55. SEU, Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Curtea de Apel București (Romunija) 19. januarja 2024, *DADA Music SRL, Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR)/Asociația Radiourilor Locale și Regionale (ARLR)*, Sodišče Evropske unije, C-37/24, Uradni list EU, C, C/2024/2728, 29. 4. 2024.
56. SEU, Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemska) 17. julija 2024, *Stichting Onderhandeligen Thuiskopie vergoeding, Stichting de Thuiskopie/HP Nederland BV, Dell BV, Stichting Overlegorgaan Blanco Informatiedragers*, Sodišče Evropske unije, C-496/24, Uradni list EU, C, C/2024/6242, 28. 10. 2024.
57. SEU, *Recorded Artists Actors Performers Ltd proti Phonographic Performance (Ireland) Ltd in drugim*, Sodišče Evropske unije, C-265/19, 8. 9. 2020, ECLI:EU:C:2020:677.

58. SEU, *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH proti Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)*, Sodišče Evropske unije, C-117/15, 31. 5. 2016, ECLI:EU:C:2016:379.
59. SEU, *Reprobel CV proti Copaco Belgium NV*, Sodišče Evropske unije, C-230/23, 14. 11. 2024, ECLI: ECLI:EU:C:2024:951.
60. SEU, *Republika Poljska proti Evropskemu parlamentu in Svetu Evropske unije*, Sodišče Evropske unije, C-401/19, 26. 4. 2022, ECLI:EU:C:2022:297.
61. SEU, *SBS Belgium NV proti Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (SABAM)*, Sodišče Evropske unije, C-325/14, 19. 11. 2015, ECLI:EU:C:2015:764.
62. SEU, *Scarlet Extended SA proti Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM)*, Sodišče Evropske unije, C-70/10, 24. 11. 2011, ECLI:EU:C:2011:771.
63. SEU, *Seven.One Entertainment Group GmbH proti Corint Media GmbH*, Sodišče Evropske unije, C-260/22, 23. 11. 2023, ECLI:EU:C:2023:900.
64. SEU, Sklepni predlogi generalne pravobranilke V. Trstenjak, *Martin Luksan proti Petrus van der Letu*, C-277/10, 6. 9. 2011, ECLI:EU:C:2011:545.
65. SEU, Sklepni predlogi generalnega pravobranilca G. Hogana, *Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH proti Strato AG*, C-433/20, 23. 9. 2021, ECLI:EU:C:2021:763.
66. SEU, Sklepni predlogi generalnega pravobranilca G. Hogana, *BY proti CX*, Sodišče Evropske unije, C-637/19, 3. 9. 2020, ECLI:EU:C:2020:650.
67. SEU, Sklepni predlogi generalnega pravobranilca M. Szpunarja, *Bastei Lübbe GmbH & Co. KG proti Michael Strotzer*, C-149/17, 6. 6. 2018, ECLI:EU:C:2018:400.
68. SEU, *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, Sodišče Evropske unije, C-306/05, 7. 12. 2006, ECLI:EU:C:2006:764.
69. SEU, *Sociedade Portuguesa de Autores CRL proti Ministério Público in drugim*, Sodišče Evropske unije, C-151/15, 14. 7. 2015, ECLI:EU:C:2015:468.
70. SEU, *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsu*, Sodišče Evropske unije, C-135/10, 15. 3. 2012, ECLI:EU:C:2012:140.
71. SEU, *Société Arcelor Atlantique et Lorraine in drugi proti Premier ministre, Ministre de l'Écologie et du Développement durable in Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie*, Sodišče Evropske unije, C-127/07, 16. 12. 2008, ECLI:EU:C:2008:728.
72. SEU, *Spiegel Online GmbH proti Volker Beck*, Sodišče Evropske unije, C-516/17, 29. 7. 2019, ECLI:EU:C:2019:625.
73. SEU, *Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM) proti Canal+ Luxembourg Sàrl*, Sodišče Evropske unije, C-290/21, 25. 5. 2023, ECLI:EU:C:2023:424.

74. SEU, *Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM) proti Zürs.net Betriebs GmbH*, Sodišče Evropske unije, C-138/16, 16. 3. 2017, ECLI:EU:C:2017:218.
75. SEU, *Stichting Brein proti Jacku Frederiku Wullemsu*, Sodišče Evropske unije, C-527/15, 26. 4. 2017, ECLI:EU:C:2017:300.
76. SEU, *Stichting Brein proti Ziggo BV in XS4All Internet BV*, Sodišče Evropske unije, C-610/15, 14. 6. 2017, ECLI:EU:C:2017:456.
77. SEU, *Stichting de Thuiskopie proti Opus Supplies Deutschland GmbH in drugi*, Sodišče Evropske unije, C-462/09, 16. 6. 2011, ECLI:EU:C:2011:397.
78. SEU, *Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten (SENA) proti Nederlandse Omroep Stichting (NOS)*, Sodišče Evropske unije, C-245/00, 6. 2. 2003, ECLI:EU:C:2003:68.
79. SEU, *The Queen proti Secretary of State for the Home Department, ex parte Nana Yaa Konadu Yiadom*, Sodišče Evropske unije, C-357/98, 9. 11. 2000, ECLI:EU:C:2000:604.
80. SEU, *UPC Telekabel Wien GmbH proti Constantin Film Verleih GmbH in Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH*, Sodišče Evropske unije, C-314/12, 27. 3. 2014, ECLI:EU:C:2014:192.
81. SEU, *VB proti Glavna direksia „Pozharna bezopasnost i zashtita na naselenieto“ kam Ministerstvo na vatreshnite raboti*, Sodišče Evropske unije, C-262/20, 24. 2. 2022, ECLI:EU:C:2022:117.
82. SEU, *VCAST Limited proti RTI SpA*, Sodišče Evropske unije, C-265/16, 29. 11. 2017, ECLI:EU:C:2017:913.
83. SEU, *Veliko vojvodstvo Luksemburg proti Berthe Linster, Aloyse Linster in Yvonne Linster*, Sodišče Evropske unije, C-287/98, 19. 9. 2000, ECLI:EU:C:2000:468.
84. SEU, *Verwertungsgesellschaft Wort (VG Wort) proti Kyocera in drugim (C-457/11) in Canon Deutschland GmbH (C-458/11) ter Fujitsu Technology Solutions GmbH (C-459/11) in Hewlett-Packard GmbH (C-460/11) proti Verwertungsgesellschaft Wort (VG Wort)*, Sodišče Evropske unije, od C-457/11 do C-460/11, 27. 6. 2013, ECLI:EU:C:2013:426.
85. SEU, *VG Bild-Kunst proti Stiftung Preußischer Kulturbesitz*, Sodišče Evropske unije, C-392/19, 9. 3. 2021, ECLI:EU:C:2021:181.
86. SEU, *Wolfgang Glatzel proti Freistaat Bayern*, Sodišče Evropske unije, C-356/12, 22. 5. 2014, ECLI:EU:C:2014:350.
87. SEU, *Zvezna republika Nemčija proti Komisiji Evropskih skupnosti*, Sodišče Evropske unije, C-156/98, 19. 9. 2000, ECLI:EU:C:2000:467.
88. USRS, *Odločba U-I-240/10-15*, Ustavno sodišče Republike Slovenije, 16. 5. 2013, ECLI:SI:USRS:2013:U.I.240.10.
89. UPRS, *Sodba I U 1003/2020-31*, Upravno sodišče Republike Slovenije, 10. 6. 2021, ECLI:SI:UPRS:2021:I.U.1003.2020.31.
90. UPRS, *Sodba I U 57/2016-21*, Upravno sodišče Republike Slovenije, 26. 9. 2018, ECLI:SI:UPRS:2018:I.U.57.2016.21.
91. USRS, *Odločba U-I-60/98*, Ustavno sodišče Republike Slovenije, 16. 7. 1998.

92. VSL, Sklep I Cp 831/2011, Višje sodišče v Ljubljani, 14. 9. 2011, ECLI:SI:VSLJ:2011:I.CP.831.2011.
93. VSL, Sklep in sodba I Cpg 1084/2011, Višje sodišče v Ljubljani, 12. 1. 2012, ECLI:SI:VSLJ:2012:I.CPG.1084.2011.
94. VSL, Sodba I Cp 114/2018, Višje sodišče v Ljubljani, 26. 9. 2018, ECLI:SI:VSLJ:2018:I.CP.114.2018.
95. VSL, Sodba I Cp 2436/2017, Višje sodišče v Ljubljani, 7. 3. 2018, ECLI:SI:VSLJ:2018:I.CP.2436.2017.
96. VSL, Sodba I Cp 270/2016, Višje sodišče v Ljubljani, 4. 5. 2016, ECLI:SI:VSLJ:2016:I.CP.270.2016.
97. VSL, Sodba I Cp 3494/2015, Višje sodišče v Ljubljani, 9. 3. 2016, ECLI:SI:VSLJ:2016:I.CP.3494.2015.
98. VSL, Sodba I Cpg 1265/2013, Višje sodišče v Ljubljani, 10. 7. 2014, ECLI:SI:VSLJ:2014:I.CPG.1265.2013.
99. VSL, Sodba I Cpg 396/2013, Višje sodišče v Ljubljani, 28. 3. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:I.CPG.396.2013.
100. VSL, Sodba I Cp 866/2017, Višje sodišče v Ljubljani, 6. 9. 2017, ECLI:SI:VSLJ:2017:I.CP.866.2017.
101. VSL, Sodba I Cpg 929/2004, Višje sodišče v Ljubljani, 20. 10. 2005, ECLI:SI:VSLJ:2005:I.CPG.929.2004.
102. VSL, sodba in sklep I Cpg 1352/2011, Višje sodišče v Ljubljani, 21. 6. 2012, ECLI:SI:VSLJ:2012:I.CPG.1352.2011.
103. VSL, Sodba in sklep I Cp 997/2016, Višje sodišče v Ljubljani, 14. 9. 2016, ECLI:SI:VSLJ:2016:I.CP.997.2016.
104. VSL, Sodba in sklep II Cp 371/2013, Višje sodišče v Ljubljani, 19. 6. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:II.CP.371.2013.
105. VSL, Sodba in sklep V Cpg 488/2018, Višje sodišče v Ljubljani, 23. 8. 2018, ECLI:SI:VSLJ:2018:V.CPG.488.2018.
106. VSL, Sodba II Cp 1083/2013, Višje sodišče v Ljubljani, 18. 9. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:II.CP.1083.2013.
107. VSL, Sodba II Cp 1223/2013, Višje sodišče v Ljubljani, 21. 8. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:II.CP.1223.2013.
108. VSL, Sodba II Cp 1312/2013, Višje sodišče v Ljubljani, 18. 9. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:II.CP.1312.2013.
109. VSL, Sodba II Cp 1647/2013, Višje sodišče v Ljubljani, 17. 7. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:II.CP.1647.2013.
110. VSL, Sodba II Cp 207/2013, Višje sodišče v Ljubljani, 10. 7. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:II.CP.207.2013.
111. VSL, Sodba II Cp 2261/2013, Višje sodišče v Ljubljani, 11. 12. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:II.CP.2261.2013.
112. VSL, Sodba II Cp 2313/2019, Višje sodišče v Ljubljani, 17. 4. 2020, ECLI:SI:VSLJ:2020:II.CP.2313.2019.

113. VSL, Sodba II Cp 2389/2011, Višje sodišče v Ljubljani, 25. 1. 2012, ECLI:SI:VSLJ:2012:II.CP.2389.2011.
114. VSL, Sodba II Cp 2951/2012, Višje sodišče v Ljubljani, 19. 6. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:II.CP.2951.2012.
115. VSL, Sodba II Cp 3022/2012, Višje sodišče v Ljubljani, 19. 6. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:II.CP.3022.2012.
116. VSL, Sodba II Cp 3237/2012, Višje sodišče v Ljubljani, 10. 7. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:II.CP.3237.2012.
117. VSL, Sodba II Cp 3287/2012, Višje sodišče v Ljubljani, 12. 6. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:II.CP.3287.2012.
118. VSL, Sodba II Cp 601/2013, Višje sodišče v Ljubljani, 3. 7. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:II.CP.601.2013.
119. VSL, Sodba II Cp 602/2013, Višje sodišče v Ljubljani, 5. 6. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:II.CP.602.2013.
120. VSL, Sodba II Cp 679/2013, Višje sodišče v Ljubljani, 11. 9. 2013, ECLI:SI:VSLJ:2013:II.CP.679.2013.
121. VSL, Sodba V Cpg 1153/2016, Višje sodišče v Ljubljani, 21. 9. 2016, ECLI:SI:VSLJ:2016:I.CP.1153.2016.
122. VSL, Sodba V Cpg 1177/2014, Višje sodišče v Ljubljani, 27. 1. 2016, ECLI:SI:VSLJ:2016:V.CPG.1177.2014.
123. VSL, Sodba V Cpg 154/2019, Višje sodišče v Ljubljani, 18. 4. 2019, ECLI:SI:VSLJ:2019:V.CPG.154.2019.
124. VSL, Sodba V Cpg 202/2023, Višje sodišče v Ljubljani, 19. 12. 2023, ECLI:SI:VSLJ:2023:V.CPG.202.2023.
125. VSL, Sodba V Cpg 37/2019, Višje sodišče v Ljubljani, 7. 3. 2019, ECLI:SI:VSLJ:2019:V.CPG.37.2019.
126. VSL, Sodba V Cpg 487/2016, Višje sodišče v Ljubljani, 12. 10. 2016, ECLI:SI:VSLJ:2016:V.CPG.487.2016.
127. VSL, Sodba V Cpg 490/2020, Višje sodišče v Ljubljani, 22. 10. 2020, ECLI:SI:VSLJ:2020:V.CPG.490.2020.
128. VSL, Sodba V Cpg 56/2016, Višje sodišče v Ljubljani, 12. 10. 2016, ECLI:SI:VSLJ:2016:V.CPG.56.2016.
129. VSL, Sodba V Cpg 56/2023, Višje sodišče v Ljubljani, 20. 06. 2023, ECLI:SI:VSLJ:2023:V.CPG.56.2023.
130. VSL, Sodba V Cpg 571/2018, Višje sodišče v Ljubljani, 23. 8. 2018, ECLI:SI:VSLJ:2018:V.CPG.571.2018.
131. VSL, Sodba V Cpg 583/2016, Višje sodišče v Ljubljani, 26. 10. 2016, ECLI:SI:VSLJ:2016:V.CPG.583.2016.
132. VSL, Sodba V Cpg 631/2018, Višje sodišče v Ljubljani, 30. 8. 2018, ECLI:SI:VSLJ:2018:V.CPG.631.2018.
133. VSL, Sodba V Cpg 668/2016, Višje sodišče v Ljubljani, 30. 11. 2016, ECLI:SI:VSLJ:2016:V.CPG.668.2016.

134. VSL, Sodba V Cpg 730/2019, Višje sodišče v Ljubljani, 22. 1. 2020, ECLI:SI:VSLJ:2020:V.CPG.730.2019.
135. VSL, Sodba V Cpg 744/2018, Višje sodišče v Ljubljani, 30. 8. 2018, ECLI:SI:VSLJ:2018:I.CPG.744.2017.
136. VSL, Sodba V Cpg 792/2019, Višje sodišče v Ljubljani, 23. 12. 2019, ECLI:SI:VSLJ:2019:V.CPG.792.2019.
137. VSL, Sodba V Cpg 817/2016, Višje sodišče v Ljubljani, 3. 11. 2016, ECLI:SI:VSLJ:2016:V.CPG.817.2016.
138. VSL, Sodba V Cpg 828/2017, Višje sodišče v Ljubljani, 7. 11. 2017, ECLI:SI:VSLJ:2017:V.CPG.828.2017.
139. VSL, Sodba V Cpg 865/2018, Višje sodišče v Ljubljani, 13. 12. 2018, ECLI:SI:VSLJ:2018:V.CPG.865.2018.
140. VSL, Sodba V Cpg 890/2017, Višje sodišče v Ljubljani, 12. 10. 2017, ECLI:SI:VSLJ:2017:V.CPG.890.2017.
141. VSL, Sodba V Cpg 939/2017, Višje sodišče v Ljubljani, 16. 11. 2017, ECLI:SI:VSLJ:2017:V.CPG.939.2017.
142. VSRS, Sklep II DoR 199/2016, Vrhovno sodišče Republike Slovenije, 27. 10. 2016, ECLI:SI:VSRS:2016:II.DOR.199.2016.
143. VSRS, Sodba II Ips 126/2012, Vrhovno sodišče Republike Slovenije, 6. 11. 2014, ECLI:SI:VSRS:2014:II.IPS.126.2012.
144. VSRS, Sodba III Ips 70/2015, Vrhovno sodišče Republike Slovenije, 9. 12. 2016, ECLI:SI:VSRS:2016:III.IPS.70.2015.

6.6 SPLETNI VIRI

1. 1124-IV Prvotno besedilo amandmaja 1. 12. 2006 [DeSUS - Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije]. Državni zbor Republike Slovenije. URL: https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/zakonodaja/izbran!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vM AfIjo8zivSy9Hb283Q0N3E3dLQwCQ7z9g7w8nAwsnMz1w9EUGAWZGgS6GDn 5BhsYGwQHG-pHEaPfAAdwNCBOPx4FUfiNL8gNDQ11VFQEAAAXcoa4!/dz/d5/L2dBISEvZ0FBI S9nQSEh/?uid=C12565D400354E68C125723A0033B503&db=kon_zak&mandat =IV&tip=doc, 8. 4. 2025.
2. A. v. B. (Gesellschaftsvertrag). European Union Intellectual Property Office (EUIPO). URL: <https://euipo.europa.eu/eSearchCLW/#key/national/76816afa-98b3-41e4-979e-353c25611ec8>, 4. 12. 2024.
3. Association „Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība” v. SIA „Dandelion Apartments & Suites”. European Union Intellectual Property Office (EUIPO). URL: <https://euipo.europa.eu/eSearchCLW/#key/national/3c1e0c86-be6b-4d32-983c-e335705a76e7>, 4. 12. 2024.

4. Avtorska in sorodne pravice na enotnem digitalnem trgu. EU, 12. 7. 2019. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/LSU/?uri=CELEX:32019L0790#keyterm_E0001, 28. 11. 2024.
5. Avtorska in sorodne pravice: satelitska radiodifuzija in kabelska retransmisija. EU, 7. 11. 2019. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/LSU/?uri=CELEX:01993L0083-20190606>, 28. 11. 2024.
6. Avtorska in sorodne pravice: trajanje varstva. EU, 11. 1. 2019. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/LSU/?uri=CELEX:02006L0116-20111031>, 28. 11. 2024.
7. Avtorska in sorodne pravice v informacijski družbi. EU, 23. 9. 2021. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/LSU/?uri=CELEX:32001L0029>, 28. 11. 2024.
8. Avtorske pravice – spletni prenosi radiodifuznih organizacij ter retransmisije televizijskih in radijskih programov. EU, 21. 10. 2019. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/LSU/?uri=celex:32019L0789>, 28. 11. 2024.
9. Bernska konvencija za varstvo književnih in umetniških del, Pariz, 24. 7. 1971. PISRS. URL: https://pisrs.si/mednarodniAkt?id=MA2847__1999, 8. 12. 2024.
10. Copydan Verdens TV v. Region Midtjylland. European Union Intellectual Property Office (EUIPO). URL: <https://euipo.europa.eu/eSearchCLW/#key/national/ca79ccc2-7d31-463f-aeac-7d0ad20b5b8f>, 4. 12. 2024.
11. Direktiva o izvajanju Marakeške pogodbe v EU. EU, 21. 3. 2019. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/LSU/?uri=CELEX:32017L1564>, 28. 11. 2024.
12. Koda v. Vejen Kommune. European Union Intellectual Property Office (EUIPO). URL: <https://euipo.europa.eu/eSearchCLW/#key/national/b44d2d54-1bc3-4298-a2ed-e527ac09a43d>, 4. 12. 2024.
13. Lietuvos autorių teisių gynimo asociacijos agentūra (LATGA-A) v. UAB "Trajektorija". European Union Intellectual Property Office (EUIPO). URL: <https://euipo.europa.eu/eSearchCLW/#key/national/f779c2b4-0ac1-4be7-a153-83a9fad5d1d5>, 4. 12. 2024.
14. Portuguese Society of Authors v Accused. European Union Intellectual Property Office (EUIPO). URL: <https://euipo.europa.eu/eSearchCLW/#key/national/a770f294-b3c5-4a11-ba24-87148ef1785c>, 4. 12. 2024.
15. Širši dostop do gradiv, zaščitenih z avtorskimi pravicami – osirotela dela. EU, 14. 6. 2018. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/LSU/?uri=CELEX:32012L0028#keyterm_E0002, 28. 11. 2024.
16. Intellectual property: protection and enforcement. WTO. URL: https://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/tif_e/agrm7_e.htm, 28. 11. 2024.
17. Konvencija za varstvo proizvajalcev fonogramov pred nedovoljenim presnemavanjem njihovih fonogramov. PISRS. URL: https://pisrs.si/mednarodniAkt?id=MA1141__1995, 22. 11. 2024.

18. Marakeški sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije. PISRS. URL: https://pisrs.si/mednarodniAkt?id=MA1007__1994, 22. 11. 2024.
19. Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih. PISRS. URL: https://pisrs.si/mednarodniAkt?id=MA1849__1997, 22. 11. 2024.
20. Sporazum o STO. EU, 14. 7. 2023. URL: <https://eur-lex.europa.eu/SL/legal-content/summary/wto-agreement.html>, 28. 11. 2024.
21. STO: sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine. EU, 18. 4. 2017, URL: <https://eur-lex.europa.eu/SL/legal-content/summary/wto-agreement-on-trade-related-aspects-of-intellectual-property.html>, 28. 11. 2024.
22. Pravica dajanja v najem, pravica posojanja in določene druge pravice, sorodne avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine. EU, 16. 6. 2014. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/LSU/?uri=CELEX:02006L0115-20061227>, 28. 11. 2024.
23. Summary of the WIPO Performances and Phonograms Treaty (WPPT) (1996). World Intellectual Property Organization (WIPO). URL: https://www.wipo.int/treaties/en/ip/wppt/summary_wppt.html, 28. 11. 2024.
24. Uveljavljanje pravic intelektualne lastnine. EU, 11. 6. 2018. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/LSU/?uri=celex:32004L0048>, 28. 11. 2024.
25. X v. Y (Hotel broadcasting system). European Union Intellectual Property Office (EUIPO). URL: <https://euipo.europa.eu/eSearchCLW/#key/national/a98865a5-dc10-4817-b7e8-acd4e4dff609>, 4. 12. 2024.
26. X v. Y (Remuneration for hard drives). European Union Intellectual Property Office (EUIPO). URL: <https://euipo.europa.eu/eSearchCLW/#key/national/5cd8236f-360f-4e2b-989b-ac8d4f41e09c>, 4. 12. 2024.
27. What is the World Trade Organization?. WTO. URL: https://www.wto.org/english/thewto_e/thewto_e.htm, 28. 11. 2024.

6.7 DRUGI VIRI

1. Mnenje k predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-D) (2006). Št. 120-01/94-1/36. Ljubljana: Zakonodajno-pravna služba. URL: https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/zakonodaja/izbran!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vM AfIjo8zivSy9Hb283Q0N3E3dLQwCQ7z9g7w8nAwsnMz1w9EUGAWZGgS6GDn5BhsYGwQHG-pHEaPFAAdwNCBOPx4FUfiNL8gNDQ11VFQEAAAXcoa4!/dz/d5/L2dBISEvZ0FBI S9nQSEh/?uid=C12565D400354E68C125722E00308E2F&db=kon_zak&mandat=IV&tip=doc, 8. 4. 2025.
2. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-D), (št. 120-01/94-1/36, EPA 1124-IV) (2006). Ljubljana: Gospodarska zbornica Slovenije. URL: https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/zakonodaja/izbran!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vM AfIjo8zivSy9Hb283Q0N3E3dLQwCQ7z9g7w8nAwsnMz1w9EUGAWZGgS6GDn

5BhsYGwQHG-

pHEaPfAAAdwNCBOPx4FUfiNL8gNDQ11VFQEAAAXcoa4!/dz/d5/L2dBISEvZ0FBI
S9nQSEh/?uid=C12565D400354E68C12572370042C9D0&db=konzak&mandat=IV&tip=doc, 8. 4. 2025.

3. Poročilo k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-D) (skrajšani postopek) (2006). Št. 120-01/94-1/36. Ljubljana: Državni zbor Republike Slovenije. URL: